

PLÁN ROZVOJE SPORTU V JIHLAVĚ

2018–2025

Příloha č. MMJ/OŠKT/120603/2018, UID: jihlvp18v01a05

Objednatel:

Statutární město Jihlava

Masarykovo náměstí 97/1

Jihlava, PSČ: 586 01

IČO: 00286010

DIČ: CZ00286010

Osoba oprávněná jednat ve věcech smluvních:

Mgr. Tomáš Koukal, vedoucí Odboru školství, kultury a tělovýchovy

Zhotovitel:

Mgr. Jakub Popelka, Ph.D.

Pionýrů 519

Komárov, PSČ: 267 62

IČ: 76413195 (*není plátcem DPH*)

Jednající: Mgr. Jakub Popelka, Ph.D.

V Jihlavě, leden 2018

Poděkování

Na tomto místě je třeba poděkovat všem jihlavským institucím a aktérům, kteří se přímo či nepřímo podíleli na realizaci. Za poskytnutí veškerých nezbytných podkladů k analýze a zprostředkování komunikace děkujeme zaměstnancům z odboru školství, kultury a tělovýchovy Magistrátu města Jihlavy, především vedoucímu Mgr. Tomáši Koukalovi, Heleně Bartošové a Mgr. Ivaně Jelínkové.

Dále bychom rádi poděkovali za spolupráci zaměstnancům odboru rozvoje města Magistrátu města Jihlavy a členům Komise pro sport, tělovýchovu a volný čas Rady města Jihlavy, zejména Ing. Vítězslavu Holubovi za pravidelné konzultace a poskytnutí analytických materiálů z oblasti podpory sportu.

Za vřelou spolupráci dále děkujeme představitelům sportovních spolků a provozovatelům sportovních zařízení. V neposlední řadě patří poděkování všem respondentům výzkumu – žákům jihlavských škol a dospělým obyvatelům města Jihlavy. Zvláště bychom chtěli poděkovat ředitelům škol a všem pedagogům, kteří se přímo podíleli na distribuci dotazníku mezi žáky, čímž se postarali o velmi vysokou návratnost a vysokou vypovídající hodnotu realizovaného šetření.

OBSAH

ÚVODNÍ ČÁST	5
Úvod	6
Jak se orientovat v dokumentu	8
Přístup k realizaci	8
Časový horizont	9
Použitá data a metody	10
Harmonogram realizace	11
POJETÍ SPORTU V RÁMCI PLÁNU	12
Definice sportu	12
Dimenze sportu	12
Oblasti rozvoje sportu v Jihlavě	12
SPORT A SPOLEČNOST	13
Opodstatnění účasti veřejné správy ve sportu	13
Společenská role sportu	13
Sport a Evropská unie	15
Sport v ČR	16
Kraj Vysočina	19
Legislativní rámec	19
SHRNUTÍ ÚVODNÍ ČÁSTI	21
ANALYTICKÁ ČÁST	22
SPORT VE STRATEGICKÝCH DOKUMENTECH MĚSTA	23
Shrnutí strategických dokumentů	34
ANALÝZA AKTÉRŮ	35
FINANCOVÁNÍ SPORTU	41
Vývojová analýza financování sportu	41
SPORTOVNÍ PARTICIPACE OBYVATEL	47
Sportovní účast dětí a mládeže	47
Sportovní účast dospělé populace	54
Organizovaný sport	63
SPORTOVNÍ INFRASTRUKTURA	69
Zařízení provozovaná společnostmi s majetkovou účastí města	69
Veřejně přístupná sportovní zařízení ve vlastnictví města	70
Sportovní zařízení ve vlastnictví spolků	72
Sportovní zařízení škol	73
Sportovní akce i iniciativy pro veřejnost	75
Komerční zařízení a služby	77
NÁVRHOVÁ ČÁST	78
SHRNUTÍ	79
SWOT Analýza	82
VIZE ROZVOJE SPORTU V JIHLAVĚ	84
PRIORITNÍ OBLASTI ROZVOJE SPORTU	85
PRIORITY A SPECIFICKÉ CÍLE	87
SPECIFICKÉ CÍLE A NÁVRHY OPATŘENÍ	88
IMPLEMENTACE PLÁNU	91
Akční plán	91
Evaluace plnění	91
SEZNAM PŘÍLOH	92

ÚVODNÍ ČÁST

ÚVOD

Plán rozvoje sportu v Jihlavě 2018-2025 (dále jen Plán) je strategickým dokumentem statutárního města Jihlavy (dále jen město) pro oblast sportu, který vznikl za společného přispění zástupců sportovních organizací, provozovatelů sportovních zařízení a široké jihlavské veřejnosti, včetně dětí a mládeže.

Plán se nevymezuje jen na finanční podporu organizovaného sportu, sport je chápán v širších souvislostech, s přesahem do dalších oblastí společenského života. Dokument specifikuje úlohu města a nastavuje směr budoucího rozvoje sportu, přičemž reflektuje další strategické dokumenty. Implementace *Plánu* by měla zaručit společensky a ekonomicky efektivní přístupy vycházející z opodstatnění veřejné podpory sportu, skutečných potřeb města a využití jeho potenciálu v oblasti sportu.

Hlavním záměrem realizace *Plánu* je, aby město podněcovalo a koncepčně rozvíjelo pohybovou aktivitu obyvatel, a to prostřednictvím spravedlivé finanční podpory sportovních subjektů, rozvoje sportovní infrastruktury, efektivního poskytování sportovních zařízení či nabídky sportovních akcí a iniciativ pro veřejnost. *Plán* tudíž chápe rozvojem sportu široké spektrum aktivit – od úlohy profesionálního sportu, přes výkonnostní sport neziskového sektoru až po individuální, formální i neformální sportovní aktivity obyvatel. Dokument zároveň reflektuje sociální, zdravotní, rozvojové a ekonomické aspekty, které souvisí s podporou sportu či jeho přímým poskytováním občanům, včetně přesahu do dalších oblastí, zejména kultury, volného času a cestovního ruchu.

Na základě výsledků dílčích analýz je formulována vize rozvoje sportu a způsoby, jakými bude tato vize naplňována – prostřednictvím vymezení prioritních oblastí, priorit, definováním specifických cílů a opatření, která budou reagovat na současný stav, problémy vycházející z lokálního prostředí či nevyužitý potenciál sportu. Jednoznačná formulace specifických cílů a opatření napomůže rovněž propojit zainteresované aktéry, kteří se budou podílet na rozvoji sportu, včetně možností vzájemné spolupráce. Návrhová část dokumentu zároveň definuje kroky k zajištění dlouhodobé dostupnosti sportovních a volnočasových aktivit pro obyvatele města.

Co vlastně znamená pojem „rozvoj sportu“?

Tento termín vychází z anglického sousloví „sport(s) development“. Rozvoj sportu na lokální úrovni tak lze chápat jako komplexní přístup k podněcování sportovní účasti veřejnosti. Úspěšný rozvoj sportu závisí převážně na zapojení, partnerství a efektivní spolupráci různých skupin či aktérů – veřejné správy, spolků, neformálních skupin obyvatel, poskytovatelů sportovních zařízení a služeb, pořadatelů sportovních programů a akcí, soukromého sektoru nebo dobrovolníků.

Použité zkratky

CR	Cestovní ruch
ČUS	Česká unie sportu, z.s.
HPO	Horizontální prioritní oblast
JUS	Jihlavská unie sportu, z.s.
KCTM	Krajské centrum talentované mládeže
KPS	Koncepce podpory sportovních a volnočasových aktivit statutárního města Jihlava
MA21	Místní agenda 21
MMJ	Magistrát města Jihlavy
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
ORP	Obvod obce s rozšířenou působností
OSR	Odbor správy realit
OŠKT	Odbor školství, kultury a tělovýchovy
P	Priorita
PO	Prioritní oblast
PZM	Projekt zdravé město
RMJ	Rada města Jihlavy
SC	Specifický cíl
SMJ	Služby města Jihlavy, s.r.o.
SI	Sportovní infrastruktura
SK	Sportovní klub
SŠ	Střední škola
SÚ	Stříbrné údolí
SZ	Sportovní zařízení
TIC Jihlava	Turistické informační centrum Jihlava
UMT	Hřiště s umělým trávníkem
VŠPJ	Vysoká škola polytechnická Jihlava
WHO	Světová zdravotnická organizace
ZMJ	Zastupitelstvo města Jihlavy
ZŠ	Základní škola

Jak se orientovat v dokumentu

Plán má jednoduchou strukturu, dokument lze rozdělit na tři hlavní části:

Úvodní část má metodicko-teoretický charakter. Popsány jsou přístupy k realizaci, použité metody a techniky pro sběr a analýzu dat, včetně časového harmonogramu tvorby celého dokumentu. Navazující pasáž vymezuje pojetí sportu pro potřeby *Plánu* a společenskou roli sportu, včetně jeho chápání a ukotvení v kontextu EU, České republiky a samosprávné úrovně.

Analytická část přímo navazuje na část úvodní, předmětem zájmu jsou strategické dokumenty města s důrazem na ukotvení sportu v jejich obsahu. Analýza aktérů dále definuje relevantní aktéry, kteří se reálně podílejí, nebo mohou podílet, na rozvoji sportu v Jihlavě a aktéry, kteří jsou, nebo mohou být, tímto přímo i nepřímo ovlivňováni – cílové skupiny.

Předmětem analýzy financování sportu jsou finanční toky, které plynou z rozpočtu města na podporu sportu, jak v rámci systémové finanční podpory formou dotací žadatelům, tak prostřednictvím provozních výdajů a investic do sportovní infrastruktury města.

Společným záměrem dalších fází je porovnat strany nabídky a poptávky. Analýza sportovní účasti je rozdělena na dvě části, na základě provedeného výzkumu mezi dětmi a dospělými obyvateli. Zvláštní pozornost je věnována také organizovanému sportu ve spolcích. Třetí fáze se zabývá sportovní nabídkou – formální i neformální infrastrukturou, jejím účelem, využitím a prostorovou distribucí. Součástí je také přehled sportovních akcí, iniciativ nebo programů, které se konají na území města v průběhu roku.

Návrhová část shrnuje výsledky provedených analýz a formuluje hlavní poznatky, které z analytické části vyplývají. Navržena je celková vize podpory a rozvoje sportu, vymezeny jsou základní prioritní oblasti. K prioritním oblastem jsou dále přiřazeny dílčí priority, specifické cíle a opatření, která by měla vést k realizaci samotné vize rozvoje sportu.

Přístup k realizaci

Pro zpracování *Plánu* byl zvolen přístup uplatňovaný právě pro tvorbu strategických dokumentů v oblasti sportu, turismu či volného času. Jedná se o tzv. *U-plan system*, který byl navržen na univerzitě v Sydney a jehož principy již byly použity a ověřeny v českém prostředí. Jak naznačuje samotný název, princip je založen na participativním přístupu, kdy formulace *Plánu* vychází od samotných obyvatel, významných aktérů v oblasti sportu a dat z lokálního prostředí. Také na formulaci hlavních priorit, specifických cílů, a především konkrétních opatření se přímo podíleli aktéři z Jihlavy. Přístup se zakládá na třech modulech, které lze graficky znázornit, včetně jejich obsahu, následovně:

Následující schéma demonstruje posloupnost tvorby *Plánu* a jeho vazbu na další strategické dokumenty, které jsou primárními východisky jak pro analytickou fázi, tak část návrhovou. Uvedené dokumenty jsou předmětem analýz v dalších částech v následujícím pořadí:

STRATEGICKÉ DOKUMENTY VYŠŠÍCH ÚZEMNÍCH CELKŮ

EU	Physical Activity Guidelines
ČR	Sport 2025
Kraj Vysočina	Program rozvoje Kraje Vysočina

STRATEGICKÉ DOKUMENTY MĚSTA JIHLAVY

Strategický plán rozvoje statutárního města Jihlavy do roku 2020
 Investiční plán města 2017-2026
 Strategie pro kulturu, volný čas a cestovní ruch ve městě Jihlavě 2017-2024
 Analýza a vyhodnocení zdravotního stavu obyvatel Jihlavy (2016)
 Koncepce podpory sportovních a volnočasových aktivit statutárního města Jihlava
 Komunitní plán sociálních služeb statutárního města Jihlavy
 Programové prohlášení Rady města Jihlavy 2014–2018

ANALÝZA POPTÁVKY A NABÍDKY

Financování sportu
 Analýzy na straně poptávky
 Analýzy na straně nabídky

SYNTÉZA

VIZE ROZVOJE A PODPORY SPORTU V JIHLAVĚ

PRIORITNÍ OBLASTI

PRIORITY

SPECIFICKÉ CÍLE

OPATŘENÍ

CÍLOVÉ SKUPINY

Časový horizont

Plán je navržen jako střednědobý dokument do roku 2025. Formulovaná vize má potenciál dlouhodobějšího uplatnění, zatímco některá opatření, především ta, která jsou předpokladem samotné implementace Plánu, jsou krátkodobého charakteru – v horizontu 1 až 2 roky.

Použitá data a metody

V rámci realizace *Plánu* bylo využito velké množství dat, podle zdroje je lze rozdělit do dvou skupin:

Primární zdroje dat

Primární data jsou taková, která byla sebrána právě pro účely vzniku tohoto dokumentu. Nástroje k jejich sběru (formuláře, dotazníky) byly vytvořeny hlavním řešitelem nebo v úzké spolupráci s představiteli MMJ. Jednalo se o následující nástroje/data:

a) Formulář adresovaný sportovním spolkům (Příloha 1)

Data: členská základna a její vývoj, podmínky pro činnost, finanční náročnost
Respondenti: představitelé klubů
Počet navracených: 21

b) Terénní šetření

Data: distribuce sportovních zařízení, vybavenost města

c) Dotazník Sport v Jihlavě – dospělí občané (Příloha 2)

Data: míra a charakter sportovní účasti, členství v klubech, bariéry, informovanost, spojenost s podmínkami, návrhy
Respondenti: obyvatelé města
Počet navracených: 874

d) Dotazník Jihlava – žáci a studenti (Příloha 3)

Data: míra a charakter participace, členství, potřeby, bariéry, informovanost
Respondenti: žáci základních a středních škol
Počet navracených: 1 643

e) Formulář Priority (Příloha 4)

Data: prioritní oblasti a priority rozvoje sportu
Respondenti: členové Komise pro sport, tělovýchovu a volný čas RMJ, zástupci MMJ, ředitelé škol
Počet navracených: 7

f) Setkání se zástupci sportovních klubů

Data: problémové oblasti rozvoje sportu, priority v oblasti sportovní infrastruktury
Účastníci: zástupci sportovních spolků
Počet účastníků: 25

g) Individuální rozhovory se zástupci největších sportovních klubů a sportovních zařízení

Data: nestrukturovaná data na základě otevřených otázek
Účastníci: zástupci sportovních spolků
Počet účastníků: 14

h) Data o využití sportovních zařízení

Data: nestrukturovaná data na základě podkladů od provozovatelů
Respondenti: představitelé školních a dalších zařízení v majetku města a spolků
Počet: 16

Sekundární zdroje dat

Sekundární zdroje dat byly využity zejména jako kontextová data k primárním zdrojům. Hlavními zdroji sekundárních dat byly strategické dokumenty města, které mají v mnoha oblastech přímou návaznost na Plán, zejména v návrhové části dokumentu.

Konkrétně se jedná o následující strategické dokumenty:

- Strategický plán rozvoje statutárního města Jihlavy do roku 2020
- Programové prohlášení Rady města Jihlavy 2014–2018
- Investiční plán města 2017-2026
- Analýza a vyhodnocení zdravotního stavu obyvatel Jihlavy (2016)
- Strategie pro kulturu, volný čas a cestovní ruch ve městě Jihlavě 2017-2024
- Koncepce podpory sportovních a volnočasových aktivit statutárního města Jihlava
- Komunitní plán sociálních služeb statutárního města Jihlavy

Dalším zdrojem dat byla plnění rozpočtu města v rámci závěrečných účtů v letech 2012-2016, včetně distribuce finančních prostředků prostřednictvím dotačního systému. Tato data byla doplněna následujícími analytickými materiály Ing. Vítězslava Holuba:

- Materiál pro financování koncepce 2015
- Materiál pro tvorbu koncepce 2015
- Poznámky k tvorbě Koncepce sportu v Jihlavě – Diskusní příspěvek pro jednání sportovní komise – 2015

Využita byla dále některá data z analýzy VŠPJ:

Závěrečná zpráva: Hodnocení potenciálu cestovního ruchu, výzkum návštěvnosti a výzkum postojů místního obyvatelstva k cestovnímu ruchu na území města Jihlavy (2016)

K analýze byla využita také *Názorová mapa dopravy (2017)*

Mezi další zdroje dat patřily také:

- veřejně dostupné statistiky Českého statistického úřadu
- webové stránky města a sportovních organizací
- zápisy jednání sportovní komise
- neformální rozhovory se zástupci MMJ
- výsledky šetření Eurobarometru 2014
- materiály WHO
- Studie Zdraví dětí 2016
- Program rozvoje Kraje Vysočina
- Physical Activity Guidelines (Pokyny EU)
- strategie MŠMT Sport 2025 (2016)
- interní analýzy SMJ Jihlava
- interní materiály SK Jihlava

Harmonogram realizace

Analytická fáze tvorby *Plánu* probíhala v průběhu července 2017 až ledna 2018. V prvním stádiu se jednalo o seznámení s lokálním prostředím, navázání kontaktů a získání dat o financování sportu z rozpočtu města. Současně probíhala šetření prostorové distribuce sportovních zařízení. Uskutečněno bylo setkání s Ing. Vítězslavem Holubem za účelem bližšího seznámení s vývojem podpory sportu, základními principy a kritérii financování sportu z rozpočtu města.

V průběhu září a října byly vytvořeny, ve spolupráci s představiteli MMJ, hlavní výzkumné nástroje – dotazníky určené žákům základních a středních škol a dospělým obyvatelům města. V tomto období byl rovněž zaslán formulář sportovním spolkům.

Během listopadu a prosince probíhal sběr dat prostřednictvím výše uvedených nástrojů a individuální rozhovory se zástupci největších sportovních spolků, profesionálních klubů či provozovatelů sportovních zařízení na území města.

V prosinci byla statisticky zpracována data z dotazníkových šetření, zároveň se 12. 12. 2017 uskutečnilo setkání s představiteli sportovních spolků za účelem prioritizace sportovních investic a vymezení problémových oblastí rozvoje sportu v Jihlavě. Během prosince a ledna byly dokončeny zbývající analýzy, textová část a dokument zpracován do současné podoby.

POJETÍ SPORTU V RÁMCI PLÁNU

Cílem této části je vymezit pojetí sportu tak, aby bylo zřejmé, do jakých oblastí *Plán* zasahuje – co vše je objektem zájmu Plánu: předložena je definice sportu, naznačeny jsou jeho dimenze a reálné oblasti rozvoje sportu v Jihlavě.

Definice sportu

K základnímu vymezení sportu byla použita definice Rady Evropy, sport tak bude chápán jako „veškeré formy tělesné aktivity, které, provozovány příležitostně nebo organizovaně, usilují o vyjádření nebo vylepšení fyzické kondice a duševní pohody, utvoření společenských vztahů či dosažení výsledků v soutěžích na všech úrovních“. Přesah sportu do dalších oblastí ilustruje následující část.

Dimenze sportu

Níže uvedené schéma dále vymezuje různé dimenze sportu, které jsou relevantní pro tento dokument. Sport lze tedy rozdělit na **formální** (respektující uznávaná pravidla jednotlivých sportů, včetně tréninkové činnosti), který může být realizován jak *organizovaně* v rámci oficiálních sportovních soutěží, tak *neorganizovaně*, při dodržování základních pravidel či principů hry (např. tenisový či fotbalový zápas neorganizovaných jednotlivců a skupin). **Neformálním sportem** budeme rozumět další pravidelné i spontánní aktivity, jako je například běh, cyklovýlety, plavání, turistika, bruslení, skateboarding a různé další sporty a podobné činnosti.

Formulované dimenze sportu jsou považovány za součást volného času, dokument se však dotýká také sportu v rámci hodin tělesné výchovy ve školách a sportu jako prostředku dopravy (cyklistika, in-line bruslení). Plán rozvoje sportu dále chápe sport jako nástroj veřejné správy pro realizaci různých dalších, se sportem přímo nesouvisejících, záměrů, sport tak není chápán jen jako veřejně prospěšná činnost sama o sobě v intencích zákona o podpoře sportu, ale také jako nástroj dalších cílů samosprávy – zdravotních, sociálních, ekonomických či rozvojových.

Oblasti rozvoje sportu v Jihlavě

Následující přehled je výčtem hlavních oblastí (témat, problematik), kterými se *Plán* přímo nebo částečně zabývá v kontextu města Jihlavy:

Financování sportu

Organizovaná činnost ve spolcích
 Propagace a informovanost o sportu
 Provoz a využití sportovních zařízení
 Sportovní akce
 Sportovní aktivity dětí a mládeže

Formální a neformální sportovní infrastruktura

Profesionální sport
 Mezisektorové partnerství
 Sport ve školách
 Sportovní iniciativy a programy
 Sportovní aktivity dospělých obyvatel

SPORT A SPOLEČNOST

Opodstatnění účasti veřejné správy ve sportu

Za hlavní opodstatnění veřejné podpory sportu je podle ekonomických teorií považována sociální spravedlnost a efektivnost, vyplývající především z tržního selhání, neboť trh nereflexuje veškeré společenské přínosy sportu. Omezeními jsou selhání veřejné správy z důvodů nízké flexibility, složitosti řízení nebo realizace osobních zájmů. Záměrem *Plánu* je posílení koncepčních přístupů právě za účelem zajištění sociální spravedlnosti a maximalizace efektivnosti zdrojů alokovaných do oblasti sportu.

Společenská role sportu

Zdravotní přínosy sportu jsou nejčastějším argumentem pro realizaci sportovní politiky cílené na různé skupiny obyvatel. Sedavý životní styl je rizikovým faktorem rozvoje chronických nemocí, včetně kardiovaskulárních chorob, navíc existuje spojitost mezi pohybovou aktivitou a průměrnou délkou života. Lidé se sedavým způsobem života, kteří začali vést pohybově aktivnější život, uvádějí, že se cítí lépe z pohybového i duševního hlediska a těší se vyšší kvalitě života. Pohybová aktivita je dále spojena s psychologickými přínosy – například zlepšením kontroly nad příznaky úzkosti a deprese. Sport poskytuje příležitost k sebevyjádření, budování sebevědomí, sociální interakci a integraci. WHO navíc uvádí, že aktivní mladí lidé snáze adaptují zdravé návyky (např. vyhýbání se tabáku, alkoholu a užívání drog) a prokazují také lepší výkony ve škole.¹

Sociální inkluze, exkluze a sport

Sociální inkluze – začleňování – ve sportu je často spojeno s otázkami samotného opodstatnění veřejné podpory sportu, přičemž sport je v takovém případě chápán jako meritní (veřejně prospěšný) statek. Problematika sociální exkluze (vyloučení) nejčastěji souvisí, ve sportovním kontextu, se třemi fenomény:

- a) s neúčastí (nižší účastí) určitých skupin obyvatel ve sportu (sport jako cíl inkluze),
- b) s rozdílnými podmínkami pro různé skupiny obyvatel (sport jako cíl inkluze),
- c) se sociálně vyloučenými lokalitami nebo skupinami obyvatel (sport jako nástroj inkluze).

Sport tedy může být jak nástrojem sociální inkluze (viz c), tak i jejím cílem – kromě začleňování *prostřednictvím sportu*, zdůrazňují materiály EU zapojení *do sportu*. Cíle související se zapojením do sportu vystihuje fenomén *sport pro všechny*, jenž je zaměřený na rovné příležitosti, pestré možnosti či sportovní zařízení odpovídající poptávce obyvatel.

Rozvojová dimenze sportu a cestovní ruch

Sport je čím dál častěji využíván také jako efektivní nástroj rozvoje města či záměrů samospráv souvisejících s cestovním ruchem. Tato oblast souvisí především s přítomností profesionálních (diváckých) sportů, realizací atraktivní sportovní infrastruktury nebo s pořádáním sportovních akcí regionálního, republikového či mezinárodního významu. Zvláště u profesionálního sportu je velice často sport hlavním cílem – atraktivitou, která má potenciál přilákat návštěvníky města, což přináší další multiplikační efekty, jak pro veřejnou správu, tak pro soukromý sektor.

V případě sportovní infrastruktury se z vyloučených nebo zanedbávaných lokalit mohou s využitím sportu stát místa, která budou přitahovat nejen místní obyvatele, ale v mnoha případech mají potenciál stát se také nástrojem/cílem cestovního ruchu. Zvláště v souvislosti se současnými trendy ve sportu lze často za relativně nízké náklady revitalizovat lokality právě pro potřeby sportovních a volnočasových aktivit, příkladem mohou být čím dál populárnější MTB traily. Sport pak může být dodatečným zdrojem příjmů rozpočtu města i komerčních subjektů, které poskytují doplňkové služby (např. občerstvení, ubytování).

Rostoucí potenciál mají jednoznačně sportovní akce s aktivním zapojením veřejnosti, prostřednictvím sportovních akcí se zvyšuje povědomí o městu u jeho potenciálních návštěvníků, masová účast na akci pak přináší městu další benefity. Sport lze dále využít k iniciování mezisektorového partnerství, atraktivní

¹ <http://www.who.int/dietphysicalactivity/publications>,

marketingová nabídka ze strany samosprávy má potenciální přínos pro obě strany – město a jeho obyvatele i partnera ze soukromého sektoru.

Sport a Evropská unie

Sportovní účast v evropském kontextu

Pro účast ve sportu jsou typické společenské rozdíly, a to jak ve frekvenci, intenzitě, tak v samotné náplni aktivit. Poznatky o účasti ve sportu dlouhodobě hovoří o vyšší účasti mužů oproti ženám či klesající účasti ve sportu s rostoucím věkem. Podle šetření Eurobarometer, realizovaného na konci roku 2013, vůbec nesportuje 35 % českých respondentů, zatímco průměr za EU byl 42 % nesportujících. V České republice však méně lidí sportuje pravidelně, naproti tomu výrazně více lidí, oproti EU, sportuje alespoň příležitostně (několikrát do měsíce). Některé věkové kategorie obyvatel ČR přesto vykazují výrazně nižší účast ve sportu vzhledem k evropskému průměru, jedná se především o muže a ženy nad 40 let, kde jsou rozdíly oproti průměru za EU výrazné.

Důležitým faktorem sportovní účasti, kromě věku či pohlaví, je sociální postavení a bydliště jedince. Sociální postavení má navíc vliv nejen na pravděpodobnost, zda bude člověk sportovat, ale také na strukturu aktivit (druhy sportů). Movitější občané inklinují k individuálním aktivitám, pro střední a nižší třídu jsou typické tradiční, kolektivní sporty. Ve větších městech navíc pravidelně sportuje téměř dvojnásobek lidí oproti podílu sportujících na vesnicích.²

Strategické dokumenty EU

Evropská unie zpracovává dokument *Physical Activity Guidelines* (dále jen *Pokyny EU*), který, mimo jiné, vymezuje úlohu samospráv při podpoře sportu. Hlavním cílem sportovní politiky by mělo být zvýšení účasti ve sportu všech skupin obyvatel. Předpokladem je efektivní provoz zařízení s eliminováním bariér vstupu, financování jejich výstavby, rekonstrukce, modernizace a údržby, včetně využití volně přístupných ploch pro neformální aktivity. Za tímto účelem by měly být určeny potřebné zdroje a definování klíčoví aktéři rozvoje sportu.

EU tak vymezuje kroky, které mají obce a města provádět k zajištění výše definovaných záměrů:

- vypracovat soupis všech sportovních a rekreačních zařízení a v případě potřeby je rozšiřovat, eventuálně společně se sportovními organizacemi,
- zabezpečit snadno dostupná sportovní zařízení v místě bydliště pro obyvatele různých lokalit (infrastruktura a veřejná doprava),
- zabezpečit otevřený přístup do sportovních zařízení pro všechny občany s ohledem na rovnost pohlaví a na rovné příležitosti pro každého,
- podporovat účast ve sportu a společenské vztahy prostřednictvím místních kampaní, například specifických sportovních akcí a různých alternativ k organizovanému sportu,
- organizovat atraktivní akce a aktivity pro všechny obyvatele za účelem vytváření návyků k pravidelné pohybové aktivitě,
- pomáhat sportovním organizacím při vytváření a provádění projektů zaměřených na podporu pohybové aktivity a účasti ve sportu ve skupinách obyvatelstva se sedavým způsobem života,
- rozvíjet partnerství s univerzitami a odborníky z odvětví zdravotnictví s cílem poskytovat podporu, poradenství a doporučení adekvátní pohybové aktivity, se zaměřením na podporu pohybové aktivity a účasti ve sportu u skupin obyvatelstva se sedavým způsobem života.

² https://ec.europa.eu/health/sites/health/files/nutrition_physical_activity/docs/ebs_412_en.pdf

Sport v ČR

Trendy sportovní účasti v ČR

V posledním desetiletí se výrazně změnily způsoby, jak člověk tráví svůj volný čas, mění se potřeby obyvatel a spolu s tím nároky na sportovní vybavenost měst, pořadatele sportovních akcí či manažery různých volnočasových a sportovních aktivit. Roste průměrný věk obyvatelstva, zvyšuje se tak podíl nejstarších skupin populace. Rozšiřují se zároveň možnosti, jakým činností se ve volném času lze věnovat, včetně nových, často velice neformálních sportovních odvětví.

V případě ČR, v kontextu dosud uskutečněných výzkumů na úrovni středně velkých měst, lze identifikovat trendy související s účastí různých skupin obyvatel. Především u dívek od 15. roku dochází k výraznému odklonu od organizované účasti ve prospěch individuálních aktivit anebo k úplnému zanechání sportu. Účast dětí a mládeže souvisí nejen s nabídkou klubů, mládež má stále vyšší nároky na dostupnost podmínek pro realizaci nových druhů neformálních aktivit, kterým se děti věnuje buď výhradně, nebo nad rámec organizované činnosti (viz dále).

Dospělí sportující muži nejčastěji běhají, jezdí na kole, hrají fotbal, florbal, plavou nebo navštěvují posilovnu, ženy také nejčastěji běhají, plavou, dále, stejně jako dívky po 15. roku, preferují fitness, cyklistiku a inline bruslení. Mezi nejčastější bariéry sportovní účasti u dospělých mužů patří stav zařízení, nízká informovanost a fakt, že nemají kde sportovat. Ženy uvádějí jako hlavní důvody nedostatek času, nízkou informovanost a také skutečnost, že nemají s kým sportovat.

V roce 2016 bylo Státním zdravotním ústavem realizováno rozsáhlé dotazníkové šetření v rámci studie *Zdraví dětí 2016*. Výzkum byl proveden na vzorku 5 132 českých dětí (51 % chlapci, 49 % dívky) ve věku 5, 9, 13 a 17 let. Organizované sportovní aktivitě se věnuje celkem 54 % dětí, pouze neorganizované 27,5 % a 18,5 % pravidelně nesportuje vůbec. Sportovní oddíly nejvíce navštěvují 9leté děti (71,9 %), nejméně často 17letí (37,0 %). Dvě třetiny dětí, které navštěvují sportovní kroužky, se navíc alespoň 1x týdně věnují také neorganizovanému sportování. Pouze neorganizované sportovní aktivitě se věnuje 27,5 % dětí, a to v průměru 4,7 hodin týdně, nejčastěji 2krát až 3krát týdně. Podíl dětí sportujících pouze mimo oddíly, na rozdíl od organizované aktivity, mezi 9. a 17. rokem narůstá, a to z 18 na 36 %. Jakékoli pravidelné sportovní aktivitě se vůbec nevěnuje téměř pětina dětí (18,5 %). Podíl nesportujících dětí narůstá mezi 9. a 17. rokem o 17 procent, výraznější je tento nárůst u dívek (o 22 %) proti chlapcům (o 11 %).

Z hlediska sportu byly závěry studie následující:

- pravidelně organizovaně sportuje, v průměru 4 hodiny týdně, polovina dětí,
- nejvíce sportují děti devítileté, s věkem pak pohybová aktivita klesá,
- třetina dětí sportuje pravidelně, ale nejsou organizovány v oddíle nebo kroužku,
- v celém souboru byla pětina dětí s nulovou pohybovou aktivitou, u 17letých dokonce třetina.³

Sportovní strategie státu (Sport 2025)

Sport 2025 je strategickým dokumentem ČR, jenž byl schválen vládou v červnu 2016. Koncepce prezentuje „směry rozvoje a podpory českého sportu, pilíře, priority, strategické cíle i podmínky naplnění“ v období 2016–2025. Cílem koncepce je „zlepšit podmínky pro sport a státní reprezentaci ČR tak, aby odpovídaly významu sportu pro společnost i jednotlivce, respektovaly tradici i sportovní politiku EU.

Sport 2025 je postaven na následujících hodnotových pilířích, které vymezují společenské aspekty sportu:

- 1) Sport je jedním z nástrojů socializace člověka a rozvoje společenských vztahů**
- 2) Sport a prevence zdraví**
- 3) Sport jako prostředek seberealizace**

³ <http://www.szu.cz/publikace/studie-zdravi-deti-2016>

- 4) Sportovec jako samostatná sebevědomá osobnost**
- 5) Státní reprezentace jako prostředek posilování vlastenectví, národní hrdosti a mezinárodní prestiže**

Koncepce dále definuje horizontální priority, které by „měly být zohledněny, mimo jiné, při tvorbě strategických záměrů samospráv“. Jedná se o následující priority:

- a) Zastavit pokles tělesné zdatnosti dětí a mládeže
- b) Zastavit růst nadváhy a obezity u dětí a mládeže
- c) Zvyšovat úroveň pohybové gramotnosti
- d) Snižovat ekonomickou spoluúčasť rodin ve sportu
- e) Transparentnost, evidence a otevřenost informací ve sportu
- f) Aktivní boj proti negativním jevům ve sportu
- g) Rovné příležitosti
- h) Meziřesortní a mezisektorový přístup
- i) Spolupráce státní správy a regionálních či místních samospráv
- j) Zapojení sportovních odborníků a sportovců do rozhodovacích procesů samospráv
- k) Podpora dobrovolnictví a trenérství jako zájmové činnosti

Dokument vymezuje také strategické oblasti, v jejichž kontextu jsou dále definovány strategické cíle:

Oblast 1 - Rozvoj sportu pro všechny

- SC 1 - Podporovat rozvoj sportovních klubů, TV a TJ jednot
- SC 2 - Posilovat roli Regionálních a místních sportovních center
- SC 3 - Vytvářet podmínky pro zvyšování členské základny v organizovaném sportu
- SC 4 - Podporovat masové propagačně-motivační sportovní akce
- SC 5 - Vytvářet podmínky pro využití integračního potenciálu sportu pro všechny sociální skupiny dětí a mládeže
- SC 6 - Vytvářet podmínky pro využití sportu pro rozvoj komunitního života, a to zejména na lokální úrovni

Oblast 2 - Podporovat širokou základnu výkonnostních sportovců

- SC 1 - Zvyšovat povědomí o sportovních odvětvích u dětí
- SC 2 - Rozvíjet výkonnostní sport mládeže bez ohledu na perspektivu reprezentace
- SC 3 - Podporovat výkonnostní sport dospělých

Oblast 3 - Rozvoj školního a univerzitního sportu

- SC 1 - Navyšovat počty hodin pohybových aktivit ve školním prostředí a rozvoj programu školních SK
- SC 2 - Inovovat systém školních sportovních soutěží
- SC 3 - Rozšiřovat organizovanou nabídku volnočasových sportovních aktivit pro studenty
- SC 4 - Stabilizovat a rozšiřovat systém sportovních soutěží univerzitního sportu přístupného všem studentům

Oblast 4 - Odbornost ve sportu

- SC 1 - Vybudovat Sportovní výzkumné centrum a zajistit přenos poznatků do praxe
- SC 2 - Inovovat systém vzdělávání odborníků ve sportu
- SC 3 - Posílit odborné vedení dětí

Oblast 5 - Obnova a budování sportovních zařízení

- SC 1 - Obnovovat a rozvíjet sportovní zařízení SK/TJ
- SC 2 - Obnovovat a rozvíjet školní sportovní infrastruktury
- SC 3 - Rozvíjet univerzitní sportovní areály
- SC 4 - Vybudovat strategickou SI pro státní repre a reg. tréninková centra pro přípravu talentované mládeže
- SC 5 - Modernizovat přístrojové vybavení pro přípravu reprezentace a talentů

Oblast 6 - Sport handicapovaných

- SC 1 - Zajistit dostupnost sportu pro handicapované
- SC 2 - Vytvářet ucelený systém péče o talentovanou handicapovanou mládež a reprezentaci

Oblast 7 - Konkurenceschopnost sportovní reprezentace ČR

- SC 1 - Zajistit kvalitní podmínky pro přípravu reprezentantů ČR v resortních sportovních centrech
- SC 2 - Pokračovat v programech podpory talentované mládeže ve spolupráci se sportovními svazy
- SC 3 - Zintenzivnit propojení vzdělávacího systému s přípravou talentů a reprezentantů
- SC 4 - Podporovat úspěchy reprezentace na mezinárodních soutěžích a šíření dobrého jména ČR
- SC 5 - Vytvořit systém zdravotní péče o státní reprezentanty a talentovanou mládež

- SC 6 - Vytvořit systém péče o státní reprezentanty po ukončení kariéry
- SC 7 - Dále rozvíjet profesní komory trenérů a posilovat společenskou prestiž trenérů
- SC 8 - Podporovat profesionální soutěže a postavení profesionálních sportovců

Oblast 8 - Komerční sport

- SC 1 - Opakovaně pořádat významné mezinárodní i národní sportovní události
- SC 2 - Rozvíjet sportovní služby v oblasti zdraví a zdatnosti

Kraj Vysočina

Plán rozvoje sportu Kraje Vysočina nebyl dosud dokončen (1/2018), a tak budeme vycházet z *Programu rozvoje Kraje Vysočina*, kde je sport zařazen do *Prioritní oblasti 2: Kvalitní a dostupné veřejné služby*.

Vize rozvoje Kraje je formulována následovně:

Chceme být zdravým krajem, který bude nejen atraktivním místem pro práci, ale také pro volný čas a poznávání. Krajem, který umí být nápomocen svým občanům i subjektům působícím v regionu a který jim umí dát příležitost pro jejich další rozvoj. Budeme se snažit o to, aby naše Vysočina zůstala krajem s prosperující ekonomikou, živým venkovem a kvalitním životním prostředím.

Sport a tělovýchova jsou zařazeny do Opatření 2.8. Specifickým cílem pro toto opatření je *zvýšení zapojení obyvatel kraje do sportu a tělovýchovy a zkvalitnění organizovaného spolkového amatérského a výkonnostního sportu s přednostním zacílením na mládež*.

Pro implementaci Specifického cíle formuluje *Program* následující aktivity, přičemž první dvě jsou nazývány *přednostními* aktivitami:

- a) Údržba a rozvoj sportovišť a související infrastruktury
- b) Zlepšení podmínek pro organizování celoroční sportovní činnosti (soustředění, výběry, specializovaný trénink, nové tréninkové metody, relaxace)
- c) Zkvalitnění činnosti krajských center talentované mládeže (KCTM)
- d) Zapojování handicapovaných do sportovních aktivit
- e) Pořádání vrcholných sportovních akcí
- f) Všeobecná propagace sportu s využitím úspěchů klubů a sportovců z Vysočiny k přilákání zájemců o sport⁴

* Na úrovni Kraje Vysočina je dále nastavený systém financování prostřednictvím Všesportovního kolegia, z těchto prostředků rozpočtu Kraje Vysočina čerpají také jihlavské sportovní spolky. Další prostředky do oblasti sportu jsou z rozpočtu Kraje Vysočina alokovány na podporu KCTM.

Legislativní rámec

Tato část shrnuje ukotvení sportu v platné legislativní úpravě, lze ji tak chápat jako jakési mantinely pro tvorbu *Plánu*, neboť současná legislativa stanovuje úkoly obcí v oblasti sportu vycházející z platného znění zákona. Roli obcí při podpoře sportu explicitně vymezuje zákon o podpoře sportu č.115/2001 Sb., v platném znění. Zákon vymezuje postavení sportu ve společnosti jako veřejně prospěšné činnosti a stanovuje, mimo jiné, úkoly a působnost územních samosprávných celků při podpoře sportu.

§ 6 zákona vymezuje úkoly obcí následovně:

- 1) Obce ve své samostatné působnosti vytvářejí podmínky pro sport, zejména
 - a) zabezpečují rozvoj sportu pro všechny, zejména pro mládež,
 - b) zabezpečují přípravu sportovních talentů, včetně zdravotně postižených občanů,
 - c) zajišťují výstavbu, rekonstrukce, udržování a provozování svých sportovních zařízení a poskytují je pro sportovní činnost občanů,
 - d) kontrolují účelné využívání svých sportovních zařízení,

⁴ <https://www.kr-vysocina.cz/program-rozvoje-kraje-vysocina/ds-300352>

e) zabezpečují finanční podporu sportu ze svého rozpočtu.

2) Obec zpracovává v samostatné působnosti pro své území plán rozvoje sportu v obci a zajišťuje jeho provádění.

§ 6 a pak definuje obsah plánu rozvoje sportu:

Plán rozvoje sportu v obci nebo kraji obsahuje zejména vymezení oblastí podpory sportu, stanovení priorit v jednotlivých oblastech podpory sportu a opatření k zajištění dostupnosti sportovních zařízení pro občany obce nebo kraje. Součástí plánu je také určení prostředků z rozpočtu obce nebo kraje, které jsou nezbytné k naplnění plánu.

Z hlediska poskytování dotací z rozpočtu či provozování sportovních zařízení je zásadní legislativní úpravou zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, v platném znění a zákon č. 128/2000 Sb., zákon o obcích (obecní zřízení). K dalším souvisejícím právním normám patří zejména:

zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole), v platném znění;

zákon č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), v platném znění.

SHRNUTÍ ÚVODNÍ ČÁSTI

Záměrem úvodní části bylo vymezit z různých hledisek úlohu města při podpoře a rozvoji sportu. Závazným dokumentem je pro město zákon o podpoře sportu. Ačkoliv je zákon formulován obecně, vymezuje několik oblastí, které lze shrnout do třech bodů:

- rozvoj sportu pro všechny, včetně talentované mládeže
- výstavba a efektivní provoz sportovních zařízení
- finanční podpora sportu

V rámci realizace Plánu by pak mělo město, dle zákona, vymezit oblasti podpory (v případě tohoto dokumentu vize rozvoje sportu a prioritní oblasti), priority a opatření (priority, specifické cíle a opatření), přičemž dokument se v našem pojetí nevymezuje jen na opatření související se sportovními zařízeními. Plán, dle zákona, zároveň určuje prostředky potřebné k jeho naplnění.

Strategické dokumenty (*Pokyny EU, Sport 2025, Program rozvoje Kraje Vysočina*) naznačují oblasti rozvoje sportu na lokální úrovni specifickěji. V uvedených strategických dokumentech se objevují především následující záměry a témata:

- zvyšování sportovní participace
- vytváření návyků k účasti ve sportu
- sport handicapovaných
- dostupná sportovní infrastruktura v různých lokalitách
- přístup do sportovních zařízení
- informovanost, sportovní kampaně, programy a akce
- spolupráce a mezisektorové partnerství
- alternativy k organizovanému sportu
- transparentnost
- zapojení odborníků při rozvoji sportu a role JUS
- zapojení sportovních organizací při podpoře aktivit nesportujících

Z hlediska aktuálních trendů ve sportovní účasti obyvatel ČR lze formulovat, přes omezené množství dat, následující závěry jako východiska pro analytickou a návrhovou část:

- 35 % dospělých obyvatel ČR vůbec nesportuje
- výrazně nízká sportovní účast je u dospělých nad 40 let
- 19 % dětí vůbec nesportuje
- 27 % dětí sportuje jen neorganizovaně
- 54 % dětí sportuje organizovaně ve spolcích
- u dětí se s věkem zvyšuje podíl sportujících pouze neorganizovaně
- s věkem klesá celková sportovní aktivita, výrazně především u dívek

ANALYTICKÁ ČÁST

SPORT VE STRATEGICKÝCH DOKUMENTECH MĚSTA

Následující část identifikuje roli sportu v relevantních strategických dokumentech města:

Strategický plán rozvoje statutárního města Jihlavy do roku 2020

Vize: „JIHLAVA – MĚSTO PRO ŽIVOT“

Vize rozvoje města je formulována následovně:

„Jihlava jako živé centrum Vysočiny, dynamicky se rozvíjející, udržované a všestranné město s funkčním a komplexním urbanistickým řešením, vzdělané a moderní město otevřené novým znalostem a poskytující podmínky pro kvalitní život svých obyvatel.“

Prioritní oblast D je zaměřena na kulturu, sport, volný čas a cestovní ruch:

„Jihlava je místem konání tradičních kulturních a sportovních akcí. Její jméno je spojeno také s řadou pravidelně pořádaných festivalů. Svým obyvatelům i návštěvníkům nabízí široké spektrum možností trávení volného času, nacházejí se zde také hlavní atraktivity cestovního ruchu v Kraji Vysočina.“

Strategický cíl prioritní oblasti D:

„Vytvoření bohaté nabídky pro trávení volného času obyvatel i návštěvníků města včetně zvýšení atraktivity města Jihlavy jako turistického cíle“

V návaznosti na *Strategický cíl* jsou dále formulovány *specifické cíle* a související *opatření*, ze specifických cílů je patrná orientace na posílení pozice města jako konkurenceschopného centra kulturního a sportovního dění s adekvátní infrastrukturou a kvalitními turistickými službami:

D1 Posílení pozice Jihlavy jako města festivalů a zlepšení podmínek pro činnost aktérů v oblasti kultury, sportu a volnočasových aktivit.

- D1.1 Zachovat a zefektivnit grantový systém podpory města včetně podpory festivalové činnosti
- D1.2 Pravidelně oceňovat podporovatele a aktivní aktéry v oblasti kultury a sportu
- D1.3 Zefektivnit regionální a nadregionální propagaci akcí v oblasti kultury a sportu
- D1.4 Iniciovat spolupráci s dalšími subjekty činnými v oblasti kultury

D2 Rozvoj infrastruktury a zvýšení kvality a provázanosti poskytovaných služeb v oblasti cestovního ruchu na území města.

- D2.1 Rozšířit doplňkovou infrastrukturu cestovního ruchu na území města
- D2.2 Rozšířit a zkvalitnit nabídku služeb v oblasti CR s důrazem na místní a regionální provázanost

D3 Efektivnější využívání infrastruktury volného času a vytváření podmínek pro kulturní a společenský rozvoj obyvatel.

- D3.1 Efektivněji využívat prostory a kapacity zařízení infrastruktury volného času
- D3.2 Podporovat rozšiřování infrastruktury pro volnočasové aktivity a specifické formy CR
- D3.3 Vyhledávat možnosti spolupráce s vlastníky stávajících zařízení infrastruktury volného času

S problematikou rozvoje sportu souvisejí také následující opatření, která jsou formulována v kontextu dalších prioritních oblastí:

Prioritní oblast A: Vzdělávání, podnikání a zaměstnanost

- A3.1 Rozšířit spolupráci mezi městem a vysokou školou

Prioritní oblast C: Udržitelný rozvoj města

- C2.3 Zavádět bezbariérová opatření a zlepšit podmínky pro pěší a nemotorovou dopravu

Strategický plán zároveň zpracovává tzv. *Zásobník projektů*, z nichž vybíráme projekty v oblasti sportu:

Výstavba multifunkční haly	(odhadované náklady 700 mil. Kč)
Dostavba areálu fotbalového stadionu, Jiráskova ul.	(odhadované náklady 600 mil. Kč)
Horácký zimní stadion – celková rekonstrukce areálu	(odhadované náklady 600 mil. Kč)
Revitalizace sportovní infrastruktury	(odhadované náklady 50 mil. Kč)

Investiční plán města 2017-2026

Investiční plán města (verze 11. 5. 2017) demonstruje rozpočtový výhled na dalších 10 let, včetně předpokládaných finančních objemů pro realizaci investičních akcí. Investiční plán zároveň hodnotí potřebnost investičních akcí („Priorita“). Z investičního plánu tak níže uvádíme právě ty investice, které se přímo týkají sportu – „Sportoviště“, sportovních zařízení škol „Školství“ a cyklostezek „Doprava“. Předpokládané investiční výdaje z rozpočtu města Jihlavy překračují 1 mld. Kč, přičemž celkem se spolufinancováním je suma na úrovni 1,6 mld. Kč. Roční investiční výdaje do sportu tak přesahují 100 mil Kč za předpokladu využití externích zdrojů.

V kontextu všech oblastí (doprava, infrastruktura, IT, ...n=11) zaujímají výdaje na *Sportoviště* 23 % z celkových investičních výdajů. Jak naznačuje *Tabulka 1.1*, nejvyšší náklady zaujímají investice do zimního a fotbalového stadionu – 1,28 mld. Kč (785 mil. při spolufinancování), což představuje 87,5 % (84 % při spolufinancování) předpokládaných celkových výdajů na *Sportoviště*. Součástí Investičního plánu města není „Výstavba multifunkční haly“, která je uvedena ve Strategickém plánu (viz předchozí část).

Kromě zimního stadionu má nejvyšší prioritu UMT ZŠ Rošického (již realizováno, označeno zeleně) a hřiště Helenín (již realizováno). Ze školství to jsou akustické úpravy tělocvičen, výměna umělých povrchů u škol a opravy v bazénu při ZŠ Demlova. V oblasti dopravy má nejvyšší prioritu Cyklostezka G04 - ul. Havlíčkova Helenínská (již realizováno).

Tabulka 1.1 Plán investičních akcí v oblasti sportu 2017–2026

Pořadí v plánu	Projekt	Priorita	Rozpočet bez spolufinancování Kč	Celkem Kč
1. Zimní stadion		A	244 760 000	744 760 000
2. UMT ZŠ Rošického – realizováno		A	3 000 000	6 000 000
3. Stadion Na Stoupách – rozšíření atletické dráhy		B	13 047 000	33 047 000
4. Dopravní hřiště		B	10 900 000	10 900 000
5. Veřejně přístupná sportoviště – rekon. povrchů a oplocení		B	10 000 000	10 000 000
6. Veřejně přístupná dětská hřiště – postupná výměna mobiliáře		B	14 068 000	14 068 000
7. Stadion Na Stoupách – rekonstrukce hřiště s um. povrchem		C	7 500 000	15 000 000
8. Stadion Na Stoupách – výstavba atletického tunelu		B	35 000 000	35 000 000
9. Bazén Evžena Rošického – rekonstrukce, rozšíření služeb		C	45 000 000	45 000 000
10. Stadion Jiráskova – rekonstrukce plynové kotelný		C	2 000 000	2 000 000
11. Stadion Jiráskova – postupná dostavba tribun a věží		B	540 000 000	540 000 000
12. Sjezdovka Šacberk – rekonstrukce, zasněžování		B	5 988 000	5 988 000
13. Sportovní hřiště Helenín – realizováno		A	5 944 000	5 944 000
Celkem Sportoviště			937 207 000	1 467 707 000
4. Dostavba tělocvičny v ZŠ T. G. Masaryka		B	18 800 000	18 800 000
5. Akustické úpravy tělocvičen ZŠ		A	30 500 000	30 500 000
10. Beachvolejbalové hřiště ZŠ Nad Plovárnou		B	1 000 000	1 000 000
11. Sportovní hřiště MŠ Demlova 34 a		D	300 000	3 000 000
19. Postupná výměna umělých povrchů hřišť u škol		A	750 000	7 500 000
26. Bazén Demlova – opravy		A	1 900 000	1 900 000
Celkem Školství			53 250 000	62 700 000
12. Cyklostezka Bosch		C	7 500 000	56 500 000
21. Ostatní cyklostezky		D	2 674 000	15 424 000
Cyklostezka G04 – ul. Havlíčkova Helenínská – realizováno		A	2 000 000	7 000 000
Cyklostezka G02 – ul. U Rybníčku - ul. Křížkova		D	8 400 000	8 400 000
Celkem Doprava			20 574 000	87 324 000
Celkem všechny oblasti (Kč)			1 011 031 000	1 617 731 000

Zdroj: Investiční plán města 2017-2026

Strategie pro kulturu, volný čas a cestovní ruch ve městě Jihlavě 2017-2024

Jak již bylo naznačeno v úvodu, záměrem realizace Plánu je, mimo jiné, využití sportu jako nástroje cestovního ruchu, předpokladem je také napojení *Plánu* na oblast kultury. Sport je navíc nedílnou součástí trávení volného času obyvatel, a tak je *Strategie pro kulturu, volný čas a cestovní ruch 2017-2024* (dále jen *Kulturní strategie*) kompatibilním dokumentem pro formulaci priorit rozvoje sportu v Jihlavě.

Vize Jihlavy v roce 2024 je v *Kulturní strategii* formulována v rámci následujících tematických oblastí, v jejichž obsahu jsme se pokusili identifikovat pozici sportu, případně upozornit na jeho možný potenciál:

Aktivní obyvatelé, město vstřícné iniciativě „zdola“

Sport je zde chápán, spolu s kulturou, jako klíčový prvek veřejného života a zdroj vitality obyvatel.

Centrum Vysočiny, živé centrum města Jihlavy

Důraz na atraktivitu historického centra města a jeho využití pro festivaly, slavnosti, trhy. (Sport není v tomto kontextu zmiňován.)

„Stříbrné údolí“

Území podél řek Jihlavy a Jihlávky jako zázemí pro sport, kulturu a aktivní trávení volného času. Klidná, sportovní a volnočasová alternativa k historickému centru města pro obyvatele města i návštěvníky.

Silná značka města

Důraz na kulturní a historickou tradici města a jeho atraktivitu pro turisty. Součástí značky města je Stříbrné údolí. (Další *sportovní* infrastruktura není zmiňována, stejně tak jako úloha profesionálního sportu jako součásti značky města.)

Město přitahuje mladé lidi, město je vstřícné rodině

Vstřícná atmosféra města, bohatá kulturní a volnočasová nabídka i kvalitní podmínky pro aktivní pohyb venku, komfort většího moderního města ve spojení s přírodou.

Pro potřeby *Plánu* uvádíme dále přehled strategických cílů formulovaných v *Kulturní strategii*, které mají přímou nebo potenciální návaznost na sportovní oblast:

Oblast VEŘEJNÝ PROSTOR, PROSTOROVÉ ZÁZEMÍ

- 1.1 Jihlava má živé centrum města, kde tráví čas místní i návštěvníci
- 1.2 Veřejný prostor vybízí a umožňuje pořádání kulturních aktivit i neformální pobyt a jsou v něm vyvažovány zájmy různých cílových skupin a inovativně a kultivovaně poskytuje informace o atraktivitách a dění ve městě
- 1.3 Veřejný prostor je aktivně formován a iniciativně využíván mladými lidmi
- 1.4 „Stříbrné údolí“ celoročně žije místními i návštěvníky města, kteří zde tráví volný čas

Oblast ZNAČKA MĚSTA

- 3.1 Rozvoj cestovního ruchu je efektivně koordinován a jsou vytvořené základní podmínky pro spolupráci s dalšími partnery a aktéry cestovního ruchu
- 3.2 Jihlava je aktivně propagovaná destinace s důrazem na nabídku pro prioritní cílové skupiny
- 3.3 Nabídka volnočasových a kulturních aktivit pro místní i návštěvníky je celoroční a funguje i o prázdninách a víkendech (je sezónní i mimo sez.) a obsahuje i akce rozvíjející klíčová témata města
- 3.5 V Jihlavě je dostatečná nabídka ubytování, stravování a doplňkové služby cestovního ruchu pro prioritní cílové skupiny

Z obsahu *Kulturní strategie* vyplývají některé přímé i potenciální implikace pro Plán. Jedná se především o následující oblasti rozvoje sportu:

- Sport ve veřejném prostoru v centru města
- Sportovní iniciativy

- Využití potenciálu Stříbrného údolí v kontextu současných trendů ve sportu a populačního vývoje
- Sport a cestovní ruch, využití profesionální sportu
- Sport jako nedílná součást značky města
- Propagace sportu a volného času zacílená na různé skupiny

Analýza a vyhodnocení zdravotního stavu obyvatel Jihlavy (2016)

V kontextu rizikových faktorů zdraví autoři analýzy konstatují, mimo jiné, že „zásadním problémem s dopadem na naše zdraví je **nedostatek pohybu a fyzické aktivity**, který postihuje populaci v celé její šíři, od nejmenších dětí až po seniory...studie a analýza životního stylu a zdraví mládeže v Kraji Vysočina mj. prokázala, že pouze desetina studentů středních škol aktivně sportuje pravidelně každý den v minimální délce 30 minut, naopak čtvrtina se takto hýbe méně než 1x týdně. V průměru denně více než hodinu tráví nejvíce studentů (60 %) u počítače, sledováním televize pak téměř 30 %, naopak chůzí jen třetina z nich, aktivním sportem necelá pětina (18 %) a pravidelným cvičením pak pouze 12 %. I v důsledku těchto zjištění vykazala **pětina mládeže velmi špatnou tělesnou zdatnost a více než polovina pak tělesnou zdatnost podprůměrnou či nedostatečnou**. Pouze 7 % studentů má tělesnou zdatnost velmi dobrou či výbornou. **Výrazně horší tělesná zdatnost byla zjištěna u dívek a u studentů odborných učilišť.**“ Analýza dále uvádí, že je třeba brát zřetel také na bezpečnost ve sportu. Dle výsledků šetření 37 % mládeže vůbec nepoužívá helmu při jízdě na kole a dalších 34 % ji používá jen občas, výrazně nízký je tento podíl na učilištích. Autoři dále odkazují na výsledky mezinárodní studie HBSC. Podle kterých má 80 % českých dětí nedostatek pohybové aktivity.

Z provedené SWOT analýzy v rámci dokumentu autoři specifikují, kromě dalších, následující charakteristiky města, které se dotýkají oblasti sportu (zkráceno/upraveno autorem):

Silné stránky

- Prodlužující se střední délka života obyvatel Jihlavy
- Zdravotní stav obyvatel Jihlavy
- Projekt Zdravé město a Agenda 21
- Zpracované relevantní koncepční dokumenty
- Podpora volnočasových a sportovních aktivit ze strany města

Slabé stránky

- Rostoucí podíl obyvatel seniorského věku
- Trvalý růst výskytu cukrovky
- Velmi nízká finanční podpora dotačního programu Projektu Zdravé město a MA 21 na podporu zdravého životního stylu, podobně nízká je i podpora jednotlivých projektů, zvláště těch, které nejsou realizovány jednorázově, ale naopak dlouhodobě či celoročně

Příležitosti

- Využití všech reálných možností ke zlepšování zdravotního stavu a kvality života obyvatel Jihlavy, ke zlepšování jejich životního stylu, a to v průběhu jejich celého života
- Zaměření programů, projektů a aktivit na děti mladších věkových skupin a na seniorskou populaci
- Realizace dlouhodobého koncepčního programu podpory zdraví a životního stylu ze strany města ve spolupráci s vybranými organizacemi
- Navýšení personálních kapacit na řešení problematiky zdraví a prevence nemocí na MMJ
- Aktivní zapojení se do zvyšování zdravotní gramotnosti a zdravotní osvěty občanů
- Využití potenciálu neziskových organizací, škol a dalších institucí pro realizaci efektivních opatření, projektů a aktivit v oblasti podpory zdraví a prevence nemocí
- Využívání finančních prostředků z relevantních dotačních zdrojů, využívání efektivní spolupráce s Krajem Vysočina v návaznosti na zpracovaný Program zdraví pro Kraj Vysočina

Hrozby

- Nedostatek finančních prostředků pro realizaci potřebných opatření, programů, projektů a aktivit
- Nedostatečné personální zabezpečení a zájem ze strany některých představitelů města
- Neochota občanů

- Neochota médií spolupracovat
- Stárnutí populace

Koncepce podpory sportovních a volnočasových aktivit statutárního města Jihlava

Koncepce podpory sportovních a volnočasových aktivit (dále jen *KPS*) byla zpracována Komisí pro sport, tělovýchovu a volný čas Rady města Jihlavy (dále jen *Sportovní komise*) a schválena Radou města Jihlavy (*RMJ*) 16. 3. 2017, jedná se o zásadní dokument vymezující oblasti podpory sportu a upravující kritéria poskytování dotací z rozpočtu statutárního města. Na realizaci dokumentu se výrazně podílela JUS. Z hlediska zaměření Plánu rozvoje sportu je KPS orientována zejména na organizovaný sport ve spolcích.

Dokument upravuje poskytování dotací z rozpočtu města v oblasti sportu a činnosti mládeže od roku 2017 do 2018 a vymezuje působnost města v kontextu zákona o podpoře sportu. Město Jihlava je dále v textu chápáno jako „sportovní metropole Kraje Vysočiny“, sport jako nezastupitelná součást života všech občanů a účinná forma primární prevence sociálně patologických jevů.

Sportovní činnost ve městě je dle dokumentu zabezpečována:

- spolky
- profesionálními kluby
- tělovýchovnými aktivitami ve školách
- komerčními tělovýchovnými a sportovními aktivitami
- neorganizovanou tělovýchovou a sportem

KPS dále vymezuje kluby, které reprezentují statutární město Jihlavu s využitím profesionálních sportovců:

- HC Dukla Jihlava
- FC Vysočina Jihlava
- TK Spartak Jihlava

Podle analytické části dosahovala podpora sport. subjektů z rozpočtu města (pro rok 2014) 26 % celkových nákladů sportovních klubů. Z hlediska vybavenosti města sportovní infrastrukturou uvádí KPS jako největší problém absenci „kvalitní haly pro kolektivní sporty“. Dále chybí podle KPS zimní sportoviště pro atlety a „řada sportovišť potřebuje rekonstrukci“. Analýza dále upozorňuje na nedostatek cvičitelů a trenérů:

„Stále méně lidí je ochotno sportovní výchově obětovat svůj čas dobrovolně a bez potřebné finanční podpory. I z tohoto důvodu jsou v některých subjektech odmítáni zájemci o sport.“

Závěr analytické části pak uvádí, že k zabezpečení sportu na stejné úrovni je třeba zajistit, aby byla do sportovního prostředí alokována minimálně stejná finanční podpora jako v předcházejících letech.

Cílovými oblastmi koncepce jsou následující činnosti, které byly formulovány v souladu se státní sportovní strategií Sport 2025:

1. Volnočasové a sportovní aktivity mládeže a obyvatel města Jihlavy
 - 1.1. Volnočasové aktivity mládeže
 - 1.2. Sportovní a pohybové aktivity mládeže
 - 1.3. Sportovní a pohybové aktivity pro nejširší vrstvu obyvatel
 - 1.4. Servisní centrum sportu v Jihlavě
2. Sportovní a volnočasové akce
3. Prioritní podpora sportů
 - 3.1. Obchodní organizace s majetkovou účastí statutárního města Jihlavy
 - 3.2. Prioritní podpora spolků a organizací
 - 3.3. Podpora využívání školních SZ v majetku statutárního města Jihlavy veřejností
4. Sportovní zařízení v Jihlavě
 - 4.1. Provoz sportovních zařízení v majetku statutárního města Jihlavy
 - 4.2. Provoz sportovních zařízení ve vlastnictví sportovních a tělovýchovných spolků
5. Rozvoj sportovní infrastruktury – investice
6. Ostatní formy podpory

- 6.1. Propagační forma podpory
- 6.2. Společenská forma podpory

Komunitní plán sociálních služeb statutárního města Jihlavy

Oblasti sportu se dotýká také Komunitní plán sociálních služeb, jenž byl realizován v letech 2015 a 2016. Komunitní plán, podobně jako Plán, vychází z analýzy na straně nabídky – poskytovatelů sociálních služeb – a poptávky – obyvatel města Jihlavy.

Z celkem 35 poskytovatelů sociálních služeb nabízí 11 subjektů volnočasové aktivity, mezi které lze zařadit také sport. Z pohledu uživatelů sociálních služeb definuje Komunitní plán tři cílové skupiny obyvatel:

- 1) senioři, osoby se zdravotním postižením;
- 2) rodina, děti, mládež;
- 3) osoby bez zaměstnání, osoby sociálně vyloučené nebo sociálním vyloučením ohrožené a osoby závislé a ohrožené závislostmi.

Sport je v textu uveden právě u druhé cílové skupiny. Poskytovatelé služeb pro rodinu, děti a mládež nabízejí, dle Komunitního plánu, „různé aktivizační programy pro rodiny s dětmi a mládež...jedná se především o sportovní a zájmové činnosti handicapovaných dětí a jejich rodin“. Mezi těmito poskytovateli jsou jmenovány následující subjekty:

Centrum pro rodinu Vysočina z.s.,

Diecézní charita Brno – Oblastní charita Jihlava

Kamínek Jihlava, z.s.

Z hlediska rodin, dětí a mládeže patří právě sport („sportovní vyžití“) mezi nejvyužívanější služby. Více než polovina dotázaných zástupců rodin dále uvedla, že děti a mládež sice mají v Jihlavě dostatek možností pro trávení volného času, nicméně z průzkumu vyplynul problém u starších dětí, kterým chybí „volně přístupná sportovní hřiště“.

V návrhové části dokumentu se pak sportu přímo dotýká následující aktivita:

- město bude podporovat volnočasové aktivity pro seniory a osoby se zdravotním postižením

V rámci cílové skupiny „rodina, děti a mládež“ formulují autoři dokumentu následující vizi:

„Podpora volnočasových aktivit pro neorganizované děti a mládež“

Tuto vizi tak lze vztáhnout také k oblasti sportu, zejména s důrazem na mládež a děti, které nejsou členy sportovních spolků. V kontextu současných trendů sportovní participace je třeba, aby město vytvářelo podmínky také pro realizaci neorganizovaných aktivit, přičemž důvodem může být jak fakt, že děti nemají možnost být členy z důvodu nedostatku finančních prostředků, tak skutečnost, že se organizovaným aktivitám věnovat nechťejí a preferují neorganizované, neformální volnočasové aktivity.

Programové prohlášení Rady města Jihlavy 2014–2018

Pozici sportu z perspektivy politické reprezentace města demonstruje Programové prohlášení Rady města Jihlavy 2014–2018 (dále jen *Programové prohlášení*). Dokument tak naznačuje, jak je sport využíván jako nástroj lokální politiky. V *Prioritních investičních záměrech města* je z oblasti sportu uvedena Rekonstrukce Horáckého zimního stadionu. Pro oblast *Sport a volný čas* vymezuje rada města následující priority:

- Budeme dbát o soustavné, účelné a vyvážené zvyšování nabídky volnočasových aktivit pro všechny věkové kategorie obyvatel.
- Budeme nadále udržovat a rozvíjet sportovní a volnočasovou infrastrukturu.
- Budeme podporovat sportování dětí a mládeže.
- Budeme pokračovat v podpoře spolků zabývajících se sportovními a volnočasovými aktivitami formou dotací.
- Vytvoříme informační webový portál sportovních zařízení včetně rozpisu obsazenosti, který umožní efektivní využívání sportovišť.
- Trvalým úkolem je hledání strategických partnerů pro vrcholový sport a rozvoj a propagace

evropsky známé značky Dukla Jihlava.

Shrnutí strategických dokumentů

Z obsahu celkem sedmi strategických dokumentů vyplývá silná pozice sportu v Jihlavě. Dílčí analýzy zároveň naznačují, že město v některých oblastech rozvoje sportu dostatečně nevyužívá svého potenciálu, oblast sportu není navíc řešena komplexně jako celek. Ze syntézy poznatků vzešly především následující potenciální oblasti rozvoje sportu, které lze dále konfrontovat s poznatky z vlastních šetření na straně poptávky a nabídky:

- důraz na sport jako součást trávení volného času obyvatel i návštěvníků města
- význam sportovních akcí
- potenciál programů a iniciativ pro veřejnost, otevřenost iniciativám občanů
- informovanost obyvatel i návštěvníků města
- efektivní využití sportovních zařízení
- rozvoj dostupné sportovní infrastruktury pro neorganizované děti a mládež
- obnova sportovní infrastruktury
- dostupnost školních hřišť a tělocvičen pro veřejnost
- podpora dobrovolnictví a trenérské činnosti
- propagace sportu s přesahem do cestovního ruchu
- zapojení odborníků (trenéři, lékaři, fyzioterapeuti, servisní centrum JUS) při rozvoji sportu
- užší spolupráce se sportovními spolky a dalšími organizacemi
- sport jako součást dopravy, vazba infrastruktury na okolí
- propojování sportu a centra města
- potenciál Stříbrného údolí pro obyvatele i návštěvníky města
- potenciál využití sportu jako součásti značky města
- vysoká finanční náročnost sportovních investic
- potenciál strategického partnerství se soukromými partnery
- využití profesionálních sportů a osobností při propagaci sportu u veřejnosti

ANALÝZA AKTÉRŮ

Za účelem vymezení základního rámce *Plánu* je třeba vymezit aktéry – jednotlivce nebo skupiny, které nějak ovlivňují, mohou ovlivňovat nebo mohou být sami, přímo či nepřímo, ovlivňováni rozhodováním o podpoře sportu a vytváření podmínek pro jeho rozvoj. Cílem analýzy je aktéry identifikovat a popsat jejich současnou pozici, vztah ke sportovnímu prostředí, jejich kompetence a případné vzájemné vazby. Analýza poskytuje platformu pro další kroky tvorby *Plánu*. V případě města byli identifikováni následující aktéři:

Vedení města

Vrcholné vedení města reprezentuje primátor a tři náměstci, kteří mají v kompetenci svěřené oblasti, včetně rozdělení rozvoje jednotlivých částí města. RMJ má jedenáct členů a je výkonným orgánem v oblasti samostatné působnosti, za svůj výkon odpovídá ZMJ. V RMJ je zastoupen primátor, náměstci (3) a další členové. ZMJ je nejvyšším orgánem samosprávy, má celkem 37 členů. ZMJ schvaluje program rozvoje města a rozpočet, včetně rozpočtových opatření. ZMJ má oprávnění vydávat obecně závazné vyhlášky a má též reprezentativní funkci – je oprávněno udělovat čestné občanství města a ceny města Jihlavy. ZMJ a RMJ schvalují dotace a návratnou finanční výpomoc žadatelům v rámci dotačního systému a v mezích platné legislativní úpravy.

Sportovní komise

Komise jsou zřizovány radou města Jihlavy, pro oblast sportu je zřizována Komise pro sport, tělovýchovu a volný čas. Členy nominuje a jmenuje RMJ, v současnosti má Sportovní komise 13 řádných členů a předsedu. Sportovní komise je odborným poradním orgánem pro oblast sportu, má doporučující hlas pro přidělování dotací z rozpočtu města, hodnotí žádosti o dotace v rámci výzev i mimo ně. Komise také navrhuje ocenění sportovců a vyjadřuje se k otázkám rozvoje sportu.

Magistrát města Jihlavy

Sportovní oblast je v rámci MMJ zařazena pod odbor školství, kultury a tělovýchovy. Odbor má svého vedoucího a je dále rozdělen na *úsek kultury a tělovýchovy* (5 zaměstnanců) a *oddělení školství* (6). Pro oblast tělovýchovy a sportu jsou v náplni jmenovány následující činnosti, které jsou v přímé řídicí působnosti vedoucího v rámci úseku kultury a tělovýchovy:

- zajišťování činností v oblasti podpory, rozvoje a ochrany kultury a tělovýchovy ve městě, odpovědnost za metodickou, analytickou a koncepční činnost v této oblasti a příprava podkladů pro jednání rady města a zastupitelstva města,
- spolupráce na rozvoji tělovýchovy a sportu ve městě,
- zpracování podkladů pro jednání komisí rady města pro oblast kultury a sportu,
- sledování přehledu subjektů působících ve městě v oblasti kultury a tělovýchovy,
- příprava a realizace jednotlivých kulturních, sportovních a společenských akcí pořádaných statutárním městem Jihlava v součinnosti s odbory MMJ,
- provádění kontrolní činnosti hospodaření příspěvkových organizací,
- zajišťování vazeb města na odborné orgány státní správy, profesní a zájmové organizace v oblasti kultury a tělovýchovy,
- vyhlášení a organizace programů pro poskytování dotací v oblasti kultury a tělovýchovy, odpovědnost za uzavírání smluv o podmínkách a výši poskytovaných dotací včetně kontroly plnění těchto smluv ve všech ujednáních.

Tělovýchova a sport dále spadají jen pod jednoho zaměstnance, který má ve své působnosti:

- zajišťování samosprávných činností v oblasti tělovýchovy a sportu,
- vyhlášení a organizaci grantových soutěží na podporu sportovních aktivit.

Krajský úřad Kraje Vysočina

Sportovní oblast je v rámci Krajského úřadu zařazena pod odbor školství, mládeže a sportu, Oddělení mládeže a sportu. Vedoucí oddělení zpracovává podklady pro návrh rozpočtu v oblasti dětí, mládeže a sportu, monitoruje činnost organizací a připravuje stanoviska k přidělování grantů a dotací z rozpočtu Kraje. Vedoucí dále zpracovává *koncept rozvoje volnočasových aktivit a sportu dětí a mládeže, včetně zdravotně postižených*. Další pracovníci mají v náplni, v kontextu podpory sportu, následující aktivity:

- sledování grantových programů vyhlašováných státem a EU,
- informační semináře o grantech a výzvách,
- poskytování odborné a metodické činnosti.

Všesportovní kolegium Kraje Vysočina

Všesportovní kolegium je organizací bez právní subjektivity, která slouží jako koordinační orgán tělovýchovných a sportovních spolků s krajským uspořádáním a působností v kraji Vysočina ve vztahu k politickým stranám a hnutím na úrovni našeho kraje. Členy kolegia jsou střešní organizace, cílem je zastupovat společné zájmy členů a zdokonalovat koordinaci a efektivnost vzájemné spolupráce členů kolegia se státními orgány a orgány samosprávy.

Krajská centra talentované mládeže

Na území Kraje Vysočina působí 13 krajských center talentované mládeže (KCTM), z nichž na území města Jihlavy celkem 11. Konkrétně se jedná o následující sportovní odvětví (abecedně):

atletika	orientační běh
basketbal	plavání
florbal	stolní tenis
fotbal	šachy
lední hokej	volejbal
moderní gymnastika	

Krajská organizace ČUS Kraje Vysočina

Krajská organizace ČUS Kraje Vysočina je pobočným spolkem České unie sportu, sdružuje více než 57 000 sportovců z Kraje Vysočina. Dle webových stránek jsou jejím hlavním posláním následující činnosti:

- vytvářet servisní centra sportu a provozovat sportovní činnost,
- plnit servisní funkce a poskytovat služby především svým členům a ostatním zájemcům z řad sportovních organizací a sportovní veřejnosti,
- vykonávat správu záležitostí ČUS ve prospěch sdružených členů,
- pomáhat tvořit podmínky směřující k zajištění finančních prostředků pro sportovní činnost, a to především ve vztahu k veřejným finančním zdrojům a také zdrojům komerčním nebo vlastním,
- hájit společné zájmy členů a ostatních zájemců z řad sportovních organizací a veřejnosti.

Jihlavská unie sportu

Jihlavská unie sportu, z.s. (dále JUS) je servisním centrem ČUS sdružujícím sportovní svazy a sportovní spolky okresu Jihlava. Posláním JUS je „podporovat sport, zastupovat a chránit práva a zájmy sdružených subjektů, poskytovat jim požadované služby a vytvářet ke vzájemné spolupráci potřebnou platformu.“ JUS také informuje sportovní subjekty o aktuálních grantových výzvách z rozpočtu města či kraje.

JUS je zároveň významným aktérem rozvoje sportu v Jihlavě – vyvíjí další činnosti jak směrem k organizovanému sportu ve spolcích, tak se zaměřením na neorganizované aktivity obyvatel, například pořádáním sportovních akcí. JUS tak plní v oblasti rozvoje sportu především následující funkce: servisní, sportovní vyžití, PR a vzdělávací funkci. JUS provozuje v Jihlavě následující amatérské soutěže, které jsou otevřené veřejnosti:

- Jihlavská hokejová liga (pro registrované hráče),*
- Jihlavská amatérská hokejová liga,*
- Jihlavská amatérská tenisová liga,*
- Jihlavská amatérská badmintonová liga,*

Jihlavská amatérská squashová liga.

Sportovní spolky

V Jihlavě aktivně působí více než 45 samostatných sportovních spolků, které vyvíjejí sportovní činnost zajišťovanou trenéry a dobrovolníky z řad jihlavské veřejnosti a okolí. Sportovní spolky tvoří páteř sportovního hnutí, prostřednictvím organizované sportovní činnosti si především děti vytvářejí dlouhodobé návyky aktivní sportovní účasti. Lze odhadovat, že na území města je ve sportovních spolcích sdruženo přibližně 8 tisíc členů, což představuje 16 % populace města.

Sportovní kluby reprezentující město

Na území města působí také profesionální subjekty, které reprezentují město v ČR i v zahraničí. Jedná se především o HC Dukla Jihlava (hokej), FC Vysočina Jihlava (fotbal) a TK Spartak Jihlava (tenis). Ve všech případech jde o kluby, které reprezentují město na nejvyšší úrovni domácích soutěží. Kromě těchto se jedná také o další sporty, které reprezentují město na mezinárodní úrovni nebo nejvyšší úrovni v ČR – oddíly kuželkářů, sportovní kynologii, tanec, oddíly basketbalu, volejbalu, plavání, judo, rope skipping, sportovní a moderní gymnastiku, oddíl orientačních sportů nebo kulturistiky.

Obecně prospěšné spolky (Poskytovatelé sociálních služeb)

Pro potřeby Plánu jsou relevantní také další spolky, jejichž činnost se sportem přímo nespojuje. Jedná se zejména o místní organizace neziskových organizací zaměřených na sociální problematiku. V rámci činnosti těchto organizací je často využíván sport jako nástroj sociální inkluze.

Centrum služeb Svazu postižených civilizačními chorobami	Jihlavský spolek neslyšících
Kamínek Jihlava	Klub seniorů Jihlava
Společnost pro podporu lidí s mentálním postižením	Otevřená škola
Svaz důchodců České republiky	Svaz tělesně postižených, Unie ROSKA

Provozovatelé sportovních zařízení

Zásadním předpokladem pro rozvoj sportu a jeho realizaci jsou adekvátní prostorové podmínky – sportovní infrastruktura. Ta je na území města tvořena jak formálními zařízeními, tak neformální infrastrukturou. Sportovní zařízení lze rozdělit podle vlastníků či provozovatelů do následujících skupin:

- sportovní zařízení ve vlastnictví města provozovaná na základě smlouvy s další organizací
- sportovní zařízení ve vlastnictví města (kraje) provozovaná školami (viz také dále)
- volně přístupná sportovní zařízení ve správě OSR
- sportovní zařízení ve vlastnictví spolků provozovaná spolky
- komerční sportovní zařízení

Školy a školní zařízení

Rozvoj sportu se odehrává také ve školách – prostřednictvím hodin tělesné výchovy, rozšířené výuky se zaměřením na jednotlivé sporty, prostřednictvím školních sportovních klubů nebo v rámci kroužků v odpoledních hodinách. Školy se dále podílejí na rozvoji sportu poskytováním svých sportovních zařízení veřejnosti (venkovní hřiště a tělocvičny), navíc fungují také jako zázemí sportovních spolků, které nemají vlastní zařízení nebo mají nedostatečné kapacity pro svoji činnost. Na území města dále sídlí Gymnázium Jihlava se sportovní přípravou zaměřenou na plavání, atletiku, volejbal a basketbal. Na sportovní gymnázia se vztahuje finanční podpora MŠMT v rámci rozvojového programu pro sportovní gymnázia, kam je právě Gymnázium Jihlava zařazeno. Vysoké školství zastupuje v Jihlavě Vysoká škola polytechnická Jihlava.

Pořadatelé sportovních akcí, iniciativ a programů

Pořadatelé sportovních akcí, programů a sportovních iniciativ zajišťují jak rozvoj sportu a jeho propagaci u veřejnosti, tak efektivnější využití sportovních zařízení. Prostřednictvím akcí a iniciativ lze přilákat ke sportu i nesportující část veřejnosti, jsou tak důležitým stimulem při cílení na specifické skupiny obyvatel. V prostředí města sehrávají zásadní úlohu při pořádání akcí, iniciativ a programů zejména následující subjekty:

Jihlavská unie sportu (viz výše)	Běžec Vysočiny
Hotch-Potch	SLIBY-CHYBY

Lyžařské Jihlavsko

Pořádání sportovních akcí pro veřejnost zajišťují i další sportovní spolky, které vyvíjejí sportovní činnost a komerční subjekty zaměřené na sportovní aktivity. Jedná se zejména o následující subjekty:

VYSOČINA JIHLAVA, a.s.
 Fotbalový klub mládeže VYSOČINA JIHLAVA, z.s.
 HC Dukla Jihlava, s.r.o.,
 DUKLA Jihlava-mládež, z.s.
 TENISCENTRUM JIHLAVA, a.s.
 Malá kopaná Jihlava, z.s.
 Plavecká škola Jihlava, s.r.o.
 Atletika Jihlava, z.s.

Lokální média

Lokální a regionální tisk, Noviny jihlavské radnice, Jihlavské listy, web města nebo sociální sítě jsou důležitými médii pro informovanost občanů města, okolí i návštěvníků o sportovních podmínkách, sportovních programech či akcích (viz výše). Média mají dále potenciál propagovat sport jako takový – šířit osvětu o prospěšnosti sportovních aktivit, upozorňovat na úspěchy jihlavských sportovců nebo propagovat sport mezi nesportující veřejností. Vzhledem k velikosti města Jihlavy je třeba efektivně informovat o dostupnosti zařízení a služeb, k čemuž je velmi vhodné využít elektronické zdroje (web města, facebook, mobilní aplikace).

Komerční sektor

Z ekonomického hlediska komerční sektor sehraává úlohu při poskytování soukromých statků – ekonomicky efektivních sportovních zařízení a populárních aktivit. Jedná se zejména o posilovny, fitness centra nebo jiné individuální aktivity, které jsou častěji využívány ženami. Partnerství s komerčními (nesportovními) subjekty může přinést další zdroje pro podporu a rozvoj sportu. Na komerčním principu jsou v současné době pořádány také různé sportovní akce s masivní účastí.

Občané města a spádové oblasti

Město Jihlava má více než 50 tisíc obyvatel, přičemž v posledních letech je počet obyvatel přibližně na stejné úrovni. Výrazně se zvyšuje podíl občanů starších 65 let. Zatímco v roce 2007 bylo v Jihlavě 7,5 tisíc obyvatel starších 65 let, na konci roku 2016 to již bylo 9,5 tisíc. Trend růstu lze zaznamenat také u nejmladší kategorie 0-14 let, kdy došlo za posledních deset let k nárůstu o 1 200 obyvatel na 8 tisíc.

Správní obvod ORP (dále jen ORP) lze považovat za přirozenou, spádovou oblast statutárního města Jihlavy. Součástí ORP je celkem 79 obcí, pro které město Jihlava vytváří, mimo jiné, sportovní a volnočasovou nabídku, také členové jihlavských sportovních spolků se rekrutují z okolních obcí. Počet obyvatel ORP dlouhodobě mírně narůstá, na konci roku 2016 poprvé přesáhla populace ORP 100 000 obyvatel. Tak jako u populace města Jihlavy se zvyšuje v ORP podíl skupiny 65+, zatímco v roce 2001 představoval necelých 14 %, na konci roku 2016 to již bylo 18,5 %.

Návštěvníci města / TIC Jihlava

Město Jihlava je sídlem s výrazným potenciálem pro rozvoj cestovního ruchu, jak z hlediska přírodního potenciálu a kulturních atraktivit, tak s ohledem na infrastrukturu a pořádání akcí nadregionálního významu. Zvláště poslední dva body jsou vysoce relevantní pro oblast sportu. Město Jihlava disponuje sportovní a volnočasovou infrastrukturou, která má potenciál pro přilákání turistů z ČR i zahraničí. Podle analýzy VŠPJ bude budoucnost cestovního ruchu v Jihlavě patřit nejen městské turistice, ale také „ekologicky čisté pobytové turistice“, kterou podporuje hustá síť značených cest a rozvoj cyklotras. Mezi turistické atraktivity Jihlavy patří také sportoviště – krytá i venkovní část Vodního ráje nebo skatepark. Velký potenciál je vkládán do Stříbrného údolí – území kolem řek Jihlavy a Jihlávky. Návštěvnícký potenciál mají také významné sportovní akce regionálního a nadregionálního významu, které jsou často samotným cílem pro návštěvu Jihlavy.

FINANCOVÁNÍ SPORTU

V této části se zaměříme na analýzu financování sportu z rozpočtu statutárního města Jihlavy. Financováním sportu budeme rozumět finanční toky, včetně investic do sportovní infrastruktury, alokované na podporu různých forem sportovních aktivit, které jsou uskutečňovány na území města, nebo subjekty se sídlem v Jihlavě. Předmětem analýzy financování sportu je zejména finanční podpora organizovaného sportu, realizace sportovních investic a financování provozu sportovních zařízení v majetku města nebo v majetku společností s podílem statutárního města Jihlavy. Cílem analýzy je identifikovat objem a strukturu prostředků, které jsou určeny na podporu sportu, vystihnout vývoj a distribuci finančních prostředků alokovaných jednotlivým subjektům.

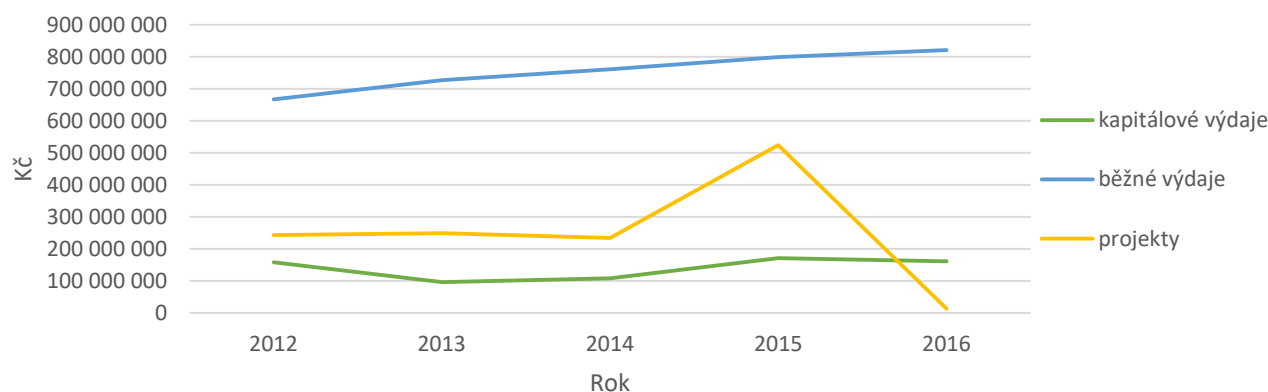
Vývojová analýza financování sportu

Vývoj příjmů a výdajů rozpočtu města za posledních 5 let demonstruje *Tabulka 2.1*. Příjmy rozpočtu se pohybují nad hranicí 1 mld. Kč – do roku 2014 příjmy rostly, v roce 2015 a 2016 již byly na nižší úrovni. Vývoj výdajů zachycuje kromě tabulky také *Graf 2.1*. Běžné výdaje rozpočtu mají dlouhodobě rostoucí tendenci, zatímco v roce 2012 byly běžné výdaje na úrovni 667 mil. Kč, v roce 2016 to již je 820 mil. Kč. Také kapitálové výdaje mají mírně rostoucí tendenci. Výrazný podíl výdajové složky zaujímaly v předešlých letech projekty, které v roce 2015 dosáhly úrovně 523 mil. Kč. V roce 2016 představují projekty již jen 13,5 mil. Kč. V roce 2016 město hospodařilo s výrazným přebytkem (133 mil. Kč, ačkoliv v tomto roce jsou běžné výdaje na absolutně nejvyšší úrovni.

Tabulka 2.1 Vývoj příjmů a výdajů rozpočtu města (Kč)

Položka	2012	2013	2014	2015	2016
celkem příjmy rozpočtu	1 035 083 404	1 122 780 754	1 257 355 713	1 211 829 864	1 128 618 630
kapitálové výdaje	157 970 625	95 801 641	107 777 799	171 006 834	160 646 370
běžné výdaje	667 095 006	727 104 133	760 779 979	799 027 667	820 905 501
projekty	243 465 979	248 950 803	234 053 226	523 360 028	13 584 599
celkem výdaje rozpočtu	1 068 531 610	1 071 856 577	1 102 611 004	1 493 394 529	995 136 470
saldo rozpočtu	-33 448 206	50 924 177	154 744 709	-281 564 665	133 482 160

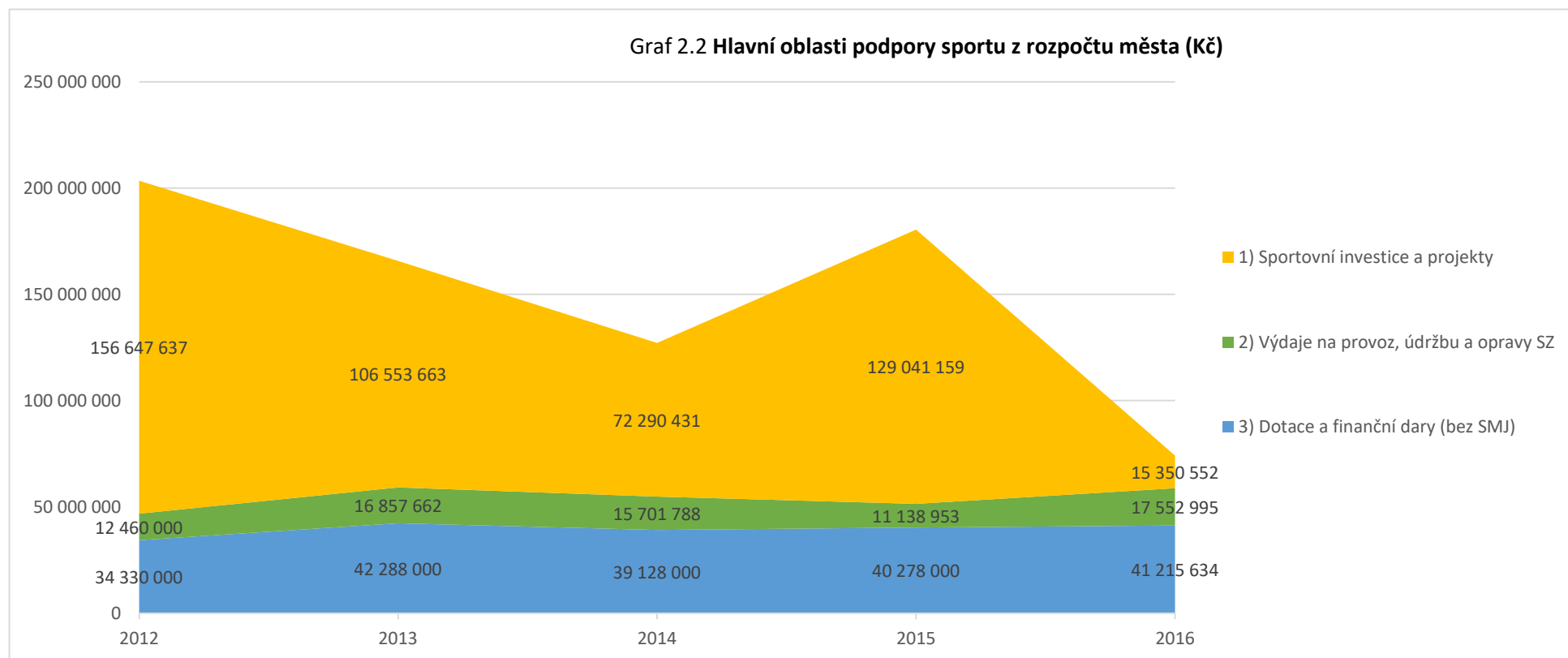
Graf 2.1 Vývoj výdajů rozpočtu města (Kč)

Strukturu prostředků alokovaných do oblasti sportu z rozpočtu statutárního města Jihlavy lze rozdělit do třech hlavních skupin naznačených výše:

- 1) sportovní investice a projekty
- 2) výdaje na provoz, údržbu a opravy sportovních zařízení
- 3) dotace a finanční dary v oblasti sportu.

Vývoj celkového objemu těchto prostředků v posledních letech znázorňuje *Graf 2.2*. Vysoký objem investic a projektů je dán zejména realizací významných akcí – mimo jiné Veřejného sportoviště pro lední sporty (2012 a 2013), resp. Sportovně-relaxačního centra Český mlýn a Revitalizací části parku Malý Heulos (2014 a 2015).

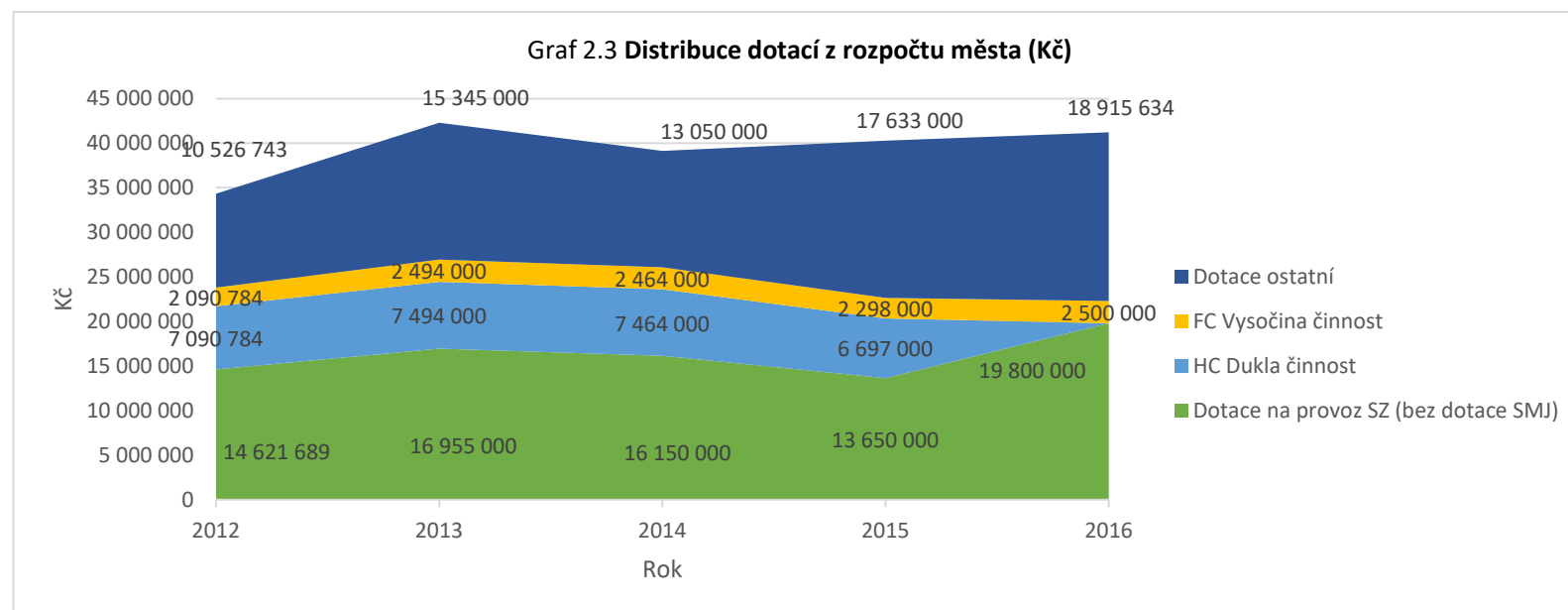
Celkové výdaje do oblasti sportu vzhledem k celkovým výdajům rozpočtu města měly v posledních letech klesající tendenci – od 19 % (2012) až k 7,4 % v roce 2016, což bylo do velké míry determinováno právě vysokým podílem investic a projektů v minulých letech (viz *Graf 2.2*). Běžné výdaje (dotace a výdaje na provoz, opravy a údržbu) do oblasti sportu se pohybují na úrovni 7 % z celkových běžných výdajů rozpočtu statutárního města. Pokud se zaměříme pouze na vztah dotací a běžných výdajů rozpočtu, představuje podíl dotací (bez provozních dotací SMJ) v posledních 3 letech 5 % z běžných výdajů rozpočtu. V následující části se budeme zabývat jednotlivými složkami znázorněnými na *Grafu 2.2* podrobněji.

Nejprve jsou předmětem analýzy provozní výdaje na sportovní zařízení (viz *Graf 2.2* na předchozí straně, zelená plocha). *Tabulka 2.2* demonstruje vývoj příjmů a výdajů. Výdaje na provoz lze dále dekomponovat do třech položek: *a)* výdaje na provoz sportovních zařízení, *b)* opravy a údržba majetku a *c)* dotace na krytí ztrát z provozu sportovních zařízení poskytovaných společností Služby města Jihlavy. Z *Tabulky 2.2* vyplývá, že v posledních letech docházelo k růstu jak na straně výdajů, tak na straně příjmů sportovních zařízení, což souvisí, mimo jiné, s provozem Veřejného sportoviště pro lední sporty od roku 2013. Provoz sportovních zařízení tak představoval v roce 2015 přibližně 2 % z běžných výdajů rozpočtu města.

Tabulka 2.2 Provoz sportovních zařízení (Kč)

	2012	2013	2014	2015	2016
Příjmy z provozu SZ		2 601 941	4 072 399	5 065 606	7 339 296
výdaje na provoz SZ (OSR)	7 000 000	7 742 603	7 389 187	5 794 559	8 930 925
opravy a údržba majetku (OSR)		6 257 000	6 000 000	4 000 000	7 000 000
Služby města Jihlavy – dotace na krytí ztrát	5 460 000	5 460 000	6 385 000	6 410 000	8 961 366
Celkem běžné výdaje na SZ	12 460 000	19 459 603	19 774 187	16 204 559	24 892 291
Skutečné výdaje na provoz SZ	12 460 000	16 857 662	15 701 788	11 138 953	17 552 995

V této části jsou předmětem analýzy dotace v rámci programového financování z rozpočtu statutárního města. Celkový objem dotací jsme dále dekomponovali do čtyř složek (*Graf 2.3*). Z grafu tak vyplývá, že ve sledovaném období došlo ke zvýšení dotací (*dotace ostatní*) na téměř dvojnásobek hodnot roku 2012. Je dále třeba připomenout také kontext disponibilních zdrojů pro financování sportu, kdy se postupně snížil objem dotací alokovaných z prostředků ze sázkové činnosti z 16 mil. Kč (2013) až na 2,5 mil. Kč v roce 2016. Růst dotací na provoz sportovních zařízení v rámci dotačního systému souvisí především se zahájením provozu Veřejného sportoviště pro lední sporty. V roce 2016 již nebyla alokována dotace na činnost dospělých HC Dukla (světle modrý výsek).

Tabulka 2.3 demonstruje přehled přijatých investičních transferů v oblasti sportu v letech 2012–2016. Nejvýznamnějšími transfery ve sledovaném období byly prostředky na realizaci Veřejného sportoviště pro lední sporty, dále pak Sportovně relaxační centrum Český mlýn či Malý Heulos. Významný objem transferů byl určen také na obnovu školních hřišť.

Tabulka 2.3 Přijaté investiční transfery v oblasti sportu (Kč)

Položka	2012	2013	2014	2015	2016
Investiční transfery přijaté – sport					
Cyklostezky		1 402 000		5 850 083	1 817 994
Veřejné sportoviště pro lední sporty	96 493	57 642 500			
Sportovně relaxační centrum Český mlýn			19 877 103	10 875 424	
Malý Heulos II			17 868 415	27 927 445	
Cyklostezka ul. Havlíčkova – Helenínská					429 092
Obnova a tech. zhodnocení š. hřišť II. etapa					11 716 382
Obnova a tech. zhodnocení š. hřišť – III. etapa					14 723 001
Obnova a tech. zhodnocení š. hřišť - IV. etapa					8 062 738
Inv. transfery přijaté – sport celkem	96 493	59 044 500	37 745 518	44 652 952	36 749 207

Na následující straně (*Tabulka 2.4*) je prezentován přehled investičních výdajů na sportovní zařízení za stejné období, přičemž jsou sportoviště rozdělena do třech kategorií:

- 1) ostatní sportoviště
- 2) sportoviště profesionálních subjektů (stadion FC Vysočina, zimní stadion HC Dukla, Teniscentrum)
- 3) školní sportoviště

Mezi nejvýznamnější investiční akce ve sledovaném období patřily zejména realizace vyhřívaného trávníku FC Vysočina (celkem téměř 23,5 mil. Kč), realizace cyklostezek a cyklopruhů (8,8 mil. Kč), navýšení základního jmění Teniscentra (9,4 mil. Kč) nebo investice do krytého plaveckého bazénu E. Rošického (6,5 mil. Kč).

Tabulka 2.4 Investiční výdaje na sportovní zařízení (Kč)

	2012	2013	2014	2015	2016
Investiční akce – sport					
cyklostezky a cyklopruhy	1 030 986	3 122 275	273 315	18 150	4 390 680
rekonstrukce povrchu hř. Na Stoupách		2 861 000			302 500
stojany na kola	72 960	125 089			
venkovní posilovací stroje	20 000	386 270			
úpravy tělocvičen		131 043	3 847 685		
hřiště Staré Hory				2 287 452	
hřiště Popice				113 256	2 715 178
studie ZS				249 260	589 656
Bazén E. Rošického			45 507	4 306 751	2 169 412
workout Český mlýn				497 994	34 774
sportovní hřiště Helenín			48 400	8 000	249 260
Veřejné sportoviště pro lední sporty v ul. Tyršova				1 011 666	
SK Jihlava – rekonstrukce hokejbalového hřiště					470 000
Revitalizace části parku Malý Heulos – II. etapa					849 934
oplocení hřišť					605 631
Sjezdovka Šacberk – přípojka NN					111 616
1) Celkem sportoviště ostatní	1 123 946	6 625 677	4 214 907	8 492 529	12 488 641
FC Vysočina – vyhřívaný trávník	13 765 582	4 847 545	4 847 545		
FC Vysočina – kamery, sedadla	497 534				
FC Vysočina – navýšení základního jmění				1 860 000	
ZS – výstavba kabin HZS		1 189 302			
ZS – rekonstrukce	141 950				
ZS – ruční ořezávač plochy	120 000				
HC Dukla – navýšení zákl. kapitálu		3 000 000			
HC Dukla – příplatek				2 500 000	
HC Dukla na zvýšení příkonu	160 000				
Teniscentrum – navýšení zákl. jmění	6 000 000	3 353 000			
Teniscentrum – protipovodňová opatření	120 000				
2) Celkem profi	20 805 066	12 389 847	4 847 545	4 360 000	
ZŠ Seifertova - energ. opatření tělocvičny			48 000	3 513 817	
ZŠ Seifertova – akustické úpravy tělocvičny				99 946	2 636 628
ZŠ Havlíčkova – akustické úpravy tělocvičny					89 419
ZŠ TGM – nástavba tělocvičny				49 973	
ZŠ Demlova – bazén		3 181 007			
3) Celkem školní sportoviště	0	3 181 007	96 000	3 663 736	2 726 047
Investiční akce sport celkem	21 929 012	22 196 531	9 158 452	16 516 265	15 214 688

Nad rámec investičních výdajů z rozpočtu statutárního města jsou na následující straně shrnuty *projekty* v oblasti sportu (Projekty – sport), přičemž jsou dále rozděleny do těchto skupin:

- a) projekty sportoviště
- b) projekty školní sportoviště

V realizovaných projektech dominovaly ve sledovaném období realizace Veřejného sportoviště pro lední sporty, Sportovně-relaxační centrum Český mlýn a Revitalizace části parku Malý Heulos. Do školních hřišť bylo v období 2012–2016 v rámci projektů alokováno téměř 47 mil. Kč.

Tabulka 2.5 **Projekty – sport**

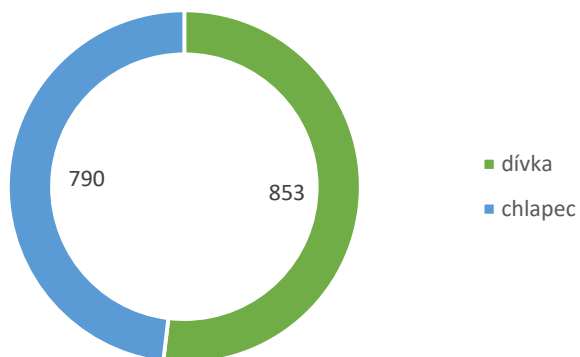
	2012	2013	2014	2015	2016
Projekty – sport					
Veřejné sportoviště pro lední sporty v ul. Tyršova	133 141 817	83 814 972			
Sportovně-relaxační centrum Český mlýn	764 208	361 951	23 941 584	13 856 040	135 864
Revitalizace části parku Malý Heulos – II. etapa	812 600	139 722	29 140 561	52 785 061	
Cyklostezka R03 – Staré Hory - R. Havelky, Jihlava a cyklostezka B02 II		40 487	9 335 466		
<i>Celkem projekty sportoviště</i>	<i>134 718 625</i>	<i>84 357 132</i>	<i>62 417 611</i>	<i>66 641 101</i>	<i>135 864</i>
Obnova hřiště ZŠ Seifertova			301 358	16 034 959	
Obnova školních hřišť ZŠ dokumentace			461 010		
Obnova školních hřišť ZŠ Jungmannova				19 946 279	
Obnova školních hřišť ZŠ Havlíčkova				9 957 005	
<i>Celkem projekty školní sportoviště</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>762 368</i>	<i>45 938 243</i>	<i>0</i>
Projekty – sport celkem	134 718 625	84 357 132	63 179 979	112 579 344	135 864

SPORTOVNÍ PARTICIPACE OBYVATEL

Sportovní účast dětí a mládeže

Následující část prezentuje výsledky dotazníkového šetření mezi žáky a studenty jihlavských základních a středních škol. Šetření se zúčastnilo celkem 1 643 žáků a studentů od 5. tříd výše (včetně), z nichž 1 158 má bydliště v Jihlavě. Cílem šetření bylo zjistit nejen frekvenci a charakter sportovních aktivit, ale také spokojenost dětí a mládeže s podmínkami pro sportovní aktivity v Jihlavě. *Graf 3.1* demonstruje strukturu vzorku podle pohlaví – ve vzorku mírně převažují dívky nad chlapci. *Graf 3.2* pak rozděluje respondenty podle bydliště.

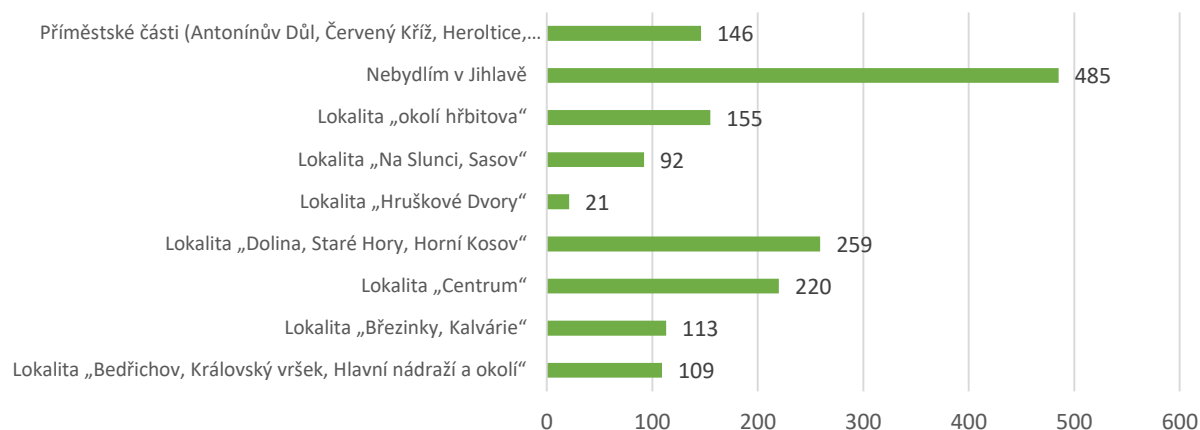
Graf 3.1 Struktura vzorku podle pohlaví

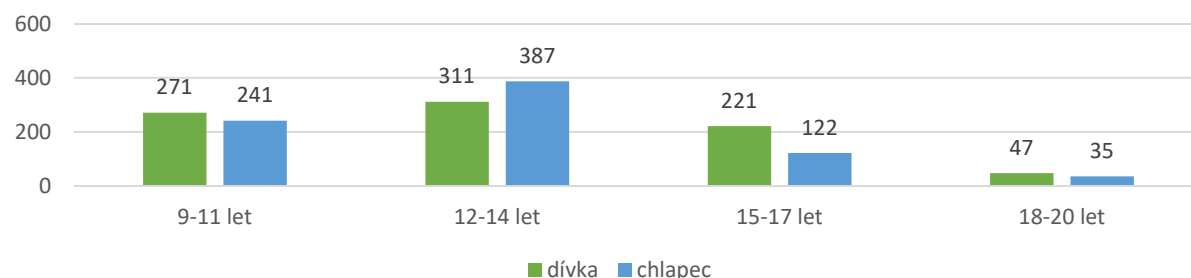
Jak vyplývá z *Grafu 3.2*, výrazná část dětí nemá bydliště v Jihlavě – jedná se především o žáky z okolních obcí a měst, které navštěvují jihlavské školy. Nejmenší zastoupení z jihlavských studentů má lokalita Hruškové Dvory, u ostatních lokalit je zastoupení relativně vysoké, s minimálním počtem 90 respondentů.

Graf 3.3 sleduje strukturu vzorku podle pohlaví a věku. Skupinou s největším zastoupením byly děti ve věku 12–14 let, a to v případě dívek i chlapců. Nejmenší zastoupení mají nejstarší kategorie 18–20 let, které jsou však zastoupeny také mezi dospělou kategorií (viz další část).

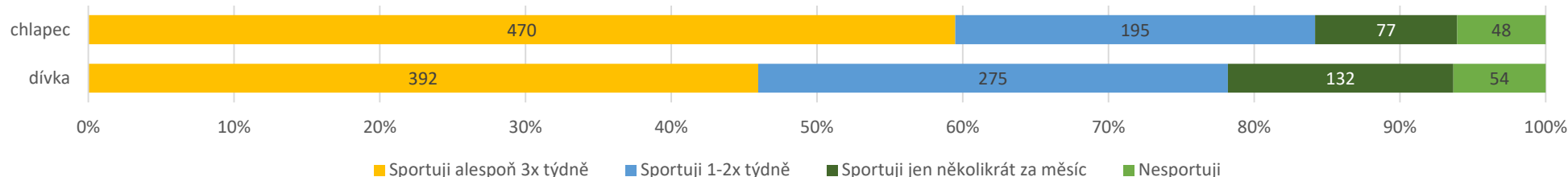
Graf 3.2 Struktura vzorku podle bydliště

Graf 3.3 Struktura vzorku podle věku a pohlaví

Graf 3.4 Frekvence sportovních aktivit podle pohlaví

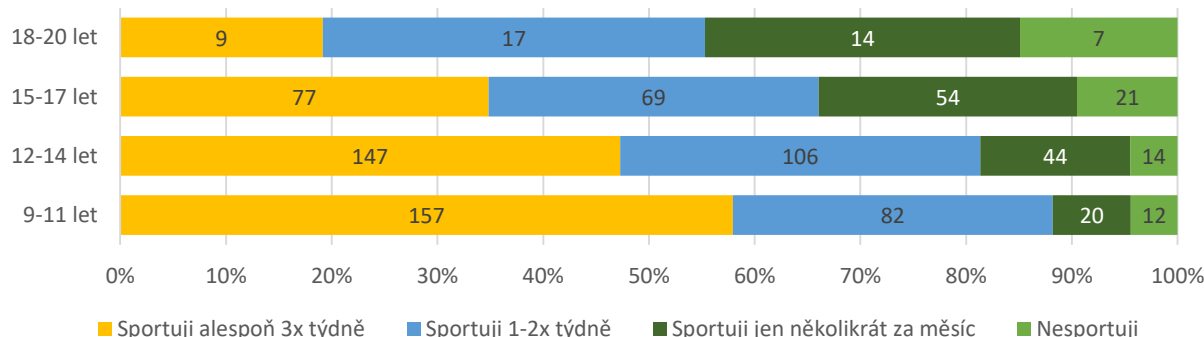

V rámci výše charakterizovaného vzorku dětí jsme se zabývali nejprve frekvencí aktivit – zda a jak často děti sportují. *Graf 3.4* demonstruje výsledky za celý soubor respondentů, přičemž rozlišuje dívky a chlapce. Z grafu jednoznačně vyplývá, že chlapci sportují častěji, z opačného hlediska je situace vyrovnaná – stejný podíl chlapců i dívek nesportuje vůbec, výrazně vyšší podíl dívek oproti chlapcům sportuje jen několikrát za měsíc, což patrně souvisí s již naznačenými trendy odklonu dívek od pravidelných sportovních aktivit s rostoucím věkem.

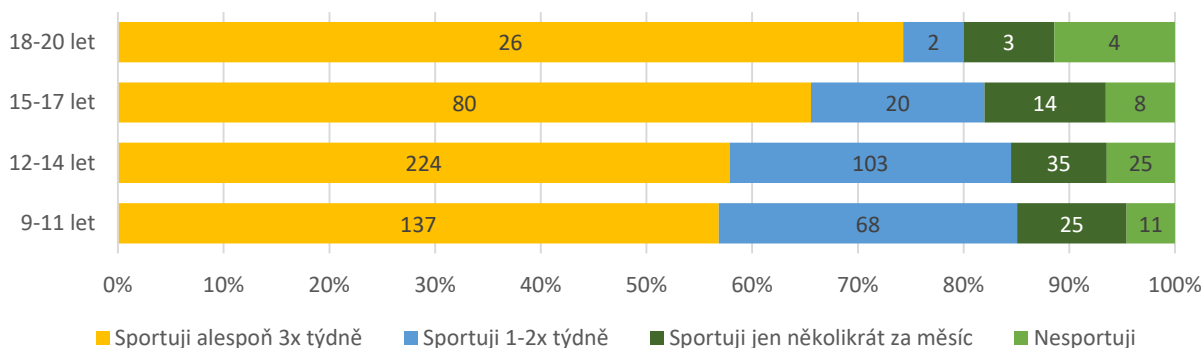
Následující grafy demonstrují frekvenci sportovních aktivit dále podle věku, nejprve v případě dívek (*Graf 3.5*) a poté u chlapců (*Graf 3.6*). U obou kategorií dochází s věkem ke zvyšování podílu nesportujících nebo zřídka sportujících dětí. Výrazný nárůst je však zřejmý především u kategorie dívek, kdy podíl nesportujících a zřídka sportujících se zvyšuje až na úroveň 45 % u nejstarší kategorie. Pouze třetina dívek v kategorii 15-17 let sportuje alespoň 3x týdně, zatímco u chlapců je to přesně dvojnásobek – 66 % sportujících 3x týdně a více.

Z hlediska nejmladších kategorií 9-11 a 12-14 let je situace u chlapců a dívek obdobná – pravidelně sportuje více než 80 % dotazovaných. Téměř 60 % chlapců u této věkové kategorie sportuje alespoň 3x týdně, dívky sportují méně často – preferují také sportování 1-2 týdně. Rozdíly mezi chlapci a dívkami se tedy začínají významně projevovat až kolem 15. roku.

Graf 3.5 Frekvence sportovních aktivit dívek

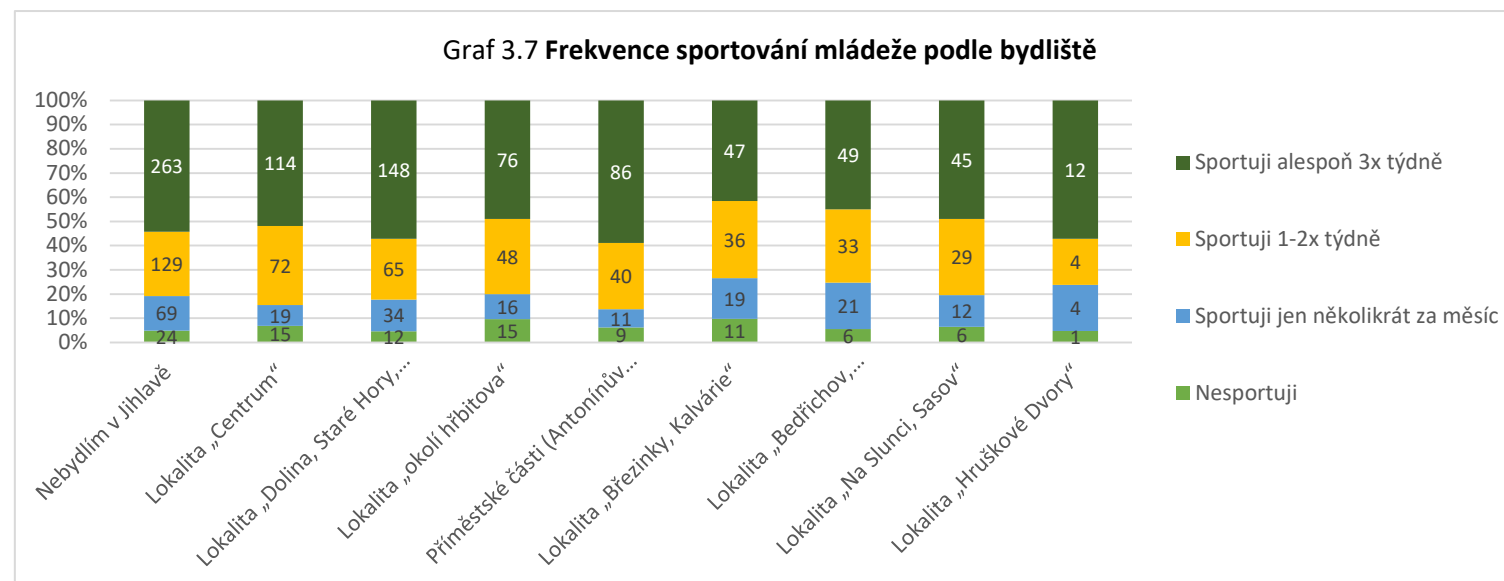

Graf 3.6 Frekvence sportovních aktivit chlapců

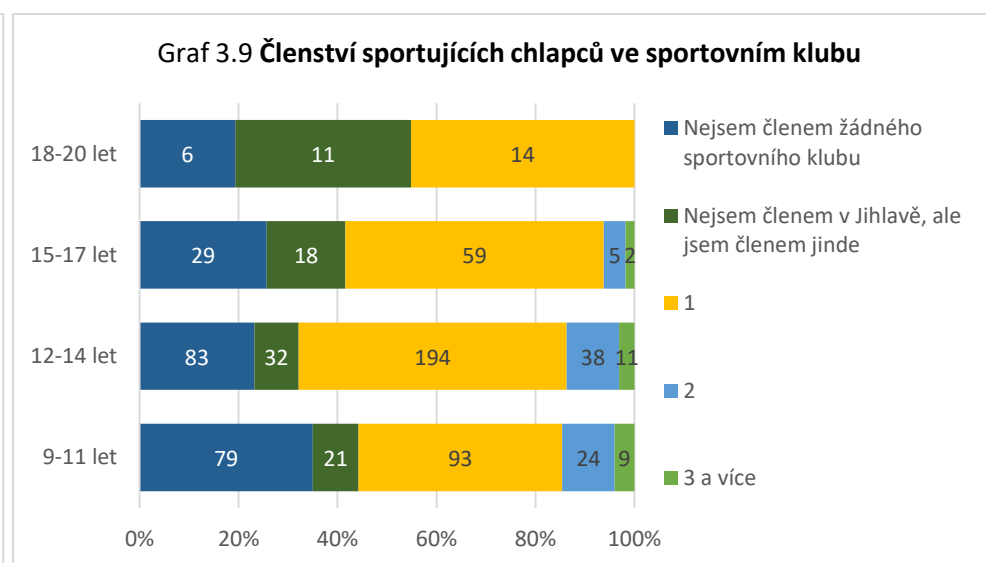
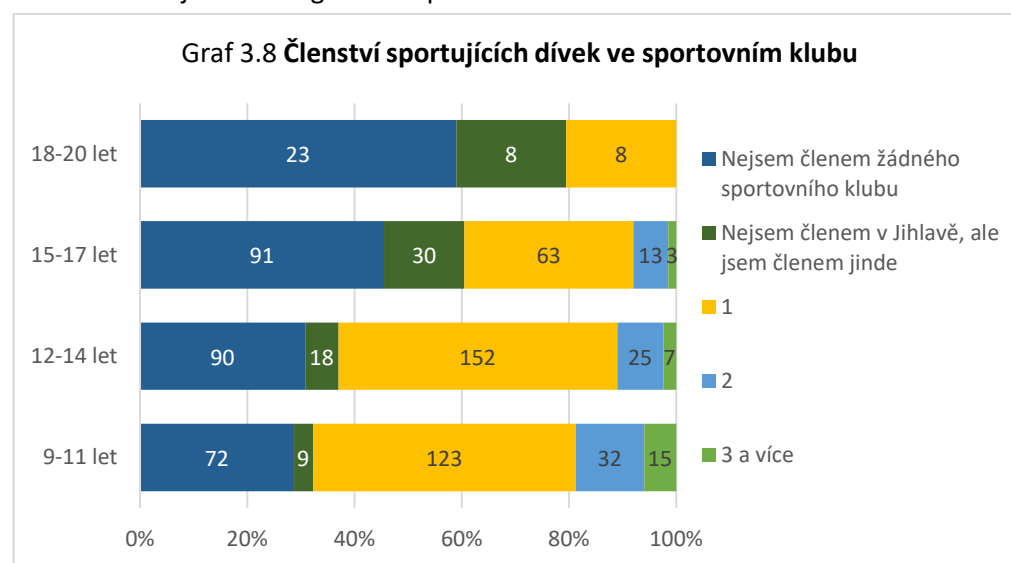

Pomocí *Grafu 3.7* lze demonstrovat, zda se liší frekvence sportovních aktivit podle místa bydliště respondenta. Z tohoto hlediska vycházejí nejhůře lokality „Březinky, Kalvárie“, „okolí hřbitova“, „Bedřichov“ a „Hruškové Dvory“ – v tomto případě jde však o velice malý vzorek respondentů.

Dále jsme se zabývali členstvím ve sportovním klubu – zda děti sportují také organizovaně nebo nejsou členy SK. V rámci této analýzy jsme použili data pouze za sportující mládež (záměrně byli vynecháni nesportující respondenti, aby nedošlo ke zkreslení analýzy).

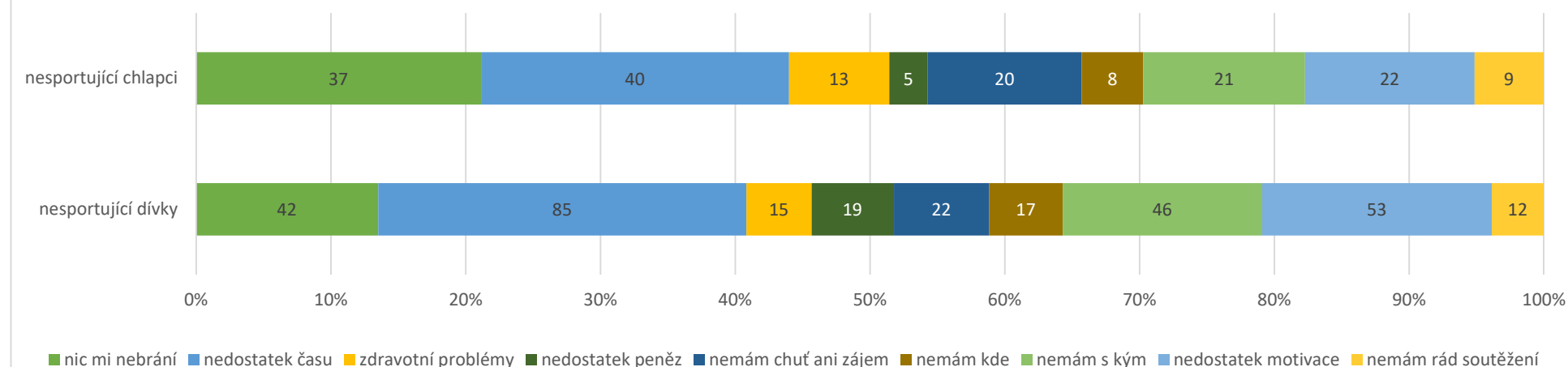

Graf 3.8 poukazuje na charakter sportovních aktivit dívek. Zatímco u nejmladších kategorií je členkou alespoň jednoho sportovního klubu více než 70 % sportujících dívek, u nejstarší kategorie je to již jen 40 %. Odlišná je situace z hlediska členství u chlapců (*Graf 3.9*). S věkem se naopak mírně zvyšuje podíl chlapců – členů SK – až nad 80 % u nejstarší kategorie chlapců.

Předmětem našeho zájmu dále byly subjektivní bariéry účasti ve sportu – co děti vnímají jako překážky ke sportování. V tomto případě jsme do vzorku zařadili pouze nesportující nebo zřídka sportující respondenty (n = 311), kteří měli možnost zvolit více „důvodů“ proč nesportují (Graf 3.10). Výrazně více chlapců uvádí, že jim nic nebrání sportovat nebo nemají chuť ani zájem. Spíše než „nemám kde sportovat“ uvádějí jak dívky, tak chlapci, že „nemají s kým sportovat“, přičemž u dívek je tento podíl výrazně vyšší.

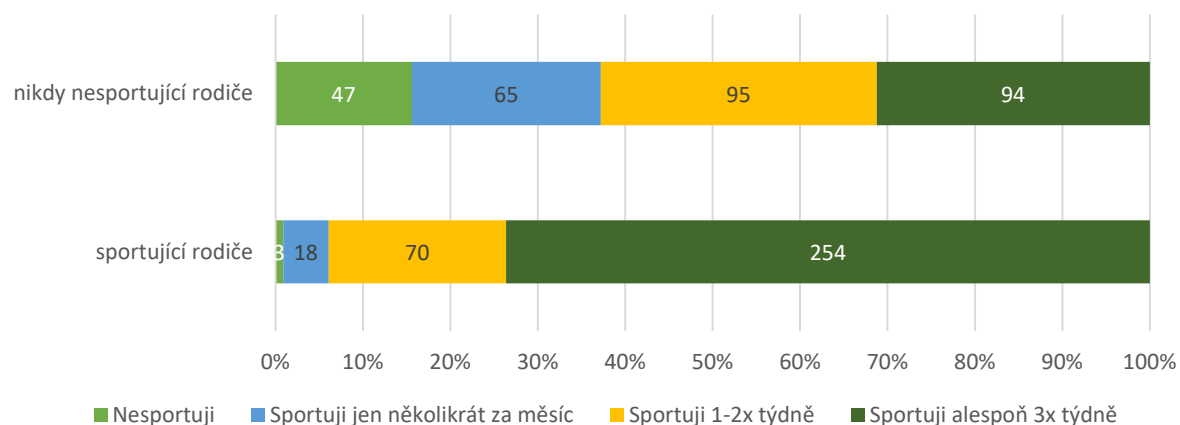
Graf 3.10 Subjektivní bariéry sportovní participace nesportující mládeže

Významným determinujícím faktorem, zda dítě sportuje či nikoliv, je sportovní aktivita rodičů. Vybrali jsme za tímto účelem dvě kategorie dětí - ty, které uvedly, že v rodině sportují oba rodiče, a skupinu, která uvedla, že rodiče nikdy nesportovali. Rozdíly zachycuje Graf 3.11. Podíl nesportujících a zřídka sportujících je výrazně vyšší u kategorie s nesportujícími rodiči, kdy nesportuje nebo sportuje zřídka 37 % respondentů (jen 6 % u druhé kategorie).

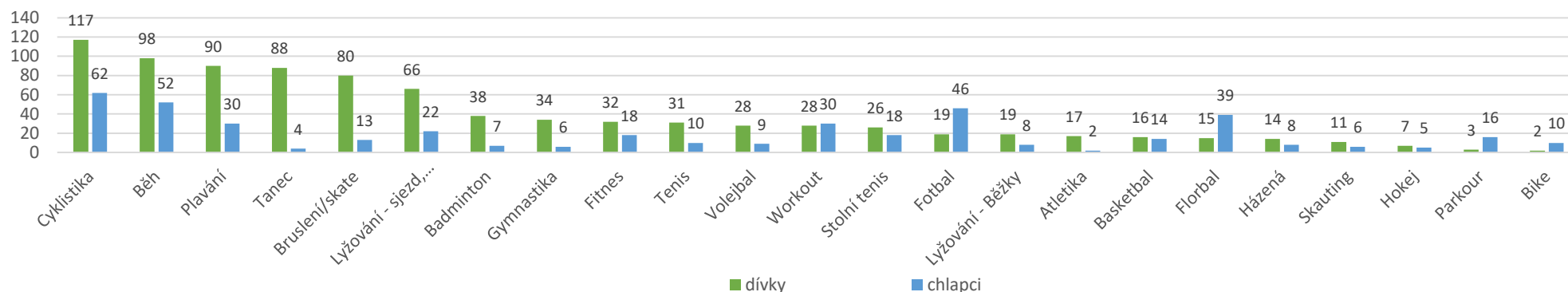
Děti se sportujícími rodiči rovněž sportují výrazně častěji – alespoň 3x týdně sportuje 74 % respondentů! Tento fakt tak může mít zásadní vliv na charakter trávení volného času dětí, s kterým pak úzce souvisí jejich zdravotní stav (sedavý životní styl, špatné držení těla, nadváha) s vyšším potenciálem rozvinutí různých civilizačních onemocnění již v tomto raném věku.

Graf 3.11 Frekvence sportování podle aktivity rodičů

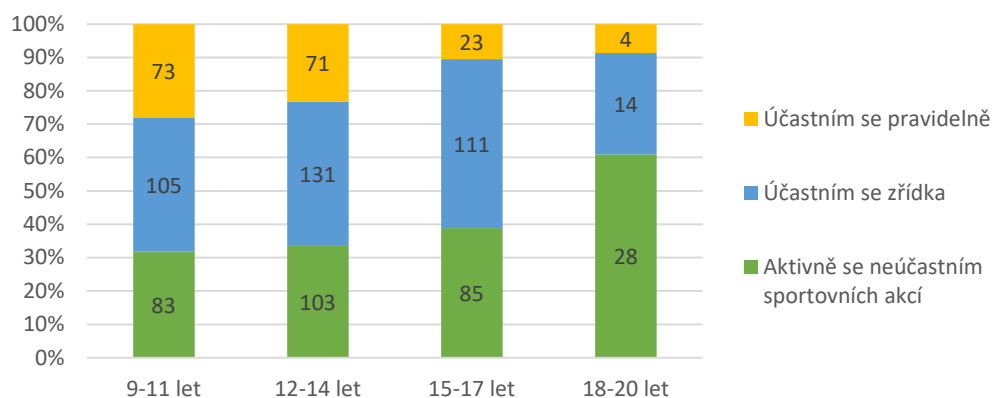
Respondenti měli dále možnost vyjádřit se, jakým sportům se věnují: položili jsme jim následující otázku – *Jaké sportovní aktivity v současnosti pravidelně děláte alespoň jednou za dva týdny nebo během sezony?* Graf 3.12 sleduje sportovní aktivity dětí a mládeže, **kterí nejsou členy ve sportovním klubu**. Nejpopulárnějším sportem mezi dívkami i chlapci je cyklistika a běh. Dívky dále nejčastěji plavou, věnují se tanci, bruslení a sjezdovému lyžování. Z kolektivních sportů hrají nejčastěji badminton a volejbal, věnují se gymnastice, fitness a tenisu. Chlapci po cyklistice a běhu preferují kolektivní sporty – fotbal a florbal, oblibě se těší plavání, workout, fitness nebo parkour.

Graf 3.12 Sportovní aktivity nečlenů

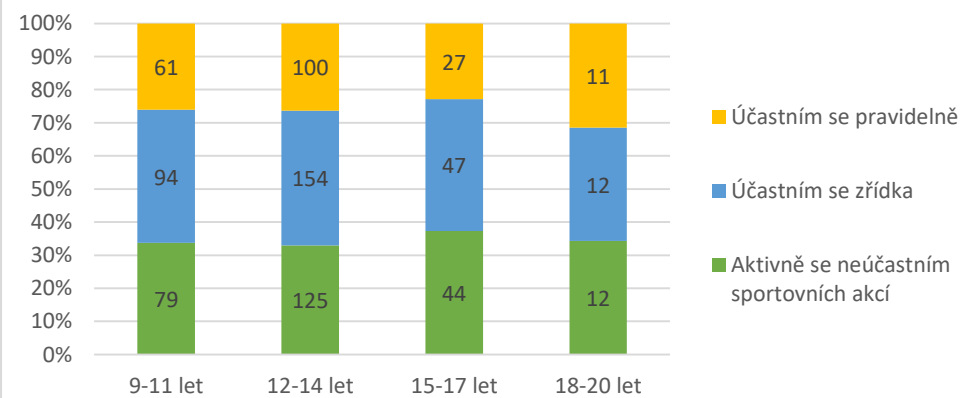

V posledních letech nabývají na významu sportovní akce s aktivním zapojením veřejnosti. Žáků a studentů jsme se tedy zeptali, zda se takových akcí na území města aktivně účastní. Většina dětí se takových akcí neúčastní nebo se účastní zřídka (Graf 3.13 a Graf 3.14). Pravidelně se aktivně účastní nejčastěji nejmladší dívky, u kategorií chlapců je to přibližně 30 % s pravidelnou aktivní účastí na sportovní akci. Výrazně nízký podíl dívek starších 15 let se účastní aktivně sportovních akcí.

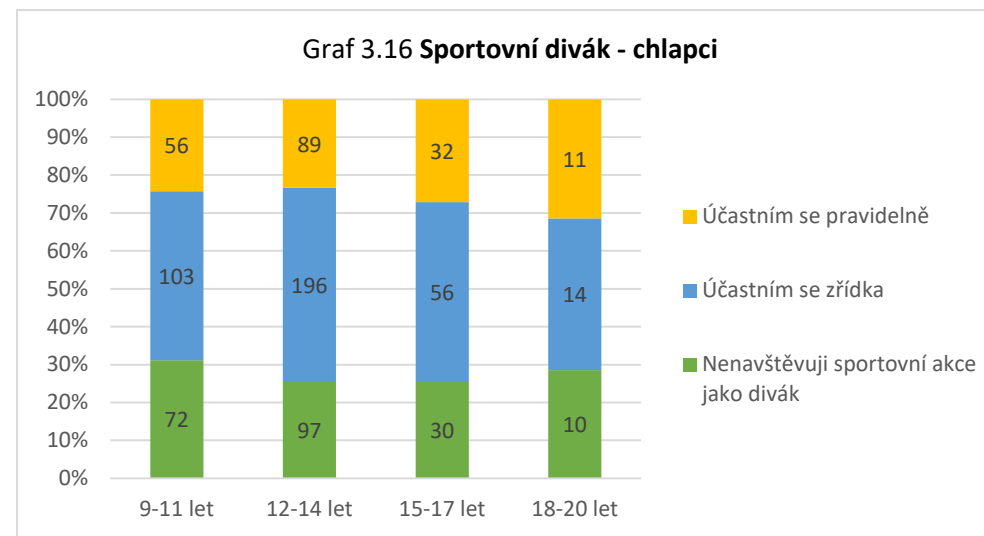
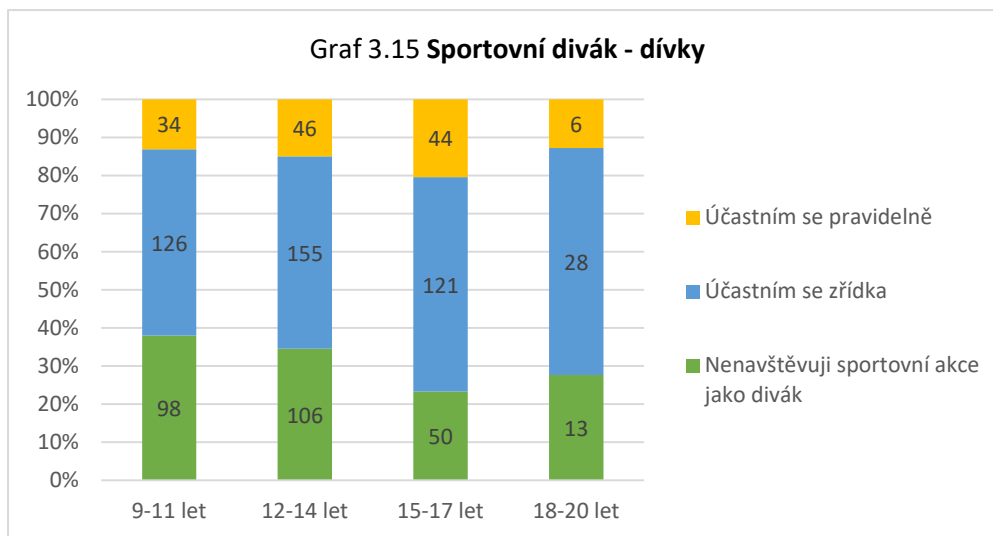
Graf 3.13 Aktivní účast na sportovních akcích - dívky

Graf 3.14 Aktivní účast na sportovních akcích - chlapci

Kromě aktivní účasti jsme se zabývali otázkou, zda děti navštěvují sportovní akce jako diváci (Graf 3.15 a Graf 3.16). Situace v Jihlavě je obdobná jako u aktivní účasti – častěji navštěvují sportovní akce chlapci, přičemž s věkem podíl mírně narůstá. Dívky nejčastěji navštěvují sportovní akce mezi 15–17 lety.

U dětí i dospělých nás rovněž zajímalo, s ohledem na aktuální vybavenost a stav sportovní infrastruktury v Jihlavě, zda jsou nespokojeni se stavem sportovišť. Položili jsme tedy otevřenou otázku: *Jste nespokojený(á) se stavem nějakého sportoviště, které navštěvujete? Co přesně Vám vadí? Jaké změny byste navrhoval(a)?* Výsledky pro žáky a studenty jihlavských škol naznačuje *Tabulka 3.1*. Ačkoliv obecně nemají děti velký zájem o volné vyjadřování, lze v tabulce zachytit některé problémy ovlivňující rozvoj sportu v Jihlavě. Drtivá většina respondentů uvádí, že jsou s aktuálním stavem spokojeni, objevují se ale také vyjádření nespokojenosti:

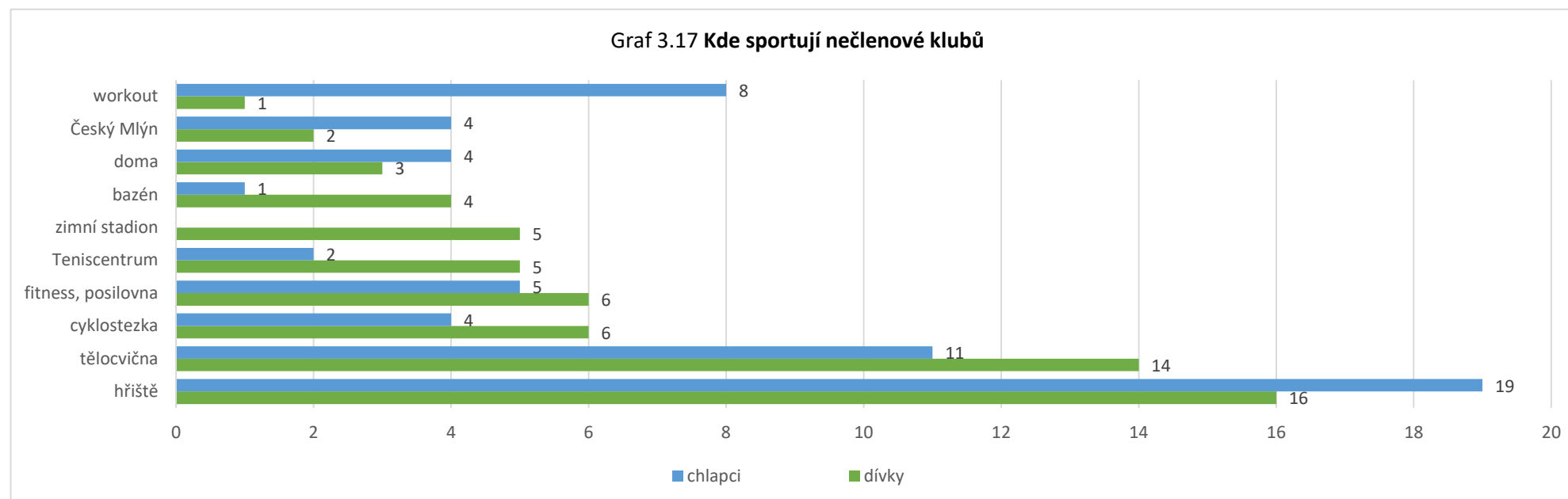
Tabulka 3.1 Nespokojenost se stavem sportovních zařízení

	dívky	chlapci
Jsem spokojený/á	231	192
Hokejový stadion	10	48
Málo tělocvičen	10	3
Kvalita atletického st.	7	5
Hala SK	6	4
Bazén – stav a dostupnost	4	2
Prostory pro tanec	4	0
Málo trenérů	3	0
Málo hřišť	2	5
Podlaha hala Bedřichov	2	0
Větší (krytý) skatepark	0	6
Fotbalový stadion	0	6

Děti a mládež projevují nejčastěji nespokojenost se stavem hokejového stadionu, především chlapci (48). Dívky dále uvádějí nespokojenost s množstvím tělocvičen, kvalitou atletického stadionu nebo stavem haly SK Jihlava. Dívky také požadují více prostor pro tanec a stěžují si na dostupnost plaveckého bazénu.

Chlapci jsou rovněž nespokojeni s kvalitou atletického stadionu, stavem haly SK a počtem hřišť. Na rozdíl od dívek si chlapci dále přejí zlepšit stav fotbalového stadionu a zvětšit či zakrýt skatepark.

V souvislosti s problematikou sportovních zařízení nás také zajímalo, jaká zařízení nečlenové sportovních organizací využívají. Výsledky znázorňuje *Graf 3.17*. Dívky nejčastěji využívají hřiště, tělocvičny, cyklostezky a fitness/posilovny. Chlapci také sportují nejčastěji na hřištích, v tělocvičnách, velké oblibě se těší také workoutové hřiště, cyklostezky nebo lokalita Český mlýn.

Nakonec jsme žákům a studentům položili další otevřenou otázku: *Chybí Vám v Jihlavě nějaké sportovní zařízení, které byste rád využíval(a) nebo sporty, které byste rád provozoval(a)? Jaké?* Výsledky jsou shrnuty v *Tabulce 3.2*. Respondenti nejčastěji uváděli, že jim nic nechybí, dále pak projevíli zdaleka největší zájem o prostory pro parkour, sportovní halu a prostory pro tanec či balet. Mládež dále pociťuje absenci hřišť na basketbal, fotbalových hřišť a trampolín. Dotazování zároveň znovu uvádějí nespokojenost se stavem hokejového stadionu.

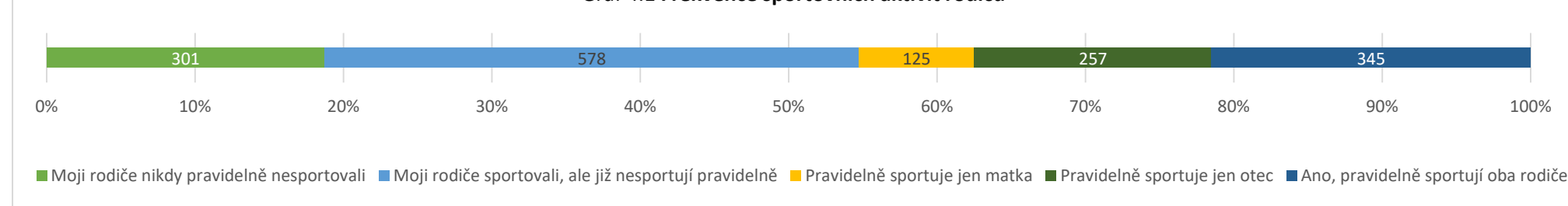
Tabulka 3.2 Absence sportovních zařízení a sportovních aktivit

"Nic nechybí"	263	Veřejné hřiště na florbal	6
Parkour	43	Skatepark – rozšíření/zastřešení	6
Hala/multifunkční hala	28	Lyžování	5
Prostory na balet/tanec	22	Gymnastická tělocvična	4
Prostory a hřiště na basketbal	17	Baseballové hřiště	4
Fotbalové hřiště	15	Horolezecká stěna	4
Lepší hokejový stadion	14	Šerm	4
Jump aréna/trampolíny	13	Dostupný atletický ovál	4
Workout	11	Hala na krasobruslení	4
Jezdectví	7	Badminton	3

Sportovní účast dospělé populace

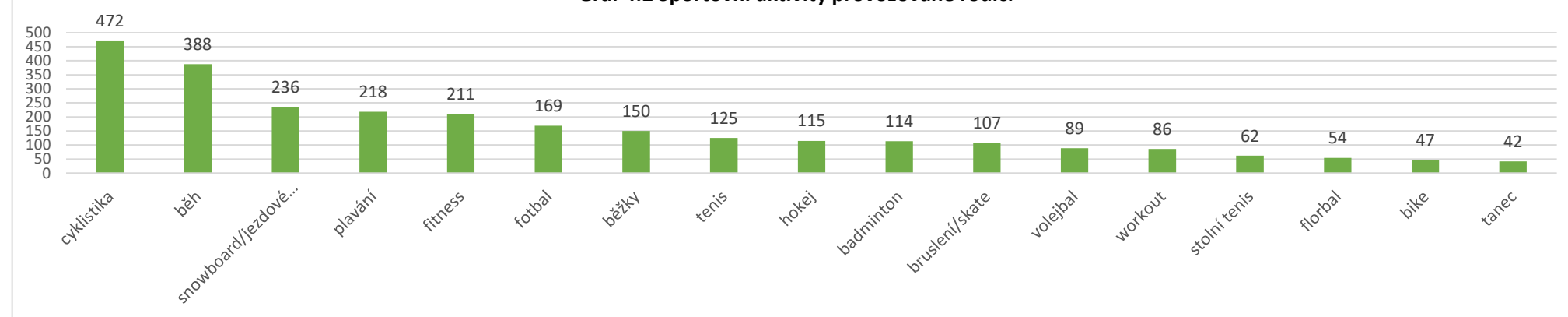
Následující část se zabývá sportovními aktivitami dospělé populace města Jihlavy. Na rozdíl od dotazování ve školách bylo čistě na obyvatelích města, zda se rozhodnou dotazník vyplnit. Celkem se podařilo získat 874 vyplněných dotazníků. Vzhledem k charakteru distribuce tak je třeba v úvodu zdůraznit, že se nejedná o reprezentativní vzorek dospělé populace, nýbrž o vzorek dospělé populace s pozitivním vztahem ke sportu a zájemem o společenské dění ve městě. S ohledem na výše nastíněná omezení nejprve využijeme data z předchozí části, neboť děti se také vyjadřovaly ke sportovním aktivitám dospělých – jejich rodičů. Tyto výsledky tak mají vysokou vypovídající hodnotu o vzorcích sportovní participace dospělé populace Jihlavy (v kategorii 30-55 let).

Graf 4.1 Frekvence sportovních aktivit rodičů

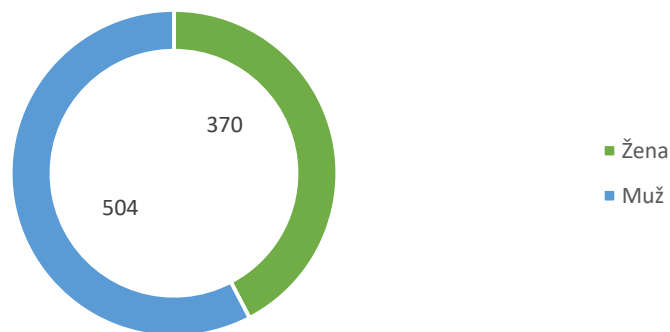
Z *Grafu 4.1* tak vyplývá, že v téměř pětina rodin pravidelně nikdy nesportoval ani jeden z obou rodičů. U více než jedné třetiny rodin sportovali rodiče dříve, ale již nesportují a pouze v 22 % rodin pravidelně sportují oba rodiče. Počet sportujících otců je pak oproti matkám více než dvojnásobný. **Tento graf tak naznačuje, že v současnosti pravidelně nesportuje přibližně 65 % dospělých.** Respondentů ve školách jsme se dále zeptali, jakým aktivitám se jejich rodiče věnují, níže demonstrováný *Graf 4.2* tak má vysokou vypovídající hodnotu o konkrétních sportovních aktivitách dospělé populace – obyvatel Jihlavy. Z uvedeného *Grafu 4.2* (reprezentovány sporty s minimální četností n=40) tak vyplývá, že největší oblibě se těší individuální sporty – cyklistika, běh, snowboard/sjezd, lyžování, plavání a fitness. Velkou popularitu mají také běžky a v kontextu sportovní participace v ČR je velmi vysoká popularita tenisu, badmintonu, workoutu nebo stolního tenisu.

Graf 4.2 Sportovní aktivity provozované rodiči

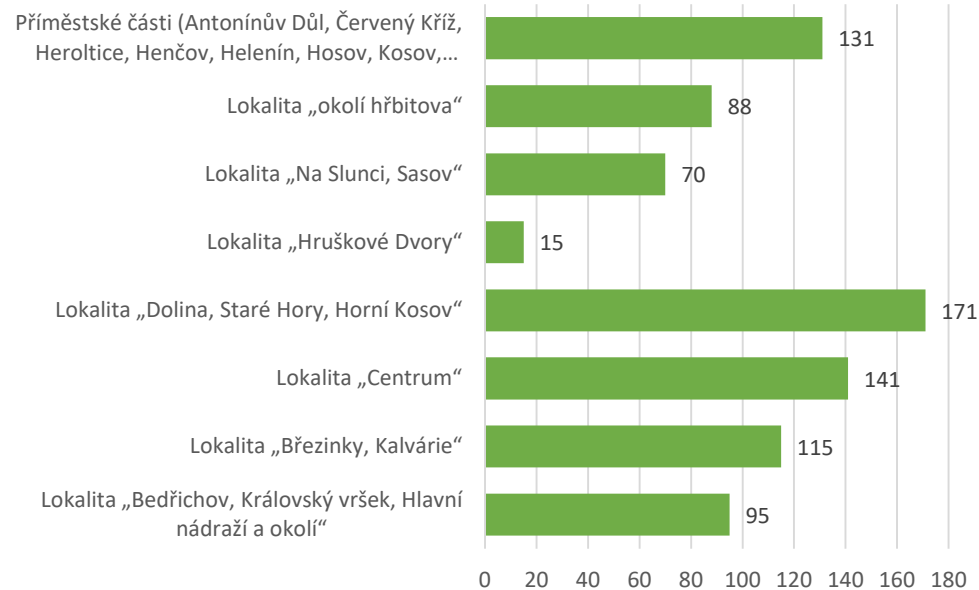

V následující části se budeme zabývat analýzou dat z původního šetření mezi dospělými obyvateli. Ti měli možnost vyplnit dotazník, tak jako žáci a studenti, elektronicky, nebo využít tištěné verze, která byla zveřejněna v *Novinách jihlavské radnice*. Návratnost tištěné verze byla minimální, občané využívali především elektronické formy dotazníku. Celková návratnost byla 874 dotazníků, společně s dotazníky od dětí a mládeže tak bylo shromážděno více než 2 500 dotazníků. Graf 4.3 reprezentuje strukturu vzorku podle pohlaví, Graf 4.4 pak zastoupení různých částí města. Kromě lokality Hruškové Dvory bylo zastoupení ostatních lokalit opět relativně vysoké.

Graf 4.3 Struktura vzorku dospělých podle pohlaví

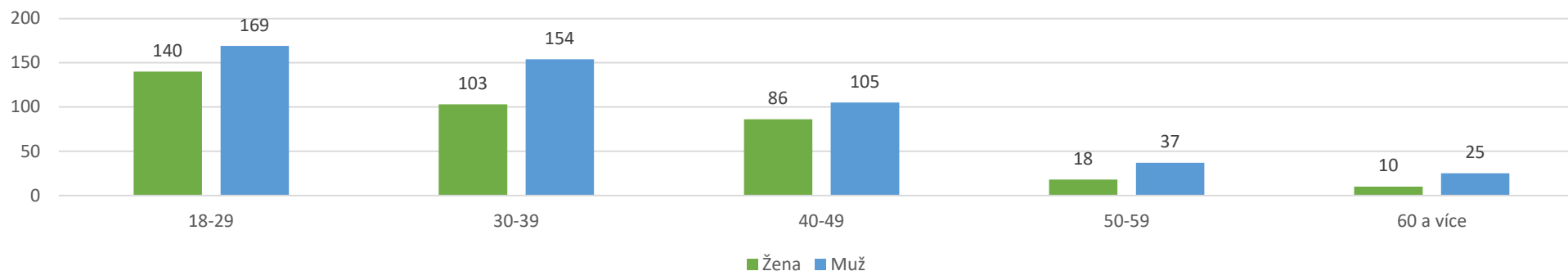

Graf 4.4 Struktura vzorku podle bydliště

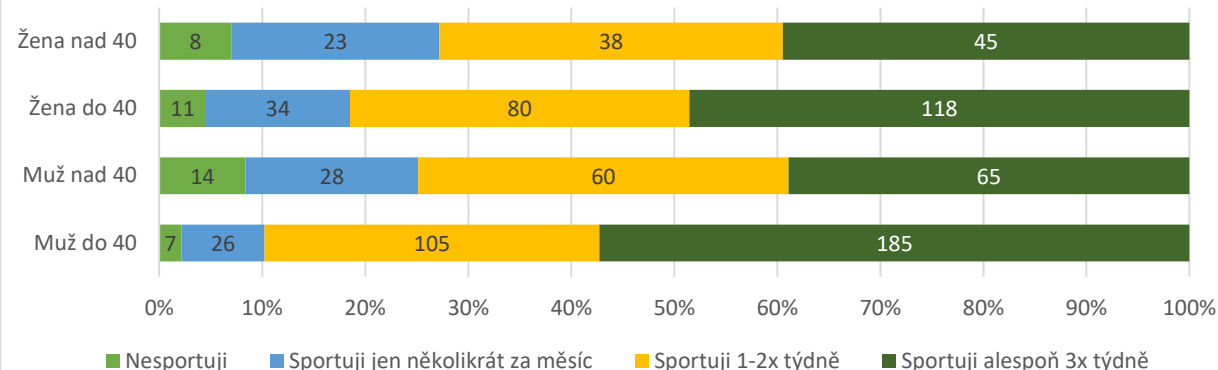
Graf 4.5 demonstruje zastoupení jednotlivých skupin podle věku a pohlaví. Nejvýraznější zastoupení tak mají nejmladší kategorie dospělých. V případě všech věkových kategorií měli vyšší zastoupení muži. S věkem výrazně klesá návratnost dotazníků, což je třeba reflektovat při interpretaci dat.

Graf 4.5 Struktura vzorku podle pohlaví a věku

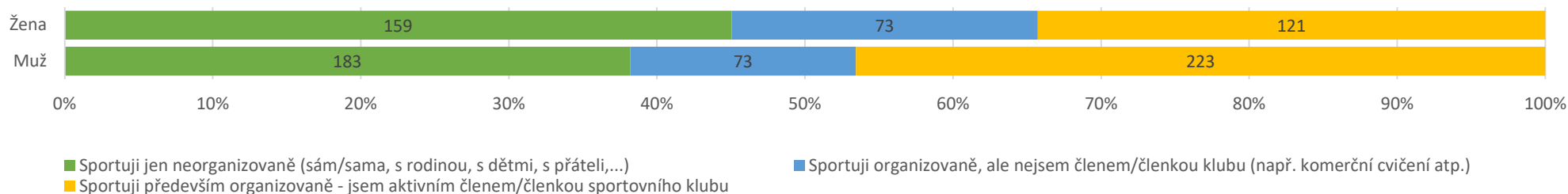

Graf 4.6 vpravo sleduje frekvenci sportovních aktivit podle věku a pohlaví. Muže a ženy jsme rozdělili na dvě kategorie – do 40 let a nad 40 let. U mladších kategorií mužů i žen je zřejmá vyšší frekvence sportovních aktivit (alespoň 3x týdně), s rostoucím věkem pak dochází k poklesu absolutní účasti ve sportu, ale také k postupnému snižování frekvence – vyšší podíl sportujících jen několikrát do měsíce. Rozdíly mezi muži a ženami nejsou tak výrazné, jako je to v případě dalších měst v ČR. Graf 4.7 sleduje formu aktivit – zda dospělí sportují organizovaně či nikoliv. Ženy nejčastěji sportují neorganizovaně (45 %), zatímco muži jsou častěji aktivními členy sportovních klubů. Větší podíl žen navštěvuje komerční zařízení, která patrně lépe odpovídají jejich potřebám (individuální aktivita, čistota, soukromí, časová flexibilita).

Graf 4.6 Frekvence sportování dospělých

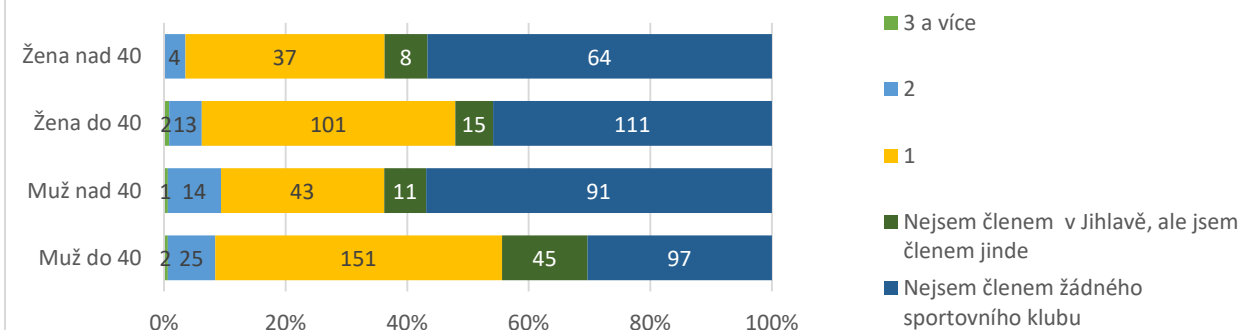

Graf 4.7 Forma sportování dospělé populace

Graf 4.8 se zabývá členstvím dospělých obyvatel v jihlavských sportovních klubech. Svěkem klesá účast ve sportovních spolcích jak u mužů, tak v případě žen, kdy více než 50 % respondentů není členem/členkou žádného sportovního klubu. K 50 % se blíží také kategorie žen do 40 let, což do velké míry souvisí s formou sportování dospělé populace na Grafu 4.7. V dalších částech se zaměříme na subjektivní vnímání podmínek pro sportovní činnost. Jelikož předpokládáme, že respondenti mají dobré povědomí o současných podmínkách pro sport na území města, mohou výsledky poskytnout cenné informace, zachytit závažné problémy a nastínit možnosti jejich řešení.

Graf 4.8 Členství dospělé populace Jihlavy

Respondentům byla položena otázka směřující na spokojenost s vybaveností v místě bydliště: *Zamyslíte-li se nad situací v části města, ve které žijete, jak jste spokojen/a s její vybaveností pro sportovní činnost?* Výsledky demonstruje Graf 4.9. Vyšší podíl nespokojených lze zaznamenat u občanů následujících lokalit:

- Březinky, Kalvárie
- Hruškové Dvory (nízký počet respondentů)
- Bedřichov, Královský vršek, Hlavní nádraží a okolí

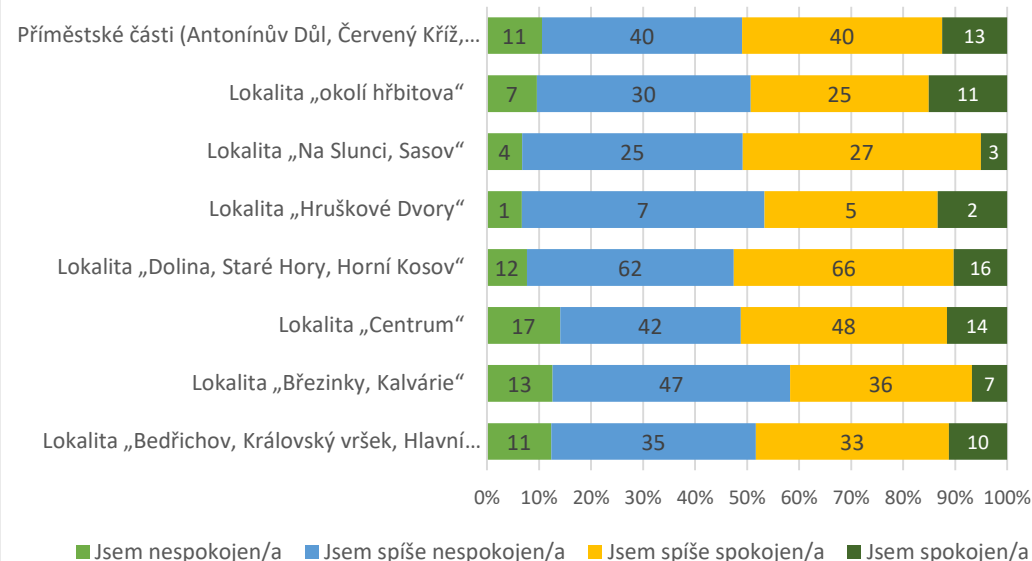
(V těchto lokalitách byla zároveň nejnížší frekvence sportovních aktivit u dětí!) Obyvatelé lokality Březinky, Kalvárie zároveň projevují velmi nízkou absolutní spokojenost („Jsem spokojen/a“).

V kontextu všech lokalit je zřejmé, že přibližně polovina respondentů je spokojených nebo spíše spokojených a druhá polovina projevuje opačný názor na současné podmínky pro sportovní aktivity. Obyvatelé se dále měli možnost vyjádřit k návaznosti svého bydliště na cyklostezky:

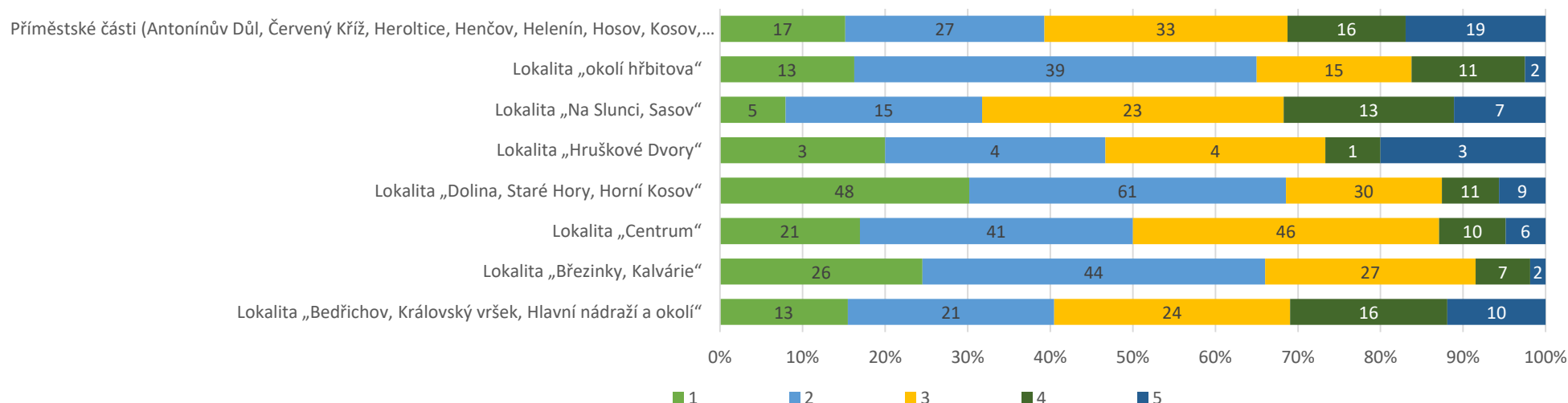
Jak hodnotíte napojení na cyklostezky v lokalitě Vašeho bydliště?

Výsledky prezentuje Graf 4.10, přičemž respondenti hodnotili současný stav pomocí školního známkování:

Graf 4.9 Spokojenost s podmínkami v místě bydliště

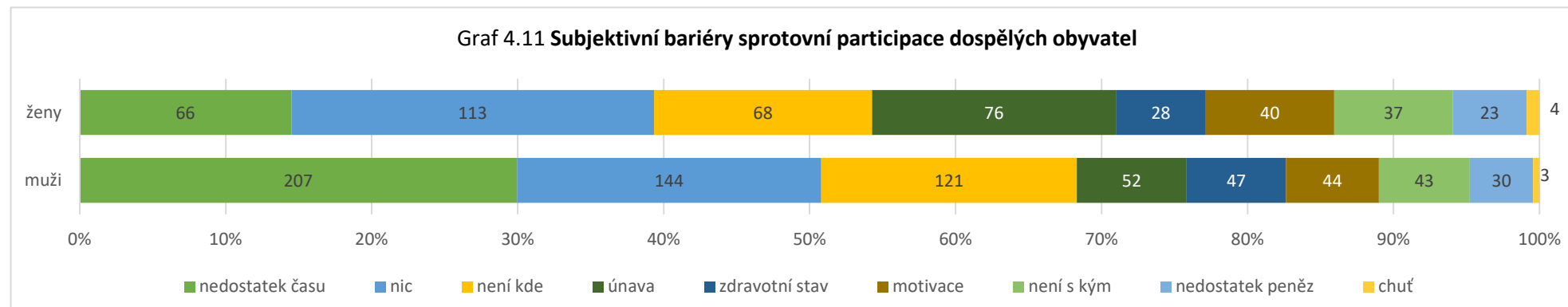

Graf 4.10 Napojení lokalit na cyklostezky

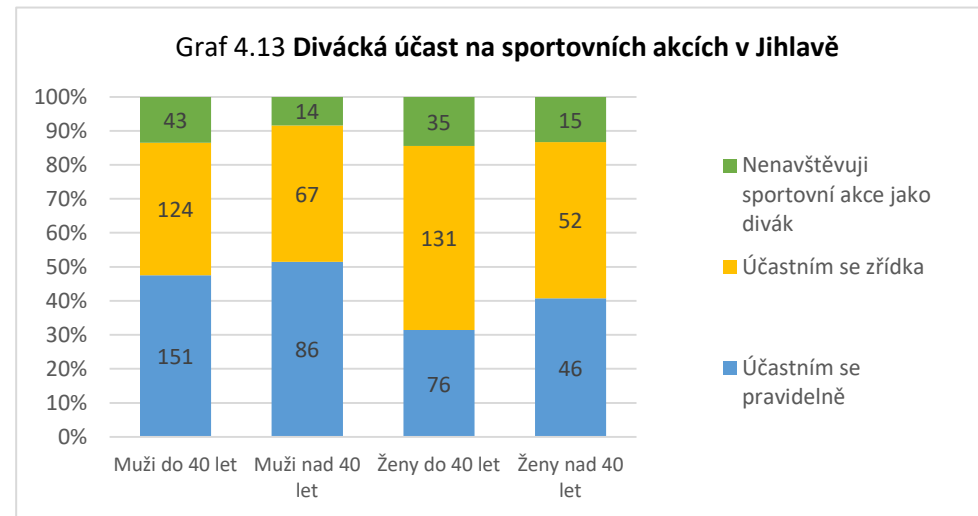
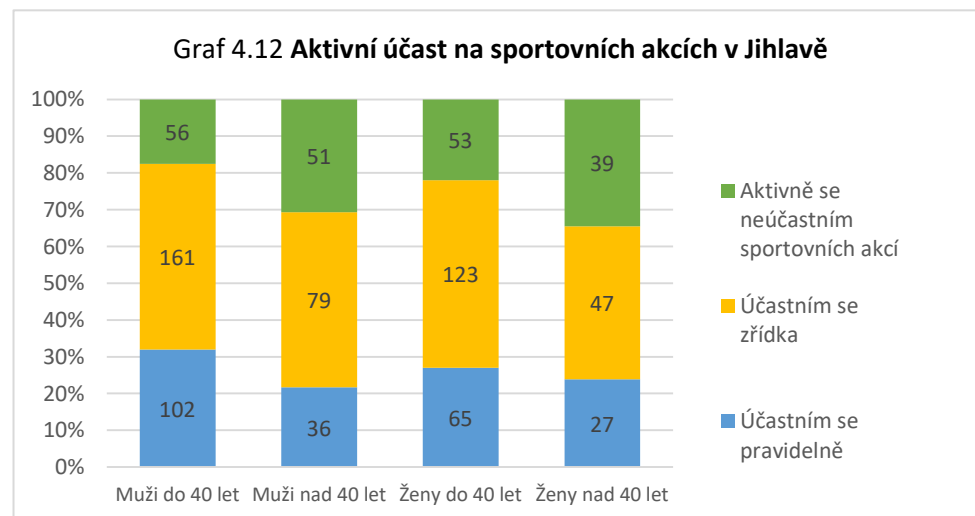

Z *Grafu 4.10* vyplývá větší variabilita mezi různými lokalitami města, především v porovnání s předchozím *Grafem 4.9*. Nejvíce nespokojeni s napojením na cyklostezky jsou obyvatelé **příměstských částí, lokalit Na Slunci, Sasov, Bedřichova, Královského vršku a okolí hlavního nádraží**.

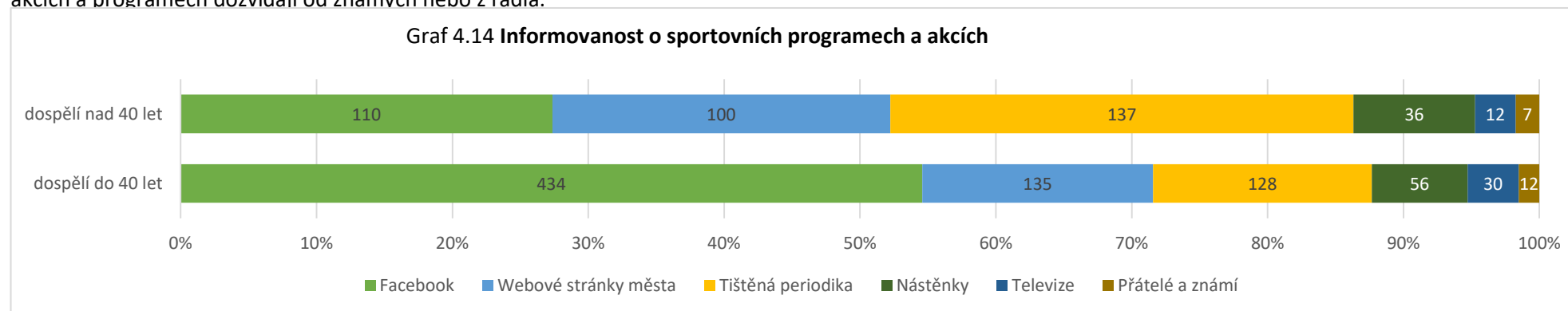
Jaké jsou subjektivní bariéry sportovní participace dospělých obyvatel Jihlavy (s pozitivním vztahem ke sportu) naznačuje *Graf 4.11*. Muži si nejčastěji stěžují na nedostatek času (výrazně větší podíl oproti ženám), značná část mužů (121) dále uvedla, že není kde sportovat. Zajímavé je zjištění, že na nedostatek času se daleko častěji „vymlouvají“ muži, větší podíl žen, v porovnání s muži, přičítá příčiny nespportování spíše únavě nebo nízké motivaci.

Také u dospělých nás zajímalo, zda se účastní sportovních akcí, ať už aktivně (*Graf 4.12*), nebo pasivně jako diváci (*Graf 4.13*). Respondenty jsme rozlišovali podle věku a pohlaví. Pravidelnými aktivními účastníky akcí pro veřejnost je přibližně 20–30 % dospělých respondentů, častěji se takových akcí účastní mladší lidé (do 40 let). Většina dospělých obyvatel se účastní jen zřídka, mezi muži a ženami nejsou výrazné rozdíly. Z hlediska divácké účasti je výrazně vyšší podíl pravidelných účastníků – více než 50 % mužů starších 40 let pravidelně navštěvuje sportovní akce jako diváci. Divácký sport se tak naopak těší vyšší popularitě u starších obyvatel města.

Jakým způsobem se nejčastěji dospělí obyvatelé dozvídají o sportovních programech, akcích či iniciativách v Jihlavě? Výsledky pro tuto otázku shrnuje *Graf 4.14*. Respondenti jsou znovu rozděleni podle věku – do 40 let a nad 40 let. Zatímco u obyvatel do 40 let je zdaleka nejčastějším zdrojem takových informací *Facebook*, u starší kategorie dominují *tištěná periodika*, ačkoliv i Facebook je často využíván obyvateli Jihlavy staršími 40 let. Důležitým zdrojem informací jsou také webové stránky města (případně weby sportovních klubů). Nástěnky a televize nejsou častým zdrojem informací pro respondenty. Někteří respondenti navíc uváděli, že se o akcích a programech dozvídají od známých nebo z rádia.

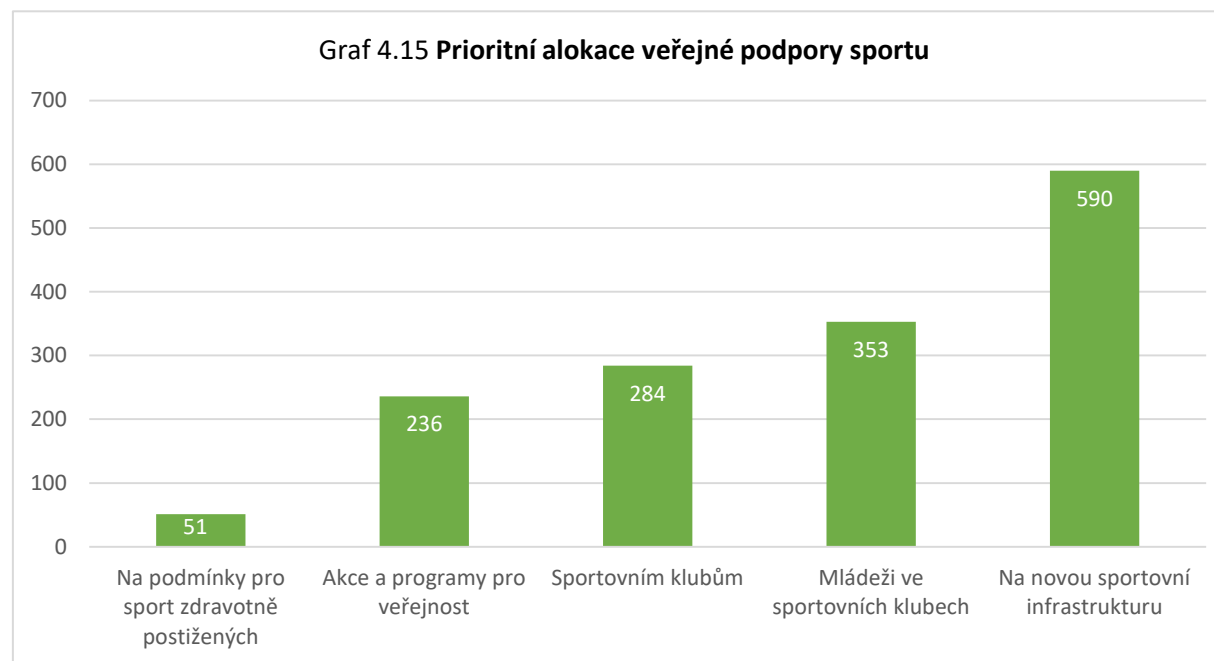

Dospělých obyvatel jsme se také tázali, kam by podle nich měla směřovat podpora sportu, přičemž měli možnost zvolit více možností:

Kam myslíte, že by měla být prioritně směřována podpora sportu ze strany města?

Respondenti nejčastěji uváděli sportovní infrastrukturu, dále pak mládež ve sportovních klubech, sportovní kluby, programy a akce pro veřejnost, a nakonec podmínky pro sport zdravotně postižených občanů (*Graf 4.15*). Kromě toho byly zmiňovány i konkrétní opatření:

- spojení MHD ke sportovištím
- parkoviště u sportovišť
- hřiště pro větší děti
- dostupnost bazénu
- lepší travnaté plochy v Českém mlýně
- preferovat zařízení před cyklostezkami
- stav zimního stadionu

V této sekci se zaměříme na analýzu otevřených otázek, které směřovaly respondenty k vyjádření o současném stavu rozvoje sportu v Jihlavě. *Tabulka 4.1* prezentuje odpovědi na následující otázku: *Jaká zařízení (lokalita) pravidelně navštěvujete pro realizaci Vaší sportovní činnosti?*

Tabulka 4.1 Navštěvovaná zařízení dospělou populací

sportoviště	muži	ženy
Tělocvičny a haly	114	101
Cyklostezky	60	62
Zimní stadion	59	16
Venkovní hřiště	56	11
Plavecký bazén Rošického	42	44
Tenis/Teniscentrum	37	11
Posilovna/fitness	32	46
Les a příroda	18	9
Český mlýn	18	17
Atletický stadion	16	27
Skatepark	11	5
Gauner	9	2
Vodní ráj	8	13
Workout	7	5
Lezecká stěna	6	2
Šacberk	6	3
Heulos	6	10

Tabulka 4.2 Nespokojenost s placenými sportovišti

sportoviště	počet
Zimní stadion	89
Hala SK	78
Kapacita/absence hal	52
Plavání (stav, dostupnost)	48
Areál Na Stoupách	24
Hřiště Bedřichov (baseball)	18
Teniscentrum (obsazenost, ceny)	16
Atletický stadion	16
Hokejbal – zázemí	11
DDM	6
Ping-pong centrum	5
Běžkařské trasy	5
Malá kopaná	4

Sportující muži i ženy nejčastěji navštěvují tělocvičny a sportovní haly, dále využívají cyklostezky. Mezi muži je dále populární zimní stadion, venkovní hřiště, plavecký bazén, Teniscentrum nebo fitness a posilovny.

Ženy dále využívají plavecký bazén, fitness a posilovny nebo atletický stadion.

Respondenti se dále měli možnost vyjádřit ke stavu placených sportovních zařízení:

Jste nespokojen/a se stavem některých placených sportovišť? Jakých?

Shrnutí odpovědí na tuto otázku prezentuje *Tabulka 4.2*. Nejčastěji projevovaná nespokojenost se týkala zimního stadionu, dále pak haly SK, což úzce souvisí i s dalším bodem – kapacita a absence hal. Respondenti projevovali nespokojenost také se stavem a časovou dostupností plaveckého bazénu či areálu Na Stoupách (viz také „atletický stadion“).

Část respondentů rovněž projevila nespokojenost s podmínkami v Jihlavě pro rozvoj menších sportů – baseballu, hokejbalu nebo malé kopané.

Další otevřená otázka směřovala na volně dostupná sportoviště a neformální infrastrukturu:

Jste nespokojen/a se stavem některých volně přístupných sportovišť nebo sportovních lokalit? Jakých?

Odpovědi obsahovaly nejen stížnosti, ale také různé náměty na zlepšení stávajícího stavu, a tak budeme prezentovat výsledky v dílčích bodech (v závorce je uvedena četnost odpovědí):

Muži

Ženy

• Český mlýn – pítka, WC, posezení	(4)	Vysoká tráva u vodního ráje	(1)
• Díry ve skateparku	(1)	Horší převlékání na Zimáčku	(1)
• Stav areálu u ZŠ Březinova	(2)	Hřiště pro starší děti a dospělé	(1)
• Absence volných tenisových kurtů	(1)	Osvětlení skateparku	(3)
• Vysoká tráva u Vodního ráje	(2)	Odpadkové koše u skateparku	(1)
• Asfaltové hřiště Ortenova/Olbrachtova	(4)	Bezpečnost večer za Kauflandem	(1)
• Atletický stadion – stav a dostupnost	(3)	Atletický ovál – stav, kapacita, dostupnost	(12)
• Osvětlení Český mlýn	(5)	Absence tunelu	(1)
• Cyklostezka do Luk nad Jihlavou – nekompletní	(1)	Auta na cyklostezce u Robinson parku	(2)
• Listí za Kauflandem na asfaltu	(3)	Stav cyklostezky (starší části) u Vodního ráje	(2)
• Malý Heulos – neudržovaný	(1)	Horší propojení cyklostezek	(2)
• Hřiště u ZŠ Nad Plovárnou	(1)	Hřiště u ZŠ Demlova	(1)
• Cyklostezka – propojení do Rantířova	(1)	Osvětlení cyklostezek	(2)
• Chybí úsek stezky u Alzheimercentra	(2)	Škvárové hřiště Bedřichov	(1)
• Absence venkovních antukových hřišť	(5)	„Nevím o volně přístupných sportovištích“	(4)
• Lyžařskou stopu na osvětlené části Č. mlýna	(1)	Údržba workoutových zařízení	(1)
• Málo hřišť na basketbal	(2)	Hřiště Srázná	(1)
• Málo hřišť na malou kopanou	(2)	Slavíčková ulice – absence hřiště pro starší	(1)

Poslední otázka měla záměrně obecný charakter, aby se mohli respondenti volně vyjádřit k různým oblastem rozvoje sportu v Jihlavě:

Chtěli byste v Jihlavě nějaká sportoviště, která zde chybí? Jaká? Máte případně nějaké výhrady k současnému stavu podpory a rozvoje sportu?

Odpovědi jsou shrnuty v *Tabulkách 4.3 a 4.4* na následující straně.

Tabulka 4.3 Přípomínky k rozvoji sportu – ženy

Sportoviště/problém	počet	Sportoviště/problém	počet
Sportovní hala	40	Hřiště pro veřejnost	6
Podpora profi moc vysoká	18	Nelze pronajmout školní zařízení	5
Nový zimní stadion	16	Krytý skate park	5
Cyklostezky (přeplněné, návaznost, bezpečnost)	16	Víc univerzálních plácků	4
Zimní příprava pro atlety/tunel	14	Krytý beach	4
Atletický ovál – dostupnost	12	Basketbal	4
Dostupnost plavání	11	Hřiště pro výuku cyklo	3
Gymnastická hala	8	Squash	3
Atletický stadion vyhovující pro závody	8	Jump park	3
Posilovny	7	Uzavřená sportoviště pro veřejnost	3
Baseball	7	Koupaliště	3
Okruh na inline	7		

Tabulka 4.4 Přípomínky k rozvoji sportu – muži

Sportoviště/problém	počet
Sportovní hala	49
Zimní stadion	32
Podpora profi moc vysoká	29
Přístup do tělocvičen	20
Baseballové hřiště	20
Atletický ovál – dostupnost	16
Dostupnost plavání	12
Zimní příprava pro atlety/tunel	12
Cyklostezky (přeplněné, návaznost, bezpečnost)	11
Krytý skate park	8
Florbalové hřiště	7
Parkour	5
Podmínky pro bojové sporty	5
Běžkařské trasy	4
Workout	3
Badminton	3
Měkké trasy na běh	3

Organizovaný sport

Předmětem této části je organizovaný sport realizovanými sportovními kluby/spolkami na území města Jihlavy. Hlavním zdrojem dat pro analýzu byl formulář adresovaný představitelům oslovených subjektů. Cílem bylo zjistit, mimo jiné, jaké mají sportovní spolky podmínky pro rozvoj své činnosti, jaká využívají sportovní zařízení, jak se vyvíjí stav jejich členské základny a zda mají připomínky či poznámky související s rozvojem sportu v Jihlavě. *Tabulka 5.1* nabízí souhrn všech subjektů, které vyplnily a zaslaly zpět formulář. Spolky jsou seřazeny podle velikosti členské základny.

Tabulka 5.1 Respondenti průzkumu mezi sportovními spolkami

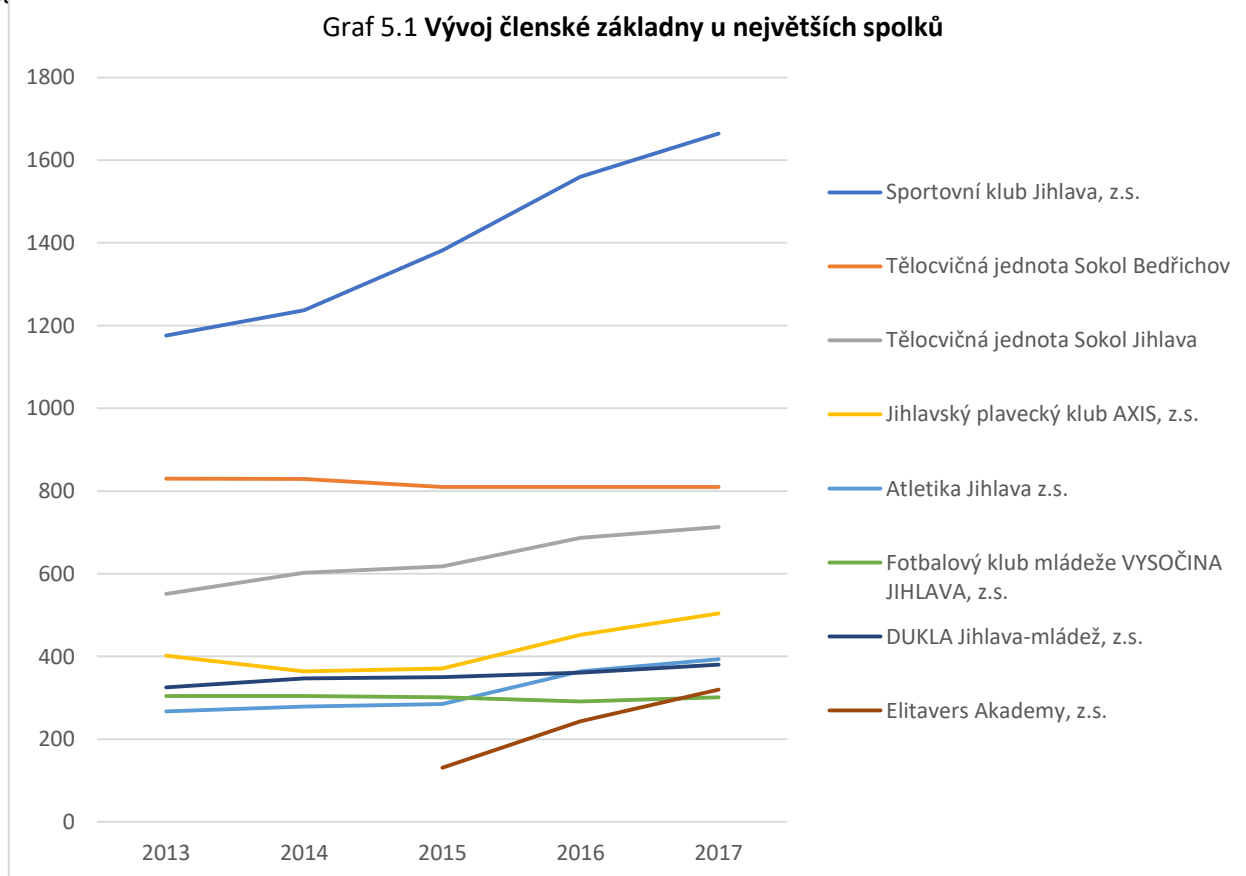
Název oddílu/klubu	sport	kontaktní osoba	email	členů 2017
Sportovní klub Jihlava, z.s.	různá odvětví	Jiří Procházka	prochazka@skjihlava.cz	1644
Malá kopaná Jihlava zapsaný spolek	malý fotbal	Ondřej Lapeš	ondrej.lapes@mkjihlava.cz	1410
Tělocvičná jednota Sokol Bedřichov	různá odvětví	Liběna Menšíková, Lebrušková Kamila	sokolbedrichov@ji.cz	810
Tělocvičná jednota Sokol Jihlava	různá odvětví	Mgr. Tomáš Nosek	sokol-jihlava@volny.cz	713
Jihlavský plavecký klub AXIS, z.s.	plavání, dálkové plavání, triatlon	Mgr. Petr Ryška	plav.klub@jpkaxis.cz	504
Atletika Jihlava z.s.	Atletika	Jana Nováková Hotařová	jajih@centrum.cz	393
DUKLA Jihlava-mládež, z.s.	lední hokej, krasobruslení	Mgr. Jiří Jungwirth	mladez@hcdukla.cz	380
Elitavers Academy, z.s.	plavání, triatlon, sportovní příprava	Libor Kuchyňa	kuchyna@elitavers.cz	320
Fotbalový klub mládeže VYSOČINA JIHLAVA, z.s.	fotbal	Josef Morkus	jmorkus@seznam.cz	301
ŠSK Demlova Jihlava, z.s.	volejbal	Mgr. Jarmila Kalinová	jarmilakalinova@seznam.cz	112
Tělovýchovná jednota START JIHLAVA, spolek	badminton, kuželky, vodní turistika	Barták Jiří	tj.start@seznam.cz	92
Kynologický klub	kynologie sportovní	Tomáš Rychetský	jihland@email.cz	88
KČT, odbor Tesla Jihlava	turistika	Ing. Bc. Miluše Bradová	mila_bradova@volny.cz	83
SK VODOMÍLEK, z.s.	plavání handicapovaných	Ing. Lada Kořínková	lada.korinkova@seznam.cz	68
Junák – český skaut, středisko Divočáci Jihlava, z. s.	turistika, další	Filip Děchtěrenko	fida@divocaci.cz	61
Baseballový klub Ježci Jihlava, z.s.	baseball	Martin Tulis	martin.tulis@centrum.cz	60
Kuželkářský klub PSJ Jihlava, spolek	kuželky	Partl Stanislav, Ing.	standapartl@seznam.cz	52
HAS Jihlava, spolek	lední hokej	Ing. Holub Vítězslav	vholub@post.cz	38
Sbor dobrovolných hasičů Jihlava- Bedřichov	hasičský sport	Marek Zemín	sdhbedrichov@seznam.cz	29
Hotch-Potch, z.s.	tanec	Jana Valentová	info@hotchpotch.cz	25
SLIBY-CHYBY, z.s.	akce pro veřejnost	Jiří Holoubek	jiri.holoubek@cmss-oz.cz	–
Celkem členů				7183

Tabulka 5.2 demonstruje vývoj členské základny v jednotlivých sportovních spolcích. Pokud se zaměříme na celkový počet členů za všechny spolky, zjistíme, že za posledních 5 let došlo k navýšení o 938 členů. K nejvýraznějšímu nárůstu počtu členů došlo u SK Jihlava, přičemž růst je ovlivněn také vznikem nových oddílů – zatímco v roce 2013 měl SK 16 oddílů, v roce 2017 to již bylo 21. Velký nárůst počtu členů zaznamenal florbal (v roce 2015 114 členů – 2017 191 členů), k výraznému nárůstu došlo také v oddílu boxerů, a to jak u dětí, tak dospělých členů. Významný nárůst členské základny lze zaznamenat také u Elitavers Akademie, TJ Sokol Jihlava, Atletika Jihlava a plaveckého klubu JPK AXIS. Čtyřnásobný počet členů mají oproti roku 2013 baseballisté Ježci Jihlava.

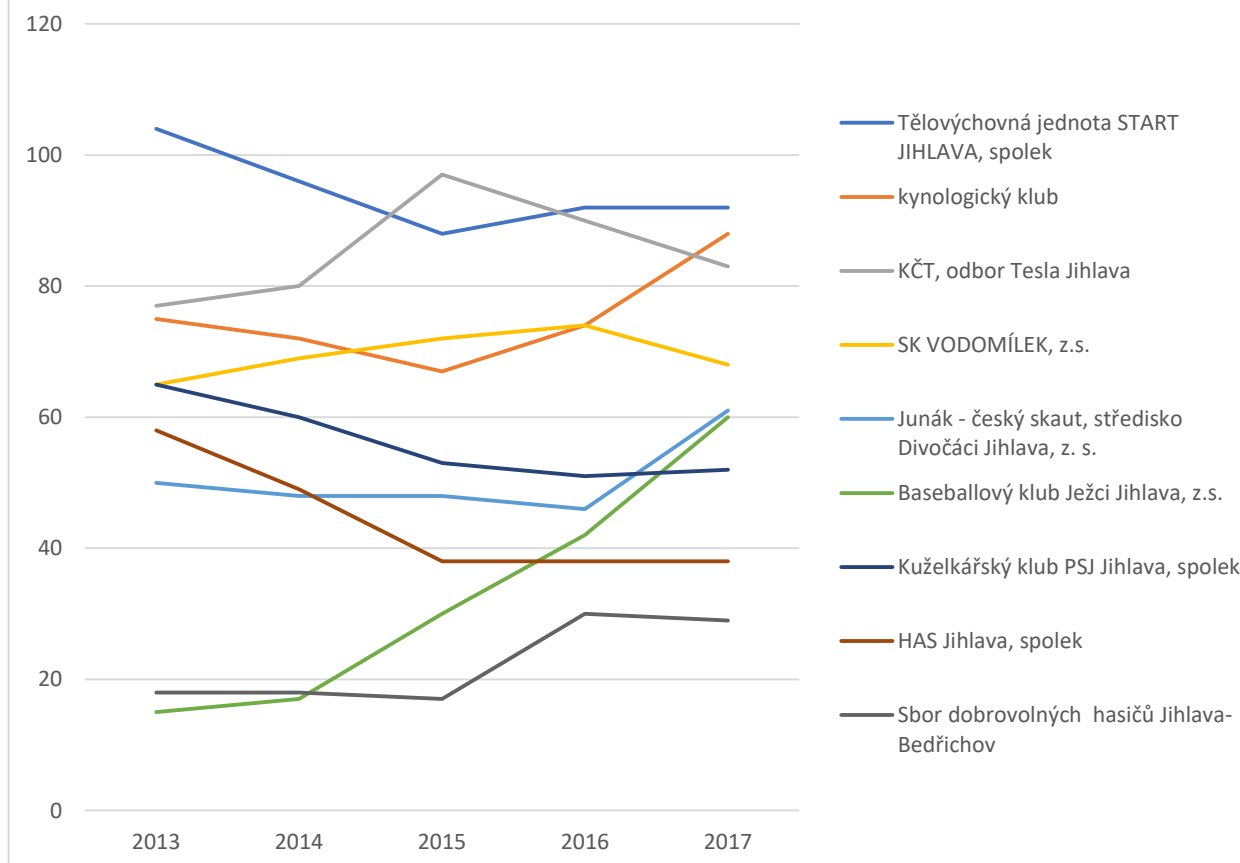
Tabulka 5.2 Vývoj členské základny ve sportovních spolcích

Sportovní subjekt	2013	2014	2015	2016	2017	2017-2013
Sportovní klub Jihlava, z.s.	1176	1237	1382	1560	1664	488
Tělocvičná jednota Sokol Bedřichov	830	829	810	810	810	-20
Tělocvičná jednota Sokol Jihlava	551	602	618	687	713	162
Jihlavský plavecký klub AXIS, z.s.	402	364	371	452	504	102
Atletika Jihlava z.s.	267	279	285	364	393	126
Fotbalový klub mládeže VYSOČINA JIHLAVA, z.s.	304	304	301	291	301	-3
DUKLA Jihlava-mládež, z.s.	325	347	350	361	380	55
Elitavers Akademie, z.s.			131	243	320	189
Tělovýchovná jednota START JIHLAVA, spolek	104	96	88	92	92	-12
Kynologický klub	75	72	67	74	88	13
KČT, odbor Tesla Jihlava	77	80	97	90	83	6
SK VODOMÍLEK, z.s.	65	69	72	74	68	3
Junák – český skaut, stř. Divočáci Jihlava, z. s.	50	48	48	46	61	11
Baseballový klub Ježci Jihlava, z.s.	15	17	30	42	60	45
Kuželkářský klub PSJ Jihlava, spolek	65	60	53	51	52	-13
HAS Jihlava, spolek	58	49	38	38	38	-20
Sbor dobrovolných hasičů Jihlava-Bedřichov	18	18	17	30	29	11
Celkem	4382	4471	4758	5305	5656	1274

Data z *Tabulky 5.2* jsou pro ilustraci přenesena do následujících grafů. Spolky jsme rozdělili na dvě skupiny – s počtem členů vyšším než 200 (Graf 5.1) a s nižším počtem členů (Graf 5.2, viz následující stránka).

Grag 5.2 Vývoj členské základny u menších spolků

Následující *Tabulka 5.3* shrnuje vyjádření sportovních spolků k otázkám, které byly součástí formuláře adresovaného představitelům spolků:

a) *Je pro Váš spolek/oddíl sportovní zázemí a kvalita sportovišť na území Jihlavy vyhovující, odpovídající Vaším potřebám? Je třeba učinit nějaké změny? Jaké?*

b) *Máte případně nějaké další připomínky či návrhy pro budoucí rozvoj a podporu sportu na území města?*

Tabulka 5.3 Vyjádření sportovních spolků

Spolek	a)	b)
SK Jihlava	nedostatek prostředků na opravy a rekonstrukce, stáří zařízení nedostatečné prostory pro sportovní činnost vytížené kapacity – odmítání zájemců o pronájem některé oddíly nemohou přibírat členy záměr revitalizace zařízení SK	nedostatek sportovních zařízení chybí menší tělocvičny chybí hala soutěžních parametrů
Malá kopaná	omezení termíny ze strany FC Vysočina vysoký nájem za sportoviště	potřeba vlastního areálu
Sokol Beďřichov	oddíl kopané by potřeboval hřiště s umělým povrchem oddíl baseballu by potřeboval vybudovat pískové hřiště	Chtěli bychom, aby Statutární Město předalo TJ pozemky, na kterých stojí námi vybudovaná sportoviště

	TeamGym junior nemá vlastní tumbling ani doskokovou jámu a z tohoto důvodu musí jezdit trénovat do Prahy	
Sokol Jihlava	nedostatečná kapacita nabídky sportovních aktivit dětí a mládeže hledat cesty k zefektivnění využití stávajících sportovišť	klíčové vidíme zpřístupnění sportovišť v majetku města pro organizované skupiny a případně i jednotlivce zdarma, nebo režijní ceny Město by určitě mělo více podporovat všechny sportovní organizace v péči o dobrovolníky/trenéry (zavést transparentní systém financování vzdělávání a odměňování)
JPK Axis	nesmí se zhoršit podmínky, pak by se zákonitě zhoršila i naše výkonnost	Jihlavě chybí plán výstavby a rekonstrukce sportovních zařízení
Atletika Jihlava	Zastaralý povrch, nedostatečný rozsah drah, nedostatečné sektory, které neodpovídají pravidlům Chybí zázemí pro zimní atletický trénink – atletická hala nebo tunel.	
FKM Vysočina	Sportoviště jsou na odpovídající úrovni, ale je jich nedostatek. Chybí minimálně jedna multifunkční hala a hřiště s umělým povrchem pro velkou kopanou	
Dukla Jihlava – mládež	Nevyhovuje stav a počet sportovních hal ve městě	
ŠSK Demlova Jihlava	chybí již několik desítek let multifunkční hala pro většinu sportů	
TJ Start		Větší podpora malých sportů, ne jenom hokej a fotbal
Kynologický klub	město opakovaně žádáno o opravu příjezdové komunikace v jeho majetku – NEZÁJEM MĚSTA!	Chybí podpora města na investice – oprava sportovišť, oplocení, příjezdové komunikace, parkovací plochy
KČT		Uvítali bychom zjednodušení administrativy týkající se žádostí o dotace a následného vyúčtování
SK Vodomilek	nevyhovující technika – aparatura – reproduktory, mikrofon, vhodná by byla také úprava společných šaten – vybavení novým nábytkem	Potýkáme se s nedostatkem dobrovolníků – osvěta v oblasti dobrovolnictví všeobecně, kde by se mohly připojit také kluby, které potřebují dobrovolníky.
Junák		Příspěvky od města byly v posledních letech spíše marginální (cca 3000,-Kč) a tedy naše činnost nemohla být provozována v plném rozsahu.
Baseballový klub Ježci Jihlava, z.s.	nevyhovující zázemí brání dalšímu fungování našeho klubu	Muži svá domácí utkání budou od příštího roku hrát na hřišti klubu Aligátoři Znojmo
Kuželkářský klub PSJ Jihlava	každý rok měnit opotřeбенé kuželky	snížení nájmu na kuželně, který platíme městu (SMJ)
Sbor dobrovolných hasičů Jihlava-Bedřichov	sportoviště na Bedřichově – Točna nevyhovující	Pokud by město mělo svoje hasičské cvičiště, věřím že by se rozšířil zájem o hasičský sport jednak mezi dospělými, a hlavně mezi dětmi
SK Jihlava - hokejbal	Zlepšit by to chtělo především zázemí samotné, které odpovídá 70. létům. Dále zlepšení zajištění ochrany samotného sportoviště, které je nehlídané, těžko uzavíratelné	Větší dotace a podpora sportu pro amatéry

V následující části jsou shrnuty poznatky ze setkání s představiteli spolků, jehož cílem bylo identifikovat hlavní problémy sportovního hnutí a definovat priority z hlediska rozvoje sportovní infrastruktury na území města. Stejně tak jako u dotazníkového šetření mezi veřejností, vnímají představitelé

sportovního hnutí jako nejdůležitější stavbu sportovní haly, mezi další priority zařadili účastníci setkání atletický tunel, atletický stadion, rozvoj cyklostezek nebo hřiště pro baseball.

Hlavní vnímané problémy při setkání se sportovními spolky

- nedostatek sportovišť
- nedostatek kvalifikovaných trenérů
- nedostatečná informovanost o obsazenosti
- nedostatečná informovanost o dotacích
- nevyužívání sportu jako nástroje prevence zdraví
- nepřístupná sportovní zařízení kvůli udržitelnosti
- malá kapacita tělocvičen
- hokej a fotbal jsou „VIP“ sporty
- nadměrná byrokracie při vyřizování dotací
- absence kvalitní strategie rozvoje sportu

Vyhodnocení priorit sportovních investic na základě setkání

Účastníci setkání měli rovněž za úkol ohodnotit potřebnost sportovních investic, hodnocení probíhalo nejprve na individuální úrovni a poté ve skupinách, cílem bylo, aby se diskutující shodli na nejvyšších prioritách. Výsledky hodnocení čtyřčlenných skupin byly následující:

1. Sportovní hala	(30 bodů)
2. Atletický tunel	(18)
3. Atletický stadion	(10)
4. Cyklostezky	(8)
5. Hřiště Baseball	(6)
6. Hřiště malá kopaná	(6)
7. Parkour	(4)
8. Cvičiště pro hasiče	(3)
9. Basketbalové hřiště	(2)
10. Workout	(1)

V souvislosti s nejvyšší prioritou – sportovní halou – účastníci dále navrhovali gymnastickou halu pro sportovní gymnastiku, někteří v rámci multifunkční haly, jiní jako samostatnou prioritu

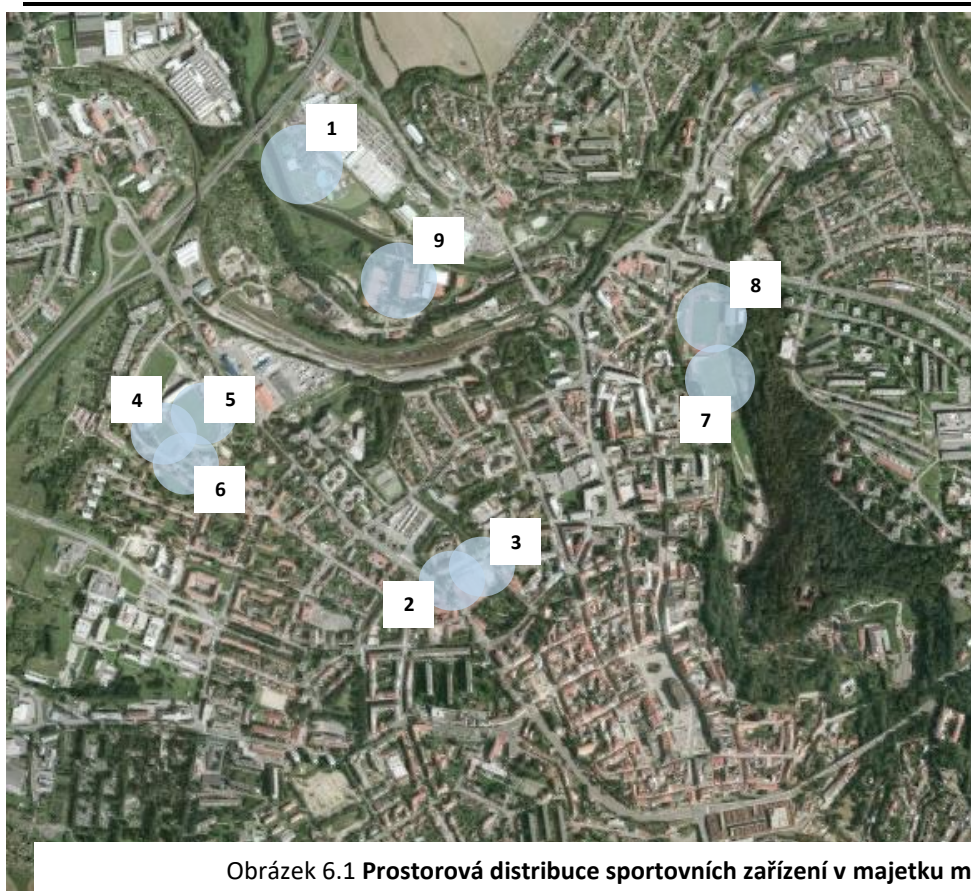
SPORTOVNÍ INFRASTRUKTURA

Zařízení provozovaná společnostmi s majetkovou účastí města

Následující *Tabulka 6.1* prezentuje sportovní zařízení, jejich druhy, provozovatele a hlavní uživatele, *Obrázek 6.1* pak ilustruje jejich prostorovou distribuci na území města.

Tabulka 6.1 Sportovní zařízení v majetku města nebo v majetku organizací, kde má město podíl

Sportovní zařízení	Druh	Provozovatel	Uživatelé
1 Vodní ráj ⁵	koupaliště + aquapark	SMJ	veřejnost, turisté
2 Horácký zimní stadion	zimní stadion	HC Dukla	veřejnost, profi, spolky, turisté
3 Zimáček	zimní stadion	HC Dukla	veřejnost, profi, spolky, diváci, turisté
4 Bazén E. Rošického	bazén 25 m + sportovní hala	SMJ	veřejnost, profi, spolky, turisté
5 Fotbalový stadion	fotbalový stadion	FC Vysočina	profi, spolky, diváci, turisté
6 Hřiště s umělým povrchem Rošického	fotbalové hřiště	FKM Vysočina	profi, spolky, veřejnost
7 Hřiště s umělým povrchem Na Stoupách	fotbalové hřiště	FKM Vysočina	spolky, veřejnost
8 Sportovní areál Na Stoupách	atletický ovál a sektory	SMJ	spolky, veřejnost
9 Teniscentrum ⁶	tenis, squash, badminton	Teniscentrum	spolky, profi, veřejnost, turisté
10 Skiareál Šacberk	skiareál	SALIX INTEGRA, s r.o.	veřejnost, turisté

Obrázek 6.1 Prostorová distribuce sportovních zařízení v majetku města

⁵ V majetku SMJ, s.r.o.

⁶ V majetku TENISCENTRUM JIHLAVA, a.s.

Krytou část Vodního ráje navštíví ročně až 150 000 návštěvníků, průměrná roční návštěvnost je na úrovni 131 897 osob a denní návštěvnost 391 osob. Vodní ráj je v provozu 337 dnů v roce. Venkovní část Vodního ráje navštíví ročně v průměru 53 tis. osob, denní návštěvnost je na úrovni 950 osob (ve dnech, kdy je venkovní část otevřena). Součástí areálu jsou také beachvolejbalové a tenisové kurty.

Součástí Bazénu E. Rošického je také sauna, sportovní hala, tělocvična, zrcadlový sál, fitness centrum a kuželna. Průměrná roční návštěvnost bazénu je na úrovni 100 tis. návštěvníků, přičemž veřejnost tvoří přibližně třetinu (více než 30 tis.). Návštěvnost sauny má rostoucí tendenci a dosahuje 14 tis. návštěvníků. Plavecký bazén je pro veřejnost otevřený každý všední den od 6:00 do 7:30 pro kondiční plavání, v odpoledních a večerních časech v průměru 2,5 hodin v pracovních dnech, v sobotu a neděli je bazén pro veřejnost otevřen od 14:00 do 19:00. Horácký zimní stadion i Zimáček jsou využívány maximálně, podle vyjádření HC Dukla Jihlava by se v Jihlavě plně využila také třetí ledová plocha.

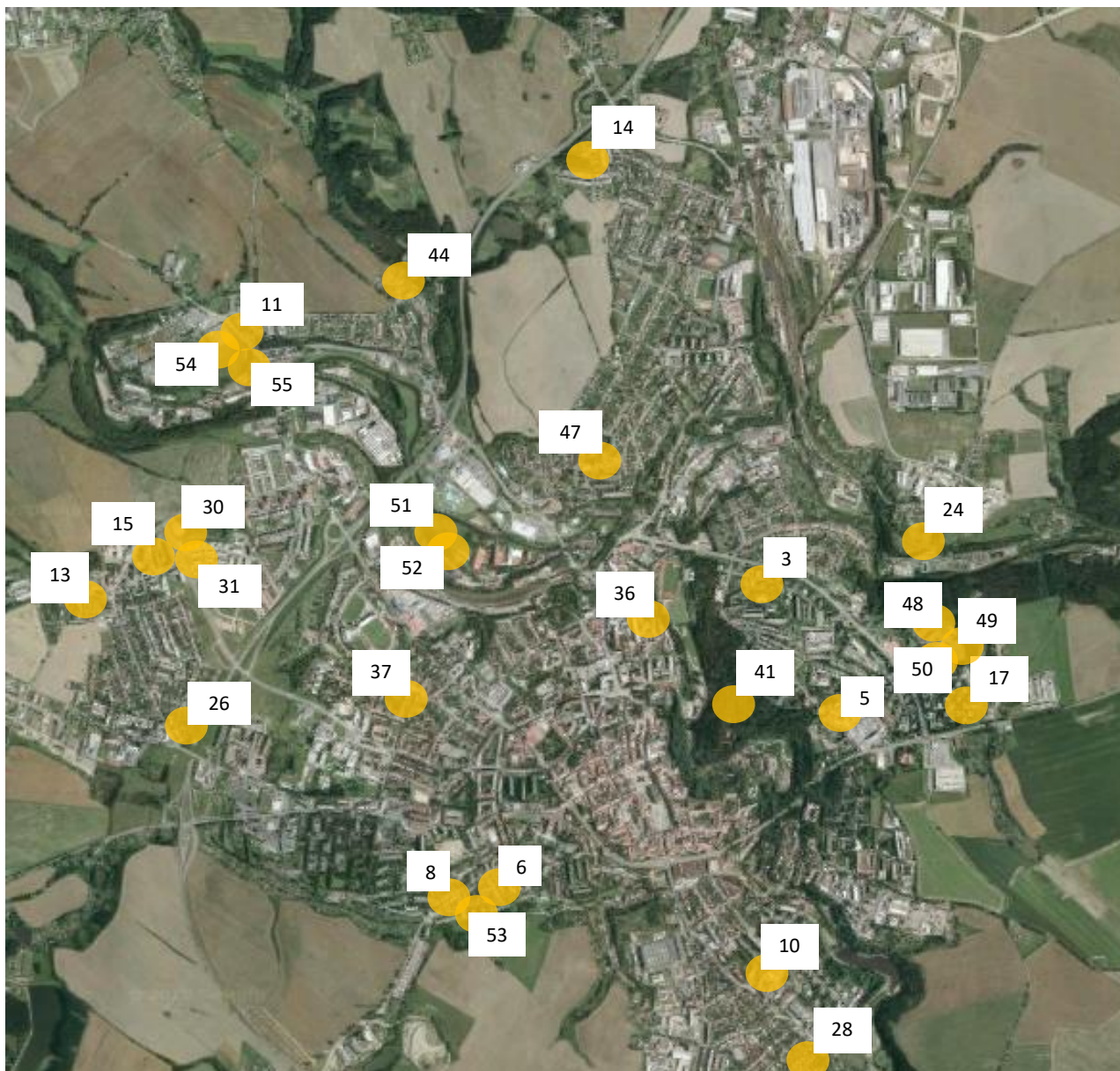
Veřejně přístupná sportovní zařízení ve vlastnictví města

Na základě podkladů Odboru správy realit jsou v následující *Tabulce 6.2* prezentována sportoviště v majetku města, která jsou volně dostupná veřejnosti. Na následující straně je zachycena jejich prostorová distribuce na mapě města.

Tabulka 6.2 Volně dostupná sportoviště v majetku města

Číslo	Umístění	Stav	Průzkum	Poznámka
3	Březinova 124	vyhovující	ponechat	málo využívané hřiště, 2 ocel. sloupky
5	Na Kopci 8	nové	ponechat	nové hřiště, opraveno při revitalizaci sídliště, 2 tenisové kurty
6	Na Skalce I	vyhovující	ponechat	po opravě povrchu 2017, fotbalové hřiště
8	Na Skalce III	vyhovující	ponechat	málo používané, 2 ocel. branky (tyčky)
10	Tylova	vyhovující	ponechat	po rekonstrukci 2016 a 2017, fotbalové hřiště
11	Horní – Staré Hory	vyhovující	ponechat	asfaltové využívané pěkné hřiště, oprava oplocení 2017
13	Za Poštou 1	vyhovující	ponechat	2 kurty na tenis a volejbal, 2 koše na street basket
14	Sládkova ul.	nové	ponechat	oprava povrchu 2013, pěkné, využívané
15	Zimní 1-15	vyhovující	ponechat	málo využívané
16	Henčov	nové	ponechat	opraveno 2014, 2 sloupky na volejbal (tenis)
17	Demlova pod PVT	vyhovující	opravit	využívané hřiště, částečně oploceno, 2 fotbalové branky
22	Heroltice	vyhovující	ponechat	2 fotbal. branky, částečně oploceno, oprava povrchu 2017
23	Hosov	nové	ponechat	oprava 2014, 2 tyče na tenis(volejbal), oplocené,
24	Hruškové Dvory	nové	ponechat	oploceno, 2 branky na hokej, 1 koš na street basket
26	park nad tunelem	nové	ponechat	výměna písku 2014, 2 sloupky na volejbal + 2 koše
27	Popice	nové	ponechat	po rekonstrukci 2017 hřiště, umělá tráva, víceúčelové
28	Sasov	nové	ponechat	2 sloupky na volejbal, 2 branky na hokej, oplocené
29	Zborná	nové	ponechat	umělý povrch, oploceno, víceúčelové
30	Hellerův rybník I	nové	ponechat	2 fotbalové branky, betonová odrazová stěna na tenis, oploceno
31	Hellerův rybník II	nové	ponechat	2 fotbal. branky vč. košů na street basket, oploceno
32	Antonínův Důl	nové	opravit	nové hřiště, zatím bez vybavení
33	Pávov	vyhovující	opravit	pozemek státu, platíme nájem, částečně oploceno
36	Srázná	nové	ponechat	pozastaveno užívání do rozhodnutí primátora o zrušení
37	Leoše Janáčka	vyhovující	ponechat	využívané hřiště v dobrém stavu, 2 ocel. sloupky na volejbal
38	Kosov u Jihlavy	nové	opravit	nové hřiště 2014, částečně oploceno, 2 sloupky na volejbal
40	Pístov	nové	ponechat	realizace 2013, 2 sloupky na volejbal, 2 koše na street oplocen
41	Iesopark Heulos	vyhovující	opravit	cvičební prvky pro udržení kondice
44	Staré Hory – Červené Domky	nové	ponechat	po rekonstrukci 2015, umělý povrch, víceúčelové
45	Helenín – Iesopark	nové	ponechat	po celkové rekonstrukci 2017, umělý povrch
46	Hruškové Dvory – nová zástav.	nové	ponechat	na volném prostranství umístěn ping-pongový stůl
47	Královský Vršek 56	nové	ponechat	fitpark – posilovací stroje
48	v býv. areálu ZŠ Demlova	nové	ponechat	hřiště se 2 fotbal brankami vč. streetbasket. košů
49	v býv. areálu ZŠ Demlova	nové	ponechat	osazeny 2 sloupky na volejbal, částečně oploceno
50	v býv. areálu ZŠ Demlova	vyhovující	ponechat	bývalé sportoviště školy – běžecký ovál, vrh koulí, skok do dálky
51	Český mlýn skatepark	nové	ponechat	betonový skatepark s vanou a překážkami
52	Český mlýn workout	nové	ponechat	workoutové hřiště se stroji na procvičení těla
53	Skalka workout	nové	ponechat	workoutové hřiště se stroji na procvičení těla
54	Staré Hory – Pod Školou - vol.	nové	ponechat	oprava povrchu 2017, 2 sloupky na volejbal, není oploceno
55	Staré Hory – Pod Školou –work.	nové	ponechat	workoutové hřiště se stroji na procvičení těla

Zdroj: Šetření OSR (2018)

Obrázek 6.2 Prostorová distribuce volně přístupných sportovišť v majetku města

Nad rámec výše prezentovaných sportovních hřišť jsou na území města Jihlavy volně dostupné také cyklostezky a areály, které jsou využívány ke sportovním aktivitám především jihlavskou veřejností. Jedná se především o následující lokality:

- Sportovně relaxační centrum Český mlýn
 - skatepark
 - posilovací stroje
 - okruh pro inline (1 km)
 - travnatá plocha pro sportovní aktivity
 - návaznost na cyklostezky
- Řeka Jihlava
 - půjčovna lodí
 - akce pro veřejnost
- Velký a Malý Heulos
 - neformální sportovní aktivity
 - cyklistika a inline brusle

Sportovní zařízení ve vlastnictví spolků

Sportovní zařízení SK Jihlava

SK Jihlava je sportovním klubem, která disponuje několika sportovišti, která má ve svém majetku. Provozně nejnáročnějším sportovištěm je Hala SK, jejíž součástí jsou následující sportovní zařízení:

Velká sportovní hala

Hala je během pracovního týdne v odpoledních a večerních časech (16:00 až 21:00) zaplněna téměř ze 100 %. V dopoledních časech využívá halu Střední škola technická pro vlastní výuku. Během víkendů je hala nevyužitá, pokud se v ní nekonají zápasy či turnaje.

Sálek pro bojové sporty – judo

Sál je využíván oddílem juda, ve večerních časech a o víkendech je volný.

Sálek pro bojové sporty – zápas

Sál je využitý podobně jako předchozí – ve večerních časech a o víkendech je k dispozici pro využití veřejností.

Zrcadlový sálek

Využitý jen několik hodin v týdnu.

Tělocvična boxu

Tělocvična boxu je během všedních dnů využita oddílem boxu. K dispozici jsou večerní hodiny a víkendy.

SK Jihlava dále disponuje těmito zařízeními:

Hala pro stolní tenis

Využívána stolními tenisty, k dispozici pouze o víkendu nebo v časech před 16:00

Hokejbalové hřiště

Sezónní využití, obsazenost přibližně 50 % ve všedních dnech v odpoledních časech.

Házenkářské hřiště

Podobné využití jako u hokejbalového hřiště.

Sportovní zařízení Sokol Jihlava

Sokol Jihlava disponuje velkou a malou tělocvičnou. Velká tělocvična je ve všedních dnech po 16:00 plně využívána, během víkendů jsou v tělocvičně volné hodiny. Malá tělocvična slouží především pro výuku bojových sportů je rovněž téměř plně využita.

Sportovní zařízení Sokol Bedřichov

Sokol Bedřichov vlastní následující sportovní zařízení:

Sportovní hala

Sál na balet

Gymnastický sálek

Pingpongový sál

Přetlaková hala na tenis (2 kurty)

Fotbalové hřiště

Baseballové hřiště

Volejbalové kurty

TK ČLTK Jihlava

6 antukových kurtů

TJ Start Jihlava

TJ Start využívá halu nad obchodním centrem (Romana Havelky 1). Hala slouží především pro badminton a je k dispozici také veřejnosti.

Sportovní zařízení škol

Následující *Tabulka 6.2* vychází z dat, která byla shromážděna od ředitelů základních škol a gymnázia. V Jihlavě se jeví jako jeden ze zásadních problémů nedostupnost krytých sportovních zařízení, špatná dostupnost pak má vliv nejen na činnost klubů, ale také na podmínky pro různé neorganizované skupiny obyvatel, které mohou být nedostupností demotivováni. Ačkoliv je z tabulky zřejmé, že většina tělocvičen je téměř nebo plně obsazených, jsou zde i takové, které nabízejí volné hodiny, které by mohly být využity právě veřejností.

Tabulka 6.2 **Využití a dostupnost sportovních zařízení základních škol**

Škola	Všední dny od 16:00 do 21:00
ZŠ Seifertova	
velká tělocvična	obsazeno
horní tělocvična	obsazeno
venkovní areál	přístupný sezónně
ZŠ Demlova	
tělocvična	obsazeno
venkovní areál	možnost pronájmu
ZŠ E. Rošického – Jarní	
tělocvična	obsazeno
ZŠ TGM	
tělocvična	8 volných hodin
hřiště	nepřístupné udržitelnost
ZŠ Havlíčkova	
tělocvična	11 volných hodin
hřiště	nepřístupné
ZŠ Kollárova	
tělocvična	3 volné hodiny
hřiště	nepřístupné
ZŠ Jungmannova	
tělocvična	8 volných hodin
ZŠ Nad Plovárnou	
velká tělocvična	3 volné hodiny
malá tělocvična	8 volných hodin
hřiště	všechna kdykoliv přístupná
ZŠ Otokara Březiny	
tělocvična	2 volné hodiny
hřiště	pronajímána veřejnosti
ZŠ Křížova	
tělocvična	12 volných hodin
hřiště	nepřístupné
Celkem počet dostupných hodin v tělocvičnách kromě malých/gymnastických	47

Kromě výše uvedených sportovišť disponuje ZŠ Demlova plaveckým bazénem, který je rovněž přístupný veřejnosti. Bazén má rozměry 16 x 8 m a je provozován Plaveckou školou Jihlava, s.r.o. Kapacita bazénu je 35 osob, bazén je dostupný veřejnosti jak během pracovního týdne, tak o víkendu.

Dalšími tělocvičnami s možností využití pro veřejnost disponují střední školy, jedná se o následující SŠ:

- Gymnázium Jihlava
- Střední škola stavební Jihlava
- Střední škola průmyslová, technická a automobilní Jihlava
- Obchodní akademie, Střední zdravotnická škola, Střední odborná škola služeb a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky Jihlava (dále jen Obchodní akademie).

Gymnázium Jihlava disponuje velkou tělocvičnou a gymnastickým sálem. Tělocvična je v průběhu týdne v časech od 16.00 do 21.00 plně využita veřejností, gymnastický sál má k dispozici celkem 6 volných hodin pro veřejnost. V neděli je tělocvična využita od 11.00 do 18.00.

Střední škola stavební má k dispozici jednu tělocvičnu, která je pronajímána veřejnosti ve všední dny od 15.00 do 21.30, tělocvična je plně využita, k dispozici nejsou žádné volné hodiny. O víkendech není tělocvična k dispozici veřejnosti

Střední škola průmyslová, technická a automobilní Jihlava disponuje velkou a malou tělocvičnou, velká tělocvična je plně využita, malá tělocvična má k dispozici 2 volné hodiny.

Obchodní akademie má celkem tři tělocvičny, které jsou veřejnosti dostupné ve všední dny. Jedná se o následující objekty:

- 1) velká tělocvična Telečská 50
- 2) malá tělocvična Husova 54
- 3) malá tělocvična nám. Svobody 1

Velká tělocvična má nyní k dispozici pouze dvě volné hodiny, v případě malých tělocvičen je to přibližně 15 volných hodin pro veřejnost.

Sportovní akce i iniciativy pro veřejnost

Na území města se během roku konají sportovní akce, které lze rozdělit do dvou skupin:

- a) divácké sportovní akce
- b) sportovní akce s aktivním zapojením veřejnosti

V případě diváckých akcí se jedná zejména o pravidelné zápasy v rámci celostátních soutěží – HC Dukla Jihlava (hokej), FC Vysočina Jihlava (fotbal) a TK Spartak Jihlava (tenis). Divácky atraktivními jsou na území města také další soutěže, turnaje či závody sportů, které reprezentují město na mezinárodní úrovni nebo nejvyšší úrovni v ČR – tanec, volejbal, plavání, judo, rope skipping, sportovní a moderní gymnastika, orientační sporty nebo kulturistika.

Důležitým předpokladem i indikátorem rozvoje sportu jsou sportovní akce pro veřejnost. Následující *Tabulka 6.3* shrnuje sportovní akce s aktivním zapojením veřejnosti, které se v roce 2017 konaly na území města Jihlavy (případně v nejbližším okolí). Celkem se tak na území město uskutečnilo nejméně 52 sportovních akcí pro veřejnost, což představuje průměrně 1 akce za týden.

Nad rámec jednorázových sportovních akcí se konají i další, vícedenní sportovní podniky nebo celoroční aktivity (viz navazující část na další straně).

Tabulka 6.3 **Sportovní akce pro veřejnost na území Jihlavy**

3.2.	POLOLETNÍ TURNAJ VE STOLNÍM TENISU	turnaj pro veřejnost
12.2.	14. NEDĚLNÍ VYCHÁZKA ZA SV. VALENTÝNEM	Trasa: 10 km
25.3.	AXIS NOČNÍ DESÍTKA	závody pro veřejnost
30.3.	Silák roku 2017	soutěž pro žáky jihlavských škol
8.4.	HLEDÁNÍ JARA	turistika
13.4.	JARNÍ BĚH V PÁVOVĚ	akce pro veřejnost
19.4.	Velikonoční cyklojízda	akce pro veřejnost
21.4.	OKOLO TRPASLÍKA – Hybrálec	Závod pro sportující veřejnost
23.4.	Strollering® MATEŘSKÁ V POHYBU	závod s kočárky
3.5.	NOČNÍ BĚH PRO SVĚTLUŠKU	závod pro veřejnost
6.5.	VÍTÁNÍ PTAČÍHO ZPĚVU 2017	Trasa cca 5 km
6.5.	BĚH VÍTĚZSTVÍ JIHLAVA – TŘEŠŤ	závod pro veřejnost
12.5.	PLANDERSKÝ BĚH	závod pro veřejnost
14.5.	PO JIHLAVSKÝCH STOPÁCH GUSTAVA MAHLERA, JEHO RODINY A PŘÁTEL	cyklovýlet
16.5.	Sportujeme s VŠPJ	sportovní aktivity pro veřejnost
20.5.	POJĎTE S NÁMI ZA ŽÁBAMI!	výlet
31.5.	Nordic/priessnitz walkingová procházka	výlet pro veřejnost
2.6.	TURNAJ ZÁKLADNÍCH ŠKOL V MALÉ KOPANÉ	turnaj žáků
6.6.	Vyhlášení soutěže DO PRÁCE NA KOLE	soutěž
11.6.	CYKLOJÍZDA NA KOLE PO STOPÁCH GUSTAVA MAHLERA	cyklovýlet
16.6.	OKOLO RUDNÉHO	Závod pro sportující veřejnost
17.6.	9. HVĚZDICOVÝ POCHOD NA ČEŘÍNEK	pochod
21.6.	T-MOBILE OLYMPIJSKÝ BĚH	akce pro veřejnost
15.7.	BEDŘICHOVSKÁ 50	Trasy: pěší 15–50 km, cyklo 30–100 km.
29.7.	BEZPEČNĚ NA CYKLOSTEZCE	Preventivní akce
9.8.	Ve zdravém těle, zdravý duch	pohybové aktivity
11.8.	Ranní běh	pohybové aktivity

12.8.	Streetball for FUN 2017	streetballový turnaj
12.8.	SILNIČNÍ JIHLAVSKÝ TRIATLON	závod pro veřejnost
13.8.	TERÉNNÍ PTEAM XTERRA	terénní závod
15.8.	Ranní běh	pohybové aktivity
16.8.	Ráno s pohybem	pohybové aktivity
17.8.	Ve zdravém těle, zdravý duch	pohybové aktivity
19.8.	SKATE CONTEST JIHLAVA 2017	závody skateboarding
25.8.	BĚH NA VYSOKÝ KÁMEN	běh pro veřejnost
2.9.	OD BILLA K BILLOVI	cyklistická vyjížďka
10.9.	JIHLAVSKÝ PŮLMARATON 2017	běh pro veřejnost
15.9.	JIHLAVSKÁ HODINOVKA	závod pro veřejnost
15.9.	KOLEM NOČNÍ JIHLAVY PO HISTORICKÝCH PAMĚTIHODNOSTECH	turistika
16.9.	LADY RUN JIHLAVA 2017	závod pro ženy na 5 km
16.9.- 22.9.	Evropský týden mobility	sportovní aktivity pro veřejnost
18.9.	SEJDEME SE V RÁJI	zdravotní vycházka se cvičením
23.9.	32. NONSTOP STŘÍBRNOU STOPOU	Trasy: pěší 15–50 km, cyklo 30–100 km.
23.9.	Tenisový turnaj SMÍŠENÝCH DVOJIC	turnaj pro veřejnost
23.9.	FLORBALOVÝ TURNAJ RODIČŮ S DĚTMI A MLÁDEŽE	turnaj pro veřejnost
28.9.	11. SVATOVÁCLAVSKÉ ROZLOUČENÍ SE SEZONOU	cyklistická vyjížďka
29.9.	CENA BĚŽCE VYSOČINY – Memoriál Luboše Svobody	běh pro veřejnost
7.10.	Doskákej si pro medaili	Soutěž ve skákání přes švihadlo pro rodiny
20.10.	MEMORIÁL J. ŠMRHY	běh pro veřejnost
26.12.	Vánoční turnaj – Memoriál Standy Matouška	turnaj v malé kopané
26.12.	Vánoční turnaj ve stolním tenisu	turnaj rodinných týmů
31.12.	Silvestrovský běh	závod pro veřejnost

Kromě jednorázových akcí se v roce 2017 konalo v Jihlavě několik vícedenních podniků:

30.4.-1.5.	JEŽEK VYSOČINY	dálkový pochod
19.5.-21.5.	JIHLAVSKÁ 24 MTB 2017	vytrvalostní závod na horských kolech
10.6.	ORION CUP 2017	Turnaj v hokejbalu
1.7.-2.7.	Letní florbalový kemp pod vedením Dušana Přívary	víkendový kemp pro děti
12.7.-27.9.	Parky v pohybu	cvičení pro všechny s instruktorem
5.8.	Zlatý písek 2017	souboj legend českého volejbalu a beachvolejbalu
4.11.	AXIS CUP 2017	plavecké závody

JUS dále pořádá celoroční amatérské ligy přístupné veřejnosti:

Jihlavská hokejová liga (pro registrované hráče),

Jihlavská amatérská hokejová liga,

Jihlavská amatérská tenisová liga,

Jihlavská amatérská badmintonová liga,

Jihlavská amatérská squashová liga.

Komerční zařízení a služby

Na území města Jihlavy působí množství komerčních subjektů, které nabízejí sportovní, pohybové nebo regenerační služby. Jedná se buď o specializovaná sportovní zařízení, fitness centr s nabídkou škály služeb nebo individuální poradenské služby v oblasti sportovních aktivit, zdravého životního stylu, výživy a stravování nebo formování těla.

Z konkrétních sportovních služeb se jedná především o následující (v abecedním pořadí):

Adrenalin Aerobic	Jóga
Alpinning	Kruhový trénink
Aqua aerobik	Kurzy plavání pro dospělé
Badminton	Lezecké centrum
Bodyform	Minigolf
Bojová umění	Pilates
Bowling	Plavání s malými dětmi
Cardio	Poledance
EMS cvičení	Posilovny
Fitbox	Spinning
Fitness	Squash
Golf	Strollering
Headis	Tabata
Heat program	Tenis
Indoor cycling	Trampolíny
Indoor golf	TRX
Jezdectví	Zumba